

XIV. évfolyam 6. szám

500 Ft

Híradó

Pécel-Isaszeg-Gödöllő Kistérségi Kulturális és Közéleti Folyóirat

2009. szeptember

**SZEPTEMBERI
DUPLASZÁM**

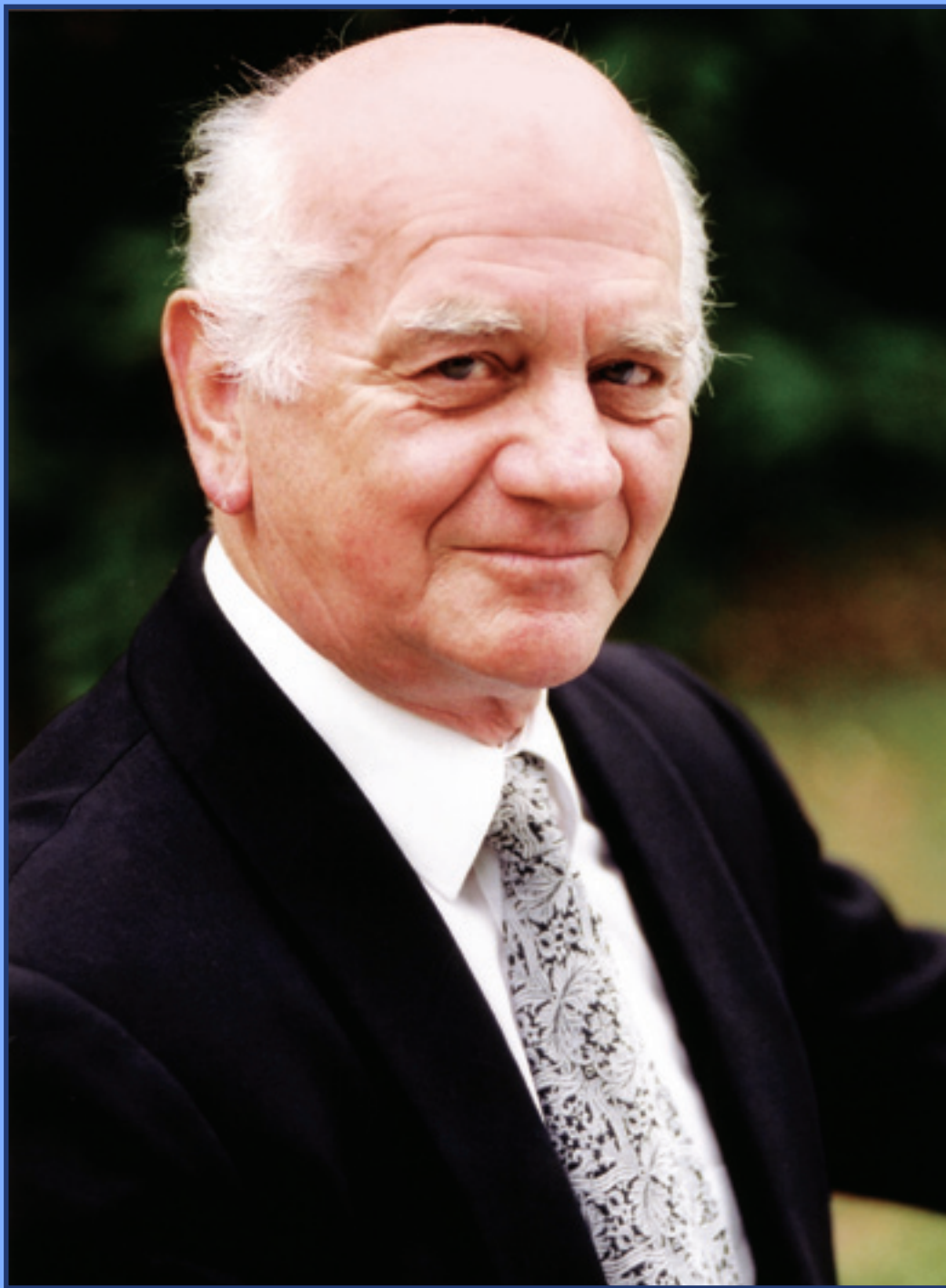
**Szegények
iskolái**

**Tanévkezdés
előtt**

Beszélgetés
dr. Benkovics Gyula
és Hatvani Miklós
polgármesterrel

**Ismét
Magyarcsernyén
jártunk**

**Bemutatkozik
az ESE Bernd
Kleespies Reha-
bilitációs Köz-
pontja Pécelen**

Hámori János, Pécel Díszpolgára

TARTALOM

Programajánló	2
Szegények iskolái	3
Tanévkezdés előtt	4-5
Kezdődik az iskola	6
A 2009/2010. tanév rendje	6
Tanévkezdés Magyarcsernyén	7
Új tábla a kapu alatt	7
„Hiszek az örök életben”	8-9
A máriabesnyői búcsún jártam	9
Ismét Magyarcsernyén jártunk	10
Ismét találkoztak a csernyeiek	11
Látogatás Isalmiban	12-13
Keligerné Nyerges Erika: Ősz	13
Hurrá nyaralunk!	14
A „Három Basszus” a kastélyban	15
A Csökmei Kör konferenciája	15
Hegyalja fesztivál, ahogy én láttam	16
Álomséta	16
Természetfotók és zsoltárok	17
Bemutatkozik az ESE Bernd Kleespies	
Rehabilitációs Központja	18-19
Hámori János,	
Pécel Díszpolgára	20-22
Az I. Péceli Filmszemle pályázati	
felhívása	22
Fésűs Károly,	
a Péclért díj kitüntetője	23
„Emlékszel még?”	24-25
A klubban történt	26-27
István, a király Isaszegen	27
Szamóca Gyermezház – megnyitó	28
Ha egy üzlet beindul...	28
Katolikus Óvoda Pécelen	29
Amerikából jöttem	30
Cserediákok Finnországban	31
Válság	32
Krizishelyzetbe került személyek	
támogatása	33
Az Egymást Segítő Egyesület	
2008. évi közhasznúsági jelentése	34
Nyolcvan millió forint fejlesztésre	35
Az emberi aljasságnak	
hol van a határa?	36
Figyelem! Változás	
a szelektív hulladékgyűjtésben!	36
Szemétszedés	37
Receptötletez	38
Jó tudni!	39

Dózsa György Művelődési Otthon

2117 Isaszeg, Dózsa György u. 2., Tel.: 28/582-055, fax: 28/582-056
e-mail: isaszegmuvothton@citromail.hu, web: www.dozsamuvothton.atw.hu

Szeptemberi programkínálat:

Szeptember 12. 8.00-12.00 **Babaruha börze:** baba-, mama -, gyermekruhák vására
Jelentkezés: Laci Anna (20/391-6683)

Szeptember 12. 15.00-18.00 Rovásírás oktatása

Szeptember 17. Rendhagyó zeneszoba a Haydn-emlékévé alkalmából

Szeptember 20. **Szüreti vigalom**

Hagyományörző zenés **szüreti felvonulás** indul Isaszeg utcáin lovasokkal, hintóval, szekerekkel, traktorokkal, teherautókkal, madárijesztőkkel, hagyományörző együttesek, kézművesek részvételével.

Este **szüreti bál** várja az érdeklődőket a Dózsa György Művelődési Otthonban.

Idén is várjuk a színes madárijesztőket a felvonulásra és a **madárijesztő szépségversenyre**. A legötletesebb, legegységesebb darabokat zsűri díjazza a rendezvényen.

Szeptember 21. 13.00-18.00 Véraladás

Szolgáltatások:

Szeptember 7. 18.00 KRESZ-tanfolyam; jelentkezés és tájékoztatás

Szeptember 14. 11.00-13.00 A.S.A ügyfélszolgálat a Művelődési Otthon előterében

Csoportjaink fellépései:

Szeptember 26. Népi Ízek Fesztiválja – Corvin Művelődési Ház (Csata Táncegyüttes)

Kiállítások:

Szeptember 7-18. Haydn-kiállítás

Szeptember 20-tól Szüreti kiállítás

Isaszeg városát mutatják be a Dózsa György Művelődési Otthon dolgozói szeptember 4-6. között Budapesten a Népligetben megrendezésre kerülő **Szeptemberfeszt**, illetve a szeptember 12-én rendezett **gödöllői Civil Utca** nevű rendezvényeken.

Szeptembertől újra várjuk az érdeklődőket tanfolyamjainkon, foglalkozásainkon!

Minden hétfőn **Baba-mama klub** 10-12-ig a Művelődési Otthon tükrös termében.
Első alkalom: szeptember 7. Klubvezető: Laci Anna (20/391-6683)

Keddenként **Örömtánc** este 20 órától a nagyteremben

Minden második kedden 18-20-ig **Gyöngyészter készítő klub** az előtérben. Első alkalom: szeptember 1.

Kedden 19.30-tól és pénteken 17 órától **Tori judo klub** a tükrös teremben

Szerdán 17.30 órai kezdettel **Jóga**, 19.30-tól **Tai chi**.

Zenebőleszi - zenés, játékos, mesés foglalkozások folytatódnak péntekenként 10.00-10.30-ig Orosz Csaba zene tanárral. (6 hónapostól 3 éves korig, minimum 10 fővel, előzetes jelentkezés: **06-30/648-45-12, csabaorosz@yahoo.com**) Első alkalom: szeptember 11.

Hétfő, kedd, csütörtök és péntek esténként a megszokott rendben folytatódnak a **Csata Táncegyüttes** próbái.

Most indul!!! A Caribbean Salsa Klub 2009 szeptemberétől szeretettel vár minden kedves latin ritmusokra táncolni vágyó érdeklődőt kortól, nemtől és testalkattól függetlenül a Dózsa György Művelődési Otthonban. További információ: 06-20-392-7104 (Viola). A részletes órarendet **szeptember elejétől** tekinthetik meg a www.caribiansalsa.hu honlapon.

A programok változtatásának jogát fenntartjuk!

Verseckyné Sziki Éva igazgató

ESE Híradó kistérségi közéleti és kulturális havi folyóirat a civilekért

A lap ára: 500 Ft

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 2119 Pécel, Pihenő u. 2. Telefon/fax: (36)28/454-076, (36)28/454-077 • www.egymast-segito.hu • e-mail: ese@vnet.hu • Kiadja: Egymást Segítő Egyesület (ESE) • Felelős kiadó: Némethy Mária • Olvasó szerkesztő: Rádi Zoltán • Felelős szerkesztő: Apróné Orosz Margit • Szerkesztőbizottság: Apróné Orosz Margit, Bense Balázs, †Cser László, Cserepes Timea, Csontos Tamásné, Durkó Sándor László, Fábrián Lászlóné, Hídvéghy Margit (fotó), Ivánkovics Zoltán, Némethy Mária, Parajdi Olga, Szabó Zoltán, Tasnádi Katalin, †Barna Topurek Tamás • A folyóiratban megjelent cikkek tartalmaért egyszemélyben az írója a felelős. • Nyomás: Manuta nyomda, telefon: (36)30/636-0336 • Nyomdai előkészítés: Tökéletes Másolat, www.tokmas.hu • Engedélyszám: B/PMF1393/P/1994 HU ISSN 1785-2013 • Megjelenik minden hónapban. ESE isaszegi telephelye: Alemany Erzsébet Segítő Ház 2117 Isaszeg, Nap u. 2/b. Tel./fax: (36)28/582-425, (36)28/582-426, e-mail: aesh@invitel.hu

Szegények iskolái

„Nyomort nyomorral megoldani” alcímre kívánczik az oktatáspolitikának az az elengedő gyakorlata, aminek következtében **szegények iskolái** működhetnek Magyarországon.

A szegények iskolái – mint minden gettó – hatalmi önzésből, politikai felelőtlenségből, dilettantizmusból szerveződhetnek. Mindhárom ok minden közösségi döntési szinten jelen volt, és folyamatosan terebélyesedve átszöttek a társadalmi kontextusokat az önkormányzatokban és a Parlamentben is. Mindhárom ok jelen van ma is, ám a súlyarányuk változott. Hogyan is kezdődött?

1990. – A demokratikus politikai jogok megszerzésének eufóriájában súlyosan rossz, a gazdaságot is sújtó döntések születtek, a kárpótlástól az államhatalom és vagyon önkormányzati privatizációjáig.

Hány száz köztörvényes történetet írt felül akkortájt(?) az önkormányzati jogi sérthetlenség az országban! De hát egyszerre csak egy igazság létezhet.

Aztán, hogy mindenkinek elismert óriási politikai, szabadságos, gyülekezési jogai lettek, megjelentek a gazdasági és társadalmi sérültek. Köztudott lehetett a megjelenésük.

Az önkormányzatok megkapták az ukázt, és megszülettek a humán közellátásokat pontosító kötelező törvények. 1993-ban a szociális és az oktatási törvény is. Az önkormányzatok addigra már eladták, felélték, elélték a privatizáció adományait az ingatlanoktól a közművekig, és feltették a „miből” kérdését az államnak. A törvények végrehajtása alig-éppencsak működgetett.

A „miből mit hogyan” minőségellenőrzésében az önkormányzati túl-jog fékező volt.

Hajléktalanság, munkanélküliség, iskolából kiesés, eltűnt szakoktatás, lepusztult önkormányzati intézmények, tömeges rokkantosítás, végrehajtások stb.

A négy év gazdasági és társadalmi sérülései 1990-94 között elegek voltak a szocialista győzelemhez.

Ezeket a sérüléseket igyekezett a következő kormányzat gyógyítani, de nem mert hozzányúlni – csak igen óvatosan – a politikai törvényekhez. Lehet, hogy frusztrált volt az utód-pártiság kisebbségének okán, lehet, hogy nem ismerte fel történelmi szükségességét az önkormányzati törvény módosításának. A kormányzati több mint kétharmados erő a gazdasági összeomlás elkerülésére koncentrált. A társadalomban az idő tovább szélesítette a „kezeletlen” nyomorúságok hatásait.

Már akkor is igen mély volt az előítélet a társadalomban a cigányokkal szemben. 1994 októberében – egy cigány család elleni helyi diszkriminációs ügy „megoldásáért” Kuncze Gábor belügyminiszter köszönőlevelet, az egrí skinheadek fellógatást ígérő levelet küldtek. Passz. A neveken kívül semmi sem változott.

Az önkormányzatok hivatalainak köztisztviselőit akkortájt nem a köz, hanem a politikai testület elvárásai mozgatták. Ezekben az években az iskolai hiányzások, az iskolából való kimaradás jogi szankcionálása erőtlenné vált. Nem kérték számon. Mikorra igen, már a túlkorosság miatti felmentés intézménye és a kiegészítő iskolai könnyítések szemléletváltozást hoztak a szegényvilágban.

Az iskolának – a rendszerváltás előtt – nagy presztízse volt a cigányoknál, a tanítóknak is, a tanácselnöknek, a VB titkárnak is. A kilencvenes évek végére cigánysoron és városzéleken becsődött a „tanulj gyerekem” jövőkép, és a „magára szavazok, ha kell, Józsi” szavazatalku természetesen formálódott, véleményem szerint. A nem törődés miatt olyan értékrendi változás következett be a szegény családok életvitelében, családi funkcióinak működésében, amelyek normává rendezték a túlélési ösztönöket és a deviáns magatartásokat.

A szegények iskolái nem most létesültek. Minden politikai erő és jóléti, szociális ellátó figyelhette szaporodásukat. Most sem szűrná a szemeket, ha a média-fényes történetek nem vakítanának, szerintem.

De hát a Magyar Gárda önkéntes bakancsait és a kikukázott cipőket, cipőcskéket muszáj-viselő honpolgáraink léte és látványa szemben van valamivel, amiről azt hittük, hogy demokráciának nevezhető! A szembenézés mióta is tart? És mióta tanultuk ki a pislogást?

Rendszeralaphibaként igaz, hogy az önkormányzatok nem lehetnének fenntartói a közoktatási intézményeknek. Alkalmatlanságuk kőbe véshető. A Kistérségi Társulások dettó nem. Kistérségi önkormányzatok? Járásfélék? Bocsi. Mivel ilyenek nincsenek, talán lehetnének fenntartók. Egyetlen megoldásként a visszaállamosítás tűnik okosnak. Feltétel: kétharmados törvény módosítás. Ennek reménye nulla. Megoldásváltozat: helyi és kistérségi projektek lassú hatású inváziója és pozitív médiahíre. Jóhír-özön a médiákban. Majdcsak lesz valami.

Rendszeralaphibaként igaz, hogy ami kötelező, ne legyen szabad. A szabad iskolaválasztást – feltételekhez kötve – meg kéne szüntetni. (Alsó tagozatban, alapoktatásban, átmeneti időre stb.) Rendszerhibaként igaz az is, hogy az állam nem mer állam lenni. Ebben az alkotmányos szabadság-világban a közoktatáson kívül már szinte semmi sem kötelező az állampolgárok számára. A közoktatás mindent visz. Mindent elvisz a jövőből.

Társadalmi, politikai alaphiba a szegregáció eltérése, az új darabolt „életterek” normává engedése. Politikai felelőtlenség és gátlástalanság engedte a cigányfalvak, cigányiskolák, városzélek, nejlón telepek gettóit csomósodni a demokratikus állami és önkormányzati „élettereken” túl. Törvényen kívüli gettók. És törvényen kívüli „rendcsinálók”. Mert emberiség elleni bűn, hogy állam, párt, kultúra és művész kivárják az elsőt, aki kezd, és ki mondja a bűnt.

Márai Sándor „Szegények iskolája” című esszéje 1933-ban jelent meg. Idilli volt a világ a jelenlegihez képest. Merthogy a szegénység nemcsak gazdasági okok okozata. És szomorító szívszorítás a jelenlegi szegénységben, hogy a nyomor a fogantatástól burok, pólya, öltözet és majd koporsó.

Fél-cigány tizhetes baba. Koszos körmöcske, hideg kezecske. Nincs anyatejecske. Védőnő, telefon, alamizsna, tanácsok, jóléti kinek és minek. Az iskola már későn csenget be.

Némethy Mária

Beszélgetés Hatvani Miklós polgármesterrel

– Isaszeg Önkormányzata nyert 14 millió 170 ezer forintot a bölcsőde felújítására. Megtörtént az összeg felhasználása?

– A bölcsőde vezetőjével abban maradtunk, hogy az épület felújítását jövő év tavaszára halasztjuk.

A korszerűsítésre nagy szükség van, mert régi az épület. Megújul majd a tető, a homlokzat, belül kisebb javításokat, átalakításokat végzünk. Fontos volt a későbbre halasztás döntésénél, hogy szeptembertől, a beszoktatási időben ne legyen az intézmény működésében fennakadás. Problémát jelentett még, hogy a pályázatra sem állt kellő idő a rendelkezésünkre. Tehát a jövő év első felére átütemeztük a munkát.

– Lapunk áprilisi számában megírtuk, hogy a Damjanich János Általános Iskola felújítására és bővítésére is nyertek pályázati pénzt, és akkor említette azt is, hogy a kivitelezőt nem sikerült az első pályázati körben kiválasztaniuk. Mi történt azóta?

– Sikerült kiválasztanunk a kivitelezőt. A törökbálinti Revcolor Kft. végzi el a Damjanich Iskola felújítási és építési munkálatait. Az első ajánlatoktól majd 140 millió forinttal kevesebb volt az ő ajánlatuk. Menet közben ugyan az áfa öt százalékkal emelkedett, az ebből adódó különbözetre úgy néz ki, sikerül valamilyen kompenzációt kapnunk.

Mint minden felújításnál, nálunk is adódnak a fennakadások. Most például egy olyan elektromos kábel került elő a munkák elkezdésekor, amiről sem mi, sem az ELMŰ nem tudott. Ez körülbelül két héttel hátráltatja a munkát.

A közbeszerzések igen-igen időigényesek. Hónapokig van nyitva tartva a pályázati lehetőség a pályázó kiválasztására, és a szerződéskötésre is meghatározott időt kell adni. Sajnos csúsztunk a munka megkezdésével, várhatóan november végére készül el az épület. Ettől függetlenül szeptember 1-jén a tanév elindul, mégpedig úgy, hogy a gyerekek különböző helyszíneken tanulnak 3-4 hónapig. Meg kell köszönnünk a lehetőséget a katolikus egyháznak, hogy két helyiséget biztosítanak a katolikus házban. A Vállalkozók Baráti Köre szintén ad helyet, ezeken kívül a Művelődési Házban, a Sportsarnokban lesznek elhelyezve a gyerekek. Az iskola teljesen üresen marad, mert ha a felújítás idején ott van a közel 300 gyerek, az veszélyes lehet számukra, és lassítja az építkezést. Van másik iskola is Isaszegen, azonban Koháry Orsolya igazgató aszszonnyal megegyeztünk, úgy próbáljuk megoldani a helyzetet, hogy ne kelljen igénybe venni a Klapka Iskola helyiségeit, ne bolygassuk meg az ott tanuló gyerekek életét. Az osztályok átköltözése folyamatban van. Nem lesz könnyű ez a néhány hónap sem a gyerekeknek, sem a pedagógusoknak.

– Teljesen készen lesz az iskola, amikor beköltöznek a gyerekek?

– Párhuzamosan történik a felújítás és az új szárny építése. Az új szárnyban lesz majd a szociális blokk, a tanári szoba. Ez azt jelenti, hogy amikor beköltözhető lesz a régi szárny, akkorra egy készütségi fokra el kell jutni az új épületrésszel is. Lehet, hogy az új szárny tantermei még nem lesznek teljesen készen, amikor már visszaköltöznek az osztályok. Ezt a helyzetet meg kell oldani! Korszerű iskolára szükségünk van, a néhány hónap kényelmetlenségeit el kell viselni, nincs más lehetőségünk. A teljes készütséggel ráérünk.

– Az olcsóbb kivitelezés azt is jelenti, hogy elmaradnak tervezett munkák?

– Nem. Minden elkészül, ahogyan az eredeti tervekben szerepel. A korábbi ajánlatokhoz képest a megbízott kivitelező ajánlatában hatalmas különbség van a felhasznált anyagok árában és a rezsióra-bérben. Ebből adódik, hogy olcsóbban vállalták. Az már most látszik, hogy többletmunkák adódnak majd menet közben. Például nem számítottunk rá, hogy a régi épületben a fűtéscsöveket ki kell cserélni. A Polgármesteri Hivatal részéről egy műszaki szakember folyamatosan figyelemmel kíséri a munkát, és épp az i-mént intézkedtem, hogy az egyeztetéseken mindig legyen ott valaki a képviselő-testületből is, aki menet közben megkapja a naprakész információt. Szeretném, ha nem utólag kellene magyarázkodni, vitatkozni a felmerülő kiadá-

Hamarosan megszépül az isaszegi bölcsőde is

sokon.

– Sok feladattal jár, ám jó érzés lehet látni, hogy szépen fejlődik a város...

– Igen, és szeretném elmondani az örömteli hírt, hogy az orvosi rendelő felújítására is pályáztunk, és nyertünk. Az Aulich utcai házi orvosi rendelő is fel lesz újítva. Két rendelővé lesz átalakítva. Jelenleg dr. Tordai Gábor rendel ott. Az átalakított épületben vagy egy új házi orvosi rendelő, vagy az orvosi ügyeleti ellátására szolgáló helyiség lesz majd.

Sajnos köztudottan kevés házi orvos van ma Magyarországon, Isaszegen is. Pár hónapja Kürti Orsolya doktornő külföldön tartózkodik, édes-apja helyettesíti a körzetét. Ez nem a legmegfelelőbb megoldás. Jártunk az OEP-nél, egyeztetettük, mi a tennivalónk, ugyanis szeretnénk, ha még egy orvos rendelkezne Isaszegen.

– Esetleg van még egyéb jó hír Polgármester úr tarsolyában?

– Elkészültünk tizenkét utca darálékos leszorásával. Ezzel egy majdani aszfaltozás alapját készítettük elő, és sikerült az utcákat könnyebben járhatóvá tennünk. Ezekben az utcákban a csapadékvíz elvezetését is megoldottuk, zömében szikkasztó árokkal. Hamarosan indul további tizenhat utca aszfaltozása. Ehhez már nem volt elegendő pénzünk, ahogyan az iskola befejezéséhez sem, ezért hitelt vettünk fel. Összességében 460 millió forintot, nagyon kedvező kamatra. Azt gondolom, hogy az által, hogy város lettünk, a pluszban érkező pénzekből tudjuk fedezni a törlesztést.

Apróné Orosz Margit

Felújításra vár a rendelő

Kezdődik az iskola!

Nagy általánosságban kijelenthetjük, hogy a tanulók, hallgatók, szeretik a nyarat és a nyári szünetet. Az iskolakezdéshez viszont elég ritkán állnak ilyen egyöntetűen pozitívan.

Amikor a gyerek iskolás lesz, általában örül, hogy iskolába kerül. Ha a szülő nem rontott el valamit, akkor feszült várakozás és izgulás előzi meg az iskolakezdést, hiszen innentől fogva ő már „nagy”, aki tanulni fog egy csomó új dolgot, megtanul írni és olvasni, számolni, meg sok mást, amit az óvodában nem tanítottak meg neki.

Ennek persze gyorsan elmúlik a varázsa, az első év rendre a legnehezebb, itt kell megtanulnia azokat az alapokat, amik nélkül nem boldogulna később. És ez sokkal nehezebb, mint amilyennek tűnik. Innentől az a kérdés, milyenek az osztálytársak, milyenek a tanítók, és milyen az osztályközösség. Ha ezeknek az „összetevőknek” az átlaga pozitív, akkor a gyerek várni fogja az iskolakezdést, legyen akár mennyire is jó a nyári szünet. Ott vannak a barátai, nem csodálkozhatunk ezen. Ilyen fiatalon általában más módon nem is nagyon tudnak kapcsolatot tartani egymással a fiatalok.

Általános iskola felső tagozatán ez a dolog változhat, hiszen ahogy egyre idősebbek a nebulók, annál könnyebben tudnak nyaranta is találkozni, egyre több a közös program. Ennek ellenére, egy jó osztályközösségbe még mindig szívesen mennek vissza öszszel, hiszen a távolság még mindig akadály lehet. Kevés szülő engedi örömmel több óra távolságba elutazni féltett csemetéjét, hogy a barátaival találkozzon. Az sem mellékes, hogy ilyenkor még a család rendre együtt nyaral, és ez több hetet elvesz a nyárból, ami alatt nem nagyon tudnak összefutni.

A középiskola ismét egy új közeg. Új tanárok, és gyakran új osztály. Itt sokat számít, milyen tapasztalatokat gyűjtött az általános iskolában a tanuló. Általában azok várják a középiskolát, akik könnyebben kerülnek új közösségbe, nyitottabbak, vagy a régi osztályból legalább néhányakkal egy helyre kerül. Az újtól valamennyire mindenki tart. Az már személyenként változik, hogy a természetes aggodás mellé betársul-e várakozás, a kíváncsiság.

Innentől nem sok minden változik. Az új közösségbe az megy szívesen/szívesebben, aki könnyen barátkozik. A régibe az, akinek kellemes emlékei vannak.

Találkoztam már olyannal is, akinek több jó barátja is lett egy év alatt egy felnőttképzésen, mégsem várta, hogy kezdődjön az iskola. Ő ezt azzal magyarázta nekem: „Nézd, én akivel akarok, találkozom iskolán kívül is. Miért várnám, hogy vért izzadjak, mikor valamelyik tanár feleltet?”

Ez azt igazolja, amit még fentebb írtam. Az osztály egyik részével jóban volt, de nem sokakkal. A tanárokkal elégedetlen. Tehát a recept szerint:

- Osztálytársak: pozitív
- Osztályközösség: negatív
- Tanárok: negatív

Az összmérleg negatív, a tanuló nem várta a tanévet. Olyan emberrel is beszéltem, szintén felsőoktatásba járó tanulóval, aki az egészet másképpen látja: „Én mindig is úgy álltam hozzá, hogy csináljuk meg! Lassan 2 éves baráti viszony fűz hozzájuk. Miért ne várnám a tanévkezdést?”

- Osztálytársak: pozitív
- Osztályközösség: pozitív
- Tanárok: pozitív

Összmérleg erősen pozitív! Hiszen egyetlen pontjára sem nyilatkozott negatívan.

Azt tudom tanácsolni minden szülőnek, hogy beszélgessenek a csemetéikkel. Tudjanak róla, várja-e a gyerek, hogy megint iskolába mehessen. Ha nem, miért? Hol van a gond? A gyerekek, a diákok nem mindig rendelkeznek tökéletes értékrenddel. Személyes példám a matektanárom. Én sok rosszat mondtam róla otthon, míg 12.-ben ki nem neveztek osztályfőnöknek. Akkor döbbsentem rá, mennyit segít nekünk a tanárnő szigorú nevelési és tanítási módszere. Ma már hálás vagyok neki, akire egykor úgy tekintettem, mint az ellenségemre... De nem minden esetben téved a diák, sokszor tényleg rosszul végzik a tanárok a munkájukat... az ilyen problémákat pedig ismerni kell, és megoldást kell találni rájuk. Tehát továbbra is azt tudom javasolni: Beszélni a gyerekekkel.

Veszelszki Bálint

Igazgatókat választottak Pécelen

A nyár elején Pécel Város Képviselő-testülete igazgatót választott a Petőfi Sándor Általános Iskola, a Zeneiskola és a Ráday Pál Gimnázium vezetésére. A testület döntése alapján újabb öt évre a Petőfi Sándor Általános Iskola igazgatója Rádi Zoltán lett, a Zeneiskola igazgatónője Kovács Ernőné. Lestyán Péter három évre kapott megbízást a Ráday Pál Gimnázium vezetésére.

Apróné Orosz Margit

A 2009/2010. tanév legfontosabb időpontjai

A szorgalmi idő

- első tanítási napja: **2009. szeptember 1. (kedd)**,
- utolsó tanítási napja: **2010. június 15. (kedd)**.

Az iskola utolsó, befejező évfolyamán az utolsó tanítási nap középiskolákban és a szakiskolákban: **2010. április 30.**, szakiskolákban, szakközépiskolákban másfél, két és fél éves képzésben tanulók részére: **2010. január 15.**

A szorgalmi idő első feléve **2010. január 15-ig** tart. Az iskolák 2010. január 22-ig értesítik a tanulókat, illetőleg a kiskorú tanulók szüleit az első félévben elért tanulmányi eredményekről.

Tanítási szünetek

- **őszi szünet:** 2009. október 26-30. A szünet előtti utolsó tanítási nap október 22. (csütörtök), a szünet utáni első tanítási nap november 2. (hétfő).
- **téli szünet:** 2009. december 23-31. A szünet előtti utolsó tanítási nap 2009. december 22. (kedd), a szünet utáni első tanítási nap 2010. január 4. (hétfő).
- **tavaszi szünet:** 2010. április 2-6. A szünet előtti utolsó tanítási nap április 1. (csütörtök), a szünet utáni első tanítási nap április 7. (szerda).

Tanévkezdés 2009. Magyarcsernyén

Magyarcsernyén, e vajdasági kis faluban ebben az évben 162 tanuló kezdi meg a 2009/2010-es iskolaévet. A helybeli Petőfi Sándor Általános Iskolához tartozik a többi kihelyezett tagozat is, ahová 14 alsós diák jár. A tanítás magyar nyelven folyik, kivéve egy tagozatot, ahova nyolc szerb illetve roma nemzetiségű tanuló jár egy összevont alsós tagozatba. Ebben az évben Csernyén 12, míg Tóbán 3 alsós diákunk van. Sajnos évről évre csökken a diákok létszáma, ebben az évben már csak tizenkét tagozatunk van.

Az ilyen kisiskolákban probléma a szaktanár hiánya is. Nincs

megfelelő végzettségű matematika-, fizika-, angol-, zene-, történelem- és képzőművészet-tanárunk. Minden tantárgyat magyarul tanulnak a diákok, de nem mindig szakképzett tanár adja elő az órákat.

A tankönyveket még az elmúlt iskolaévben részletfizetésre beszerezhették a szülők, és a könyveket meg is kapták a tanév végén, kivéve a hetedik osztályos tanulók, akik új oktatási program szerint tanulnak, és majd csak szeptemberben illetve októberben kerülnek ki a nyomdából a tankönyvek. A Szerbiai Oktatási Minisztérium határozata alapján ebben az évben az elsős diákok ingyen kapják a tankönyveket. A könyvek augusztusban már meg is érkeztek. Szeptember elsején általában kis ünnepi műsorral köszöntik az elsősöket a volt negyedikesek, és a községi önkormányzat is szerény ajándékkal szokott kedveskedni a legfiatalabb diákoknak.

Ezen a nyáron csak kisebb javítási munkálatokat tudtunk végezni az iskolában. Dr. Alemany Fesszl Erzsébet támogatásával az előcsarnok egy részét sikerült új burkolattal befedni. Községi eszközökből ebben az évben nem tudtunk semmiféle javítást, tatarozást végezni, mivel a községi kassza is nagyon rosszul áll. (Nálunk a személyi jövedelmet a köztársaság, míg az anyagi kiadásokat a községi önkormányzat fedezi.)

Csak remélni tudjuk, hogy iskolánkban a tagozatok száma maradni fog a továbbiakban is, mivel az Oktatási Minisztérium mind többet foglalkozik az ésszerűsítéssel és félő, hogy tagozatok összevonására kerül sor.

Nagy Erzsébet, Magyarcsernye

Új tábla a kapu alatt

A Polgármesteri Hivatalba lépve, a pénztár melletti falon új táblával találkozhatunk. Ügyes-bajos dolgaink intézése közben talán fel sem tűnik mondanivalója. Az azonban már mégiscsak szembeszökő, hogy hasonló tábla fogad minket mind a Petőfi Sándor, mind a Szemere Pál Általános Iskola, valamint a Gesztenyés, a Nyitnikék és a Szivárvány Óvoda falán. Nem véletlenül, hiszen Pécel város önkormányzati fenntartású alapfokú nevelési-oktatási intézményei – a két általános iskola s a három óvoda – Péceli Pedagógiai Műhelyként összefogva közösen vettek részt az önkormányzat mint főpályázó által benyújtott „TÁMOP-3.1.4-08/1 Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés innovatív intézményekben” című pályázaton.

A sikeres pályázat eredményeként 58.472.870 Ft, az Európai Unió és a magyar állam által közösen nyújtott támogatása kerül majd felhasználásra az öt intézményben a 2009/2010-es tanév során.

A projekt célja a nevelési-oktatási intézményekben a pedagógiai módszertani kultúra megújítása, a hatékonyabb tanulásszervezési módszerek beépítése, az alkalmazásképes tudás elsajátíttatása, a kompetencia alapú nevelés-oktatás meghonosítása, a pedagógusok intenzív továbbképzése. A szeptemberben induló tanévben óvodánként egy-egy csoportban, illetve az iskolákban az első és az ötödik évfolyamon kezdődik meg a fejlesztés, de a több tanéven átívelő változások nem csak a pro-

jektbe bevont óvodai és iskolai csoportokat érintik majd. Valamennyi intézményben számos, már az új módszer jegyében fogant esemény várja majd a tanév során a gyermekeket. A projekttevékenységet a városban Gera Zoltán projektmenedzser, oktatási referens vezetésével 4 tagú projektmenedzsmint fogja össze, mely nagyban épít az intézményvezetők, az intézményi szakmai vezetők, valamint a megvalósító pedagógusok aktív közreműködésére.

Jelenleg a felkészülés, a tankönyv- és taneszközbeszerzés korszakában tartunk. Bízunk benne, hogy munkánk nyomán tanítványaink sikeres polgárai lesznek majd tudásalapú társadalmunknak. S hogy mindez hogyan valósul meg a gyakorlatban, arról a tanév során többször adunk majd tájékoztatást ezeken a hasábokon is.

Addig is szeretettel várunk minden érdeklődőt honlapunkon: www.ppmpecel.atw.hu

Vida Ágnes projektkoordinátoratw.hu

Esély Európának
fotókiállítás a határnyitás 20. évfordulóján

A kiállítás a Pécel Galériában az új Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben szeptember 23-ig tekinthető meg.

„Hiszek az örök életben”

Interjú Bezák Tamás újszentelt áldozópappal

A gyerekeknek előbb-utóbb dönteniük kell, milyen pályára mennek, milyen szakmát választanak. Néhányaknak nem kérdéses, már kicsi gyermekként eltökélten készülnek valamilyen hivatásra, ám előfordul, hogy valaki felnőttként találja meg azt a foglalkozást, amiben elhivatottan tud tevékenykedni. Bezák Tamás ez utóbbiak közé tartozik, hisz – mint az a tavaly decemberi számban közölt interjúból kiderül – a műszaki egyetem után, felnőtt fejjel döntött és kezdte el teológiai tanulmányait. A múlt év őszén Rómában diakónussá, nyáron pedig Vácott pappá szentelték. Kérdéseimmel már mint Isten szolgáját kerestem fel.

– Mindenre nagy hatással van a családja. Bezák Tamás, a kisfiú mit tapasztalt a szülői házban?

– Amikor még az értelmem sem volt nyiladozóban, a szüleim már vittek magukkal a templomba szentmisére két testvéremmel. Tették ezt attól függetlenül, hogy értünk-e valamit az ott elhangzottakból, vagy sem. Ők bíztak abban, hogy Istennél nincs lehetetlen. Fontosnak érezték, hogy bennünket Isten közelében tudjanak, így járt a mi családjunk mindig együtt. Egy kisgyermekben azok az érzések és motivációk alakulnak ki, amiket megtapasztal a szüleinél, így történt ez velem is.

– A kamaszok szinte mindent megkérdőjeleznek, a szüleik, tanáraik tanításait és szinte minden felnőtt „gyanús” nekik. Ön hogyan élte meg az élet e kritikus szakaszát?

– A kamaszkoromat kicsit másként éltem meg, mármint a kritikát illetően. Középiskolai tanulmányaimat egyházi iskolában folytattam. A piarista gimnáziumban szerzetes atyák neveltek, akiket hiteles nevelőknek ismerhettem meg. A lázadás egyik mozgató rugója az, amikor a fiatalnak azt kell megtapasztalnia, hogy a szüleinek a tettei nincsenek összhangban a szavaikkal. Én nem csalódtam a szüleimben, következetes hívő emberek. Kamaszként a keresés volt, ami leginkább foglalkoztatott, a hivatás megválasztása. Fő kérdésem az volt, hogy mi tehet engem boldoggá? Istennek mi a terve velem?

– Műszaki pályára készült, nem számított egy kicsit „csodabogárnak” az évfolyamtársai között?

– Egyszer volt egy érdekes beszélgetésem az egyik évfolyamtársammal. Tudta rólam, hogy hívő ember vagyok, és megkérdezte, miért? Rövid választ adtam neki: „hiszek az örök életben”. Az egyetemen alakult katolikus ifjúsági körök pedig azt támasztották alá, hogy nem vagyok egyedül. Ilyen alkalmakkor jó páran együtt lehettünk, beszélgethettünk hitbéli kérdésekről.

– Templomba járni, vallásosnak lenni lehet megszokásból is, de a hit nem örökölhető – ez vagy megadatik valakinek, vagy nem –, meg kell vívni a magunk harcát. Ön mikor válaszolt Isten hívó szavára?

– Erre a kérdésre sokszor határozott választ vár a kérdező. Nem tudok pontos élethelyzetet, dátumot mondani. Egy folyamat volt ez, amit a gyermekkori élményeim alapoztak meg. Egyfajta növekedés része a hitre ébredésem. Meghatározó lehetett az is,

hogy olyan hitüket megélt emberek vettek körül, akik segítettek ebben a fejlődésben. Felmerült bennem, vajon járhatom ezt az utat én magam is, amit ők járnak, vagy más utat is választhatnék. Döntenem magamnak kellett. Hálás vagyok azért a kissé zártnak nevezhető közösségért, amit a gimnáziumban megélhettem. Ebben a közösségben a világ lehúzó befolyásától úgy gondolom, védve lehettem.

– Hogyan győzte meg egy olyan embert Isten létezéséről, aki még soha nem hallott Istenről, hogy nem egy fantázia képnek vagyunk a követői, hanem az élő Istennek?

– Nemigen szoktam meggyőzni senkit. Érdekes példa lehet az orvos és a beteg esete, rövid beszélgetés után hamar kiderül, hogy itt fáj, ott fáj, és az is, mit lehet tenni.

A pap találkozik az emberekkel, automatikusan előjönnek a lelki dolgok, az Isten létének kérdése. Az egyik legnagyobb Isten bizonyíték az lehet, amikor elkezdek valakivel beszélgetni, akkor nem kell különösebben erőlködnöm ahhoz, hogy Istenről beszéljek, és nem kell győzködnöm senkit, mert a beszélgetőben, önmagában megvan Istenre való nyitottsága.

– Önre nagy feladat vár egy év múlva, gyülekezetet kap, melyet vezetnie kell. Mint tudjuk, a gyülekezetet nem mi válogatjuk sok kis aranyos emberből. Isten adja meg a közösséget, és nekünk egymást elfogadva, szeretetben építeni kell Isten országát. Hogyan készül erre a feladatra?

– Nem tudom, hogy lehet-e azt mondani, hogy százszázalékosan felkészültem. Sok örömré és sok nehéz helyzetre számított, fontos az, hogy nem Isten nélkül kell tennem a feladatom. Legtöbb probléma megoldható feszültség nélkül, ha azt szeretettel tesszük. Isten olyan dolgokra hív el, amit képesek vagyunk Vele véghezvinni.

– A vezetőinket néha hajlamosak vagyunk misztifikálni.

– Isten gondoskodik arról, hogy folyamatosan érezhessem, én is csak egy vagyok a többi ember közül.

– A politika sokszor betolakodik az egyházi vezetők életébe. Szörnyű látvány, amikor papok, lelkészek különféle rendezvényeken zászlókat csókolgatnak. Ha Önt felkérlik valamilyen politikai rendezvényre, tud majd nemet mondani, vagy hogyan oldható fel egy ilyen helyzet?

– Soha nem jó a szélsőséget érinteni. Jól érzékelik az emberek, hogy ez nem Isten szolgáinak a feladata. Jó az, ha az ember tudja, meddig mehet el. Természetesen van olyan helyzet, amikor az aggodalom viszi rá a papokat a politikának látszó megnyilvánulásra.

– Hogy Isten mit gondol erről, nem tudom. Én jobb szeretem, ha a hívő emberek Isten igéjét hirdetik, és Jézus Krisztustól kapott szeretet adják tovább. Isten ereje olyan hatalmas, szabad imádkozni is a hazánkért.

– Ez az emberi oldal. Nehéz erről beszélni, mert nem általános a papok politizálása, ezek inkább egyedi példák.

– A nyári hónapokban sokszor megfordult itt, az ESE-ben. A bentlakók közül sokak súlyos betegségben szenvednek, lelki és

testi gyötrelmek kínozzák őket életük alkonyán. Mit tud adni ezeknek az embereknek, amikor idejön?

– A vigasz nehezen fogadható el egy olyan embertől, aki egészséges és fiatal. Ez nehéz helyzet nekem is. Egy olyan nehézség, amiben nem vagyok benne, az ahhoz való segítséget Istentől várom és kapom meg ehhez a szolgálathoz. Sokszor az idősök csak meghallgatásra vágnak, egy jó szóra, fényt kell kapjon az életük, és ezt csak Isten adhatja meg. Ezért sokszor tapasztalhatjuk meg azt, hogy egy haldokló ember hitéről tesz tanúbizonyságot, ami számomra megdöbbentő és felemelő élmény.

– Mi vár Önre a pappá szentelése után, ami most nyáron történt meg?

– Általában, ha valakit pappá szentelnek, az az első, hogy megkapja hol, melyik egyházközségben kell szolgálnia. Nálam ez másként alakult, mert még egy év tanulás vár rám Rómában. Nyári szünetemben ifjúsági táborban szolgáltam és egyéb felkéréseknek tettem eleget. Jövő nyártól vár rám a tényleges papi szolgálat. Azt tapasztaltam, hogy az emberek nagyon nagy szeretettel fordulnak felém, mint frissen szentelt paphoz. Azt szoktuk mondani, hogy „egy új misés áldásért érdemes elkoptatni egy csizmát”. Számomra is felemelőek ezek a találkozások.

– Azt kívánom, legyen ereje sokáig szolgálni Istent és embert. Köszönöm a beszélgetést.

Gulyásné Mikes Zsuzsa

A máriabesnyői főbúcsún jártam

A máriabesnyői kegyhely építésének kezdete a XVIII. század közepéig nyúlik vissza. Amikor gróf Grassalkovich Antal felesége halálosan megbetegedett, a főúr fogadalmat tett, ha felesége meggyógyul, templomot épít Szűz Mária tiszteletére Gödöllő határában azon a helyen, ahol a premontrei szerzetesek XIII. században épült, de már 300 éve romos temploma állt. A főúr állta szavát. Felesége csodás gyógyulását követően megkezdődött az építkezés. Fidler János, isaszegi illetőségű kőműves azon az éjszakán álmot látott, és szöveget hallott: „Ha a templom romjai között, ahol hajdan a főoltár állott, ásní fogsz, szép tárgyat találsz”. Másnap, 1759. április 19-én a mondott helyen kutatni kezdett, s két ásónyom mélyen megtalálta Szűz Mária szobrát, mely a XI-XII. századból származó, 11 cm magas elefántcsont faragvány. Grassalkovich Antal családi ékszerekből két koronát és egy drágakövekkel kirakott övet készíttetett, ma is ezek díszítik az alkotást. A szobrot kristályüveg mögött, ezüst házikóban helyezték el a felépült kápolnában. A megtalálás körülményeit Migazzi Kristóf bécsi bíboros, megbízott váci megyéspüspök alaposan kivizsgáltatta, és megállapította azok valódiságát. 2008-ban a Nagyboldogasszony templomot XVI. Benedek pápa basilica minor rangra emelte, ezért ott a szokott feltételek mellett teljes búcsú nyerhető. (Forrás: www.uj.katolikus.hu).

Ez évben augusztus 15-én és 16-án zajlott a máriabesnyői Nagyboldogasszonyi Főbúcsú. Valamikor, még kisgyermekként nagyapámmal látogattunk el ide, noha akkor jobban érdekelt a körhinta vagy a bazársorok sokszínűsége. Később édesanyám töltötte itt évről-évre a főbúcsú szombatról vasárnapra virradó éjszakáit messziről érkezett zarándokokkal együtt, imádsággal, énekszóval. Több évvel ezelőtt testvéremmel megfogadtuk, hogy amíg erőnk engedi, mi is folytatjuk ezt a szép hagyományt.

A búcsújáró helyek a legfőbb tisztelet, az Isten előtti feltétlen alázat és szeretet kifejezésének helyszínei. Akik idejönnek, leginkább lelki megtisztulásért, megújulásért érkeznek.

Kimondhatatlanul boldog érzés belépni a bazilika főbejáratán. A plébános atya szeretetteljes köszöntő szavai méltóak a helyszín, az esemény nagyságához. A szabadtéri oltár tiszteletadásra, fő- és térdhajtásra készíti a híveket. Díszítése minden évben különlegesen szép.

Tíz óráig, a szentmise megkezdéséig mód van gyónásra, közös imádkozásra. Idén Dr. Székely János esztergom-budapesti

segédpüspök úr volt a főcelebráns. Köszöntőjében kitért arra, hogy akik a besnyői szűzanya elé jöttek, nem egyedül érkeztek, magukkal hozták „keresztjeiket”, családi gondjaikat. Megindítóan szép szentbeszédéből néhány idézetet kiemelnék a teljesség igénye nélkül.

„Most a sátán és a szűzanya harca dönti el, merre fordul a világ sora. A szűzanya, a legnagyobb emberi cselekedetet hajtotta végre, amikor Istent beengedte az életünkbe. Nemet mondott a gonosznak, és ezzel legyőzte őt. Istennek mondott igenjével a mi életünk vált teljessé, egészsé. Isten simogatja ezt a megsebzett világot. Isten örök szeretettel alkotta az embert, megannyi szép kincset elrejtve a szívekben.

Ezt a szeretetet kell tudnunk átadni nemzedékről nemzedékre. Sajnos, sok fiatal erről nem tud semmit, csak későn ébred rá, mi mindent elpazarolt. Kötelességünk a gyermekekben tudatosítani az emberi nagyságot! Most a szabad versenyé a világ, csak az erősek, bátrak, gátlástalanok érvényesülnek. Teljesítményorientált világunkban sok a megkeseredett ember, mert nem erre született, hanem arra, hogy szeressen, alkosson.

A modern nevelés mindent elvesz a fiatalok lelki táplálékából, a modern ember lassan nem érti, mi az igaz, a hamis, mi a jó és a rossz. Ma a legtöbb szava a pénznek van. Ma sok család elveszti mindenét, szegénné válik. Ma kevés gyermek születik. Pedig igent kell mondanunk az életre, mert évente Esztergom város lélekszámával vagyunk kevesebben.

Szép család csak két önzetlen ember szerelméből teljesezhet ki, ezért a házasságkötés igenjét minden nap újra és újra ki kell mondani egymásnak. Nagyboldogasszonyt ünnepelni annyi, mint igent mondani a szép tiszta életre, és nemet mondani a gonosznak.”

Megbecsülni sem lehetett a főbúcsún részt vevők számát, ez mindig a körmenet sokaságán mérhető le, hiszen a menet eleje már visszaért a bazilikába, amikor a vége még el sem indult onnan. Sokan idős koruk vagy egészségi állapotuk miatt nem vettek részt a körmenetben. Érkeztek közeli településekről, felfedeztem ismerős arcokat, de az ország távolabbi tájairól is, pl. Sükösdről, Borsodivánkáról, Mezőkövesdről. Népviseletbe öltözött fiatalok tették még színesebbé az emberi sokaságot. Úgy gondolom, a szentmiséről mindenki az elnyert teljes búcsú kegyelmével távozott, szívében magával víve az „odarejtett kincseket”.

Czétényi Sándorné

Ismét Magyarcsernyén jártunk

Néhányan az ESE munkatársai közül július végén ismét felkerekedtünk barátaink kedves meghívására, hogy részt vegyünk magyarcsernyeiek XIV. találkozásán és az ahhoz kapcsolódó falunapon. A bánáti magyar falut, lakóit (néhányuk kivételével, akik korábban az ESE vendégei voltak) tavaly ismertük meg személyesen.

Örömmel és hatalmas lelkesedéssel indultunk, hisz oly szeretetteljes fogadtatásban volt a múlt évben részünk, és barátaink szeretete már ismert volt számunkra. Tavalyi csapatunkból nem mindenki tudott eljönni, de szerencsére másik két kolléga csatlakozott a kiránduló csoporthoz.

Megérkeztünk

Bár házigazdáink villany- és vízellátás nélkül kezdték a háromnapos ünnepséget, a vendéglátásban mi ebből semmit nem éreztünk, mert gyakorlatlan alkalmazkodtak a pillanatnyi körülményekhez, és minket mindenféle jóval – kávé, sütemény, üdítő – elláttak. Ezt követően elfoglaltuk szálláshelyeinket, és ismerőseinket kerestük fel. Ez mindhárom napra jellemző volt, hogy körbejártuk az ismerősöket. A terülj-terülj asztalkáról már a végén alig tudunk fogyasztani, bár a fantasztikus sütemények, kalácsok fenséges íze ellenállhatatlan csábítást jelentettek.

Pénteken este az Ady Endre Művelődési Egyesület kultúrműsorát tekintettük meg. A műsorban fellépett Magyarcsernye és testvértelepülése, Nagyszénás amatőr csapata: népdalénekesek, énekkar, vers. Mindkét település részéről színvonalas előadást láthattunk.

Szombaton részt vettünk a Csernyeiek Klubjának ünnepi ülésén, valamint a Szent Ágota Alap közgyűlésén, mely a helyi templom helyreállításáért tevékenykedik. Az ülést Petőfi Sándor, Radnóti Miklós és Reményik Sándor versei színesítették, melyek elsősorban a hazáról, a hazaszeretetről szóltak. Gyönyörűen játszott a citerazenekar. Ki kell emelnem, hogy a Csernyeiek Klubja jelentős segítségével több mint 10 civil szervezet alakult az elmúlt évek alatt, és működik ma is a faluban. Halász György, a klub elnöke úgy fogalmazott, hogy feladatuk az „optimizmus életben tartása”.

A vendéglátók és a vendégek

Ezt követően részt vettünk Teleki Júlia helytörténeti kutató könyvbemutatóján, aki apáik, nagyapáik temetőit keresi könyvében, melynek címe: „Hol vannak a sírok?”. Számomra megrendítő volt a történelmi tényekkel való találkozás.

Gyönyörködöttünk a hagyományos kézimunka-kiállításban, a csodálatos terítők, falvédők, párnák szorgos asszonykezeket dicsérnek.

Megvendégelték mindenkit a Tűzoltóotthonban, ahol finom

pörköltet kaptunk tejfölös tésztával, hideg sörrel vagy üdítővel. Délután folytatódott a korábban említett kaláccsal, süteménnyel kísért család-barát-ismerős- látogatás.

Emléknep a romtemplomban

Pici pihenés, felüdülés, a házigazdákkal történő beszélgetés után indultunk az Anna-bálba. Természetesen ott is vacsora várt bennünket, amiből kiemelném a szerintem náluk hagyományos, általam isteninek ítélt ragulevest. Aztán hajnalig táncoltunk a jó kis zenére.

Vasárnap szép napra ébredtünk. Férfi házigazdáink siettek elindítani az ugyancsak a három naphoz tartozó főzőversenyt, mely most is a sportpályán zajlott. Mi többiek, vendégek és családtagok részt vettünk az ünnepi szentmisén, ami egyben búcsúmise is volt Hajdu Sándor esperes-plébános számára, akit más területre helyeztek át. Délben már kinn voltunk a sportpályán, ahová a 14 csapat bográcsában rotyogó, marhahúsból főzött paprikások illata csalogatott bennünket. Természetesen mi is finom ebédet kaptunk. Itt is szólt a zene, táncoltunk egy kicsit. A főzőverseny résztvevőinek az ESE nevében mi is adtunk ajándékokat.

Igyekezünk vissza a házigazdákkal, mert délutánra még egy komoly programot terveztünk. Ellátogattunk a kb. 25 km-re lévő araci puszta-templomba. A templomban minden év július utolsó vasárnapján emléknapot, szentmisét tartanak a bánáti, vajdasági magyaroknak, mely az összetartozást, a talpon maradást jelenti számukra. A templom jelkép a következő nemzedék számára, a fogytakozó magyarság zászlóhordozója. Felemelő érzés volt ott lenni.

Hazatérve sem tétlenkedtünk. Összegyűltünk a Kormányos családnál mindahányan megnézni a Pécelen, Isaszegen készült születésnap rendezvény képeit és filmjét. A beszélgetésen jelen volt Mimi néni, Alemány Erzsike nővére is, aki üdvözlétét, jókívánásait küldi Pécelre és Isaszegre.

Hétfőn reggel készülődöttünk haza. Fájó szívvel vettünk búcsút barátainktól. Köszönettel tartozunk vendéglátóinknak és mindenkinek, aki a szervezésben, vendéglátásban a találkozó megszervezésében részt vett.

Tisztelettel köszönjük a melegszívű, barátságos vendéglátást, gondoskodást: Kormányos Erzsikének, Lajosnak, Dorombés Zsuzsinak és Istvánnak, Szilágyi Györgyikének és Lacinak, Tanók Icának és Sanyinak, mindannyiuk közvetlen családtagjainak, Nagy Erzsikének és Misinek, Kőszó Veronának és Mihály bácsinak, Jónás Marikának és Sanyinak, Malic Melindának, valamint Vajda Tibor tanácselnök úrnak és feleségének, Valikának.

István, Marika, Pali, Gyuri, Józsi és Marika nevében: Kis Erzsé

Ismét találkoztak a csernyeiek

Megtartották a csernyeiek XIV. találkozóját és a falunapot

A hétfévén tartották meg Magyarcsernyén a csernyeiek és a Csernyéről elszármazottak XIV. találkozóját és a falunapi rendezvényt. Péntek este a magyarcsernyei Ady Endre és a nagyszénási Czabán Samu Művelődési Egyesület közös műsorral mutatkozott be. A háromnapos rendezvényt Egeresi Sándor, a Tartományi Képviselőház elnöke nyitotta meg, majd a közönség nagy megelégedéssel fogadta a két testvértelepülés műsorát. Nagy tetszést váltott ki a kezdődál, Magyarcsernye himnusza, Hodri Antal nyugalmazott tanító szerkesztésében, és a közönség kitörő örömmel fogadta a Ne bántsátok a Vajdaságot című dalt Osztermann Emma és a helybeli vegyes kórus előadásában.

Sokan megtekintették a kézimunka-kiállítást

Szombaton tartották a Csernyeiek Klubjának XIV. évi ünnepi ülését. A rövid ünnepi műsor után a megjelenteket üdvözölte Vajda Tibor polgármester, külön köszöntötte dr. Félegyházi Pétert, a Magyar Főkonzulátus konzulját, a magyarországi Nagyszénás, Isaszeg és Pécel küldöttségét valamint a szép számú magyarcsernyeit, illetve a faluból elszármazottakat. Az ülést Biacsi Antal, a Csernyeiek Klubjának tiszteletbeli elnöke nyitotta meg,

A győztes Kézimunka szakkör főzte a legfinomabb paprikást

majd Halász György elnök beszámolt az eddigi munkáról. A Csernyeiek Klubjának ülése után a Szent Ágota Alap közgyűlését

is megtartották. Biacsi Antal, a kuratórium elnöke részletesen beszámolt az Alap munkájáról. A Szent Ágota Alap 2007. november 7-én alakult meg és a tagsági díjakból, az önkéntes adományokból és a külföldi segélyekből több mint négyszázezer dinárt sikerült összegyűjteni a templom javítására. Ebből a pénzből megvásárolták a cserepeket a templom lefedésére, de még nagyon sok pénzre lenne szükség, hogy el tudják végezni a templom teljes javítását. Az egyházközség és a kanizsai Baupartner megkötötte a szerződést a javítási munkálatokra, a Tartományi Nagyberuházási Alap tizenötmillió dinárt ígért, de sajnos a támogatás még nem érkezett meg.

A Klub és a Szent Ágota Alap ülése után Teleki Júlia tartott könyvbemutatót a szép számú közönség előtt. A szerző a csúrogi vérengzésekről beszélt, és a Hol vannak a sírok? című könyvét mutatta be. Teleki Juliának ez már a harmadik könyve, amely az 1944-45-ös délvidéki véres eseményekkel foglalkozik. Az író maga is áldozata volt a magyarok ellen elkövetett kegyetlenkedéseknek. Magható szavakkal meséli a saját, a csúrogi, a szablayi és a mozsori magyarok szomorú sorsáról. A könyvbemutatót alkalmat nyújtott arra is, hogy egyesek szóljanak a Magyarcsernyén és környékén elkövetett megtorlásokról is.

A ministránsok és az ifjúság is búcsúzott a plébános úrtól

A hivatalos előadások után közös ebéden vettek részt a magyarcsernyeiek, az elszármazottak és a meghívott vendégek. Az iskolában egész nap kézimunka-kiállítás várta az érdeklődőket, és sokan meg is tekintették a csernyeiek egyes kezű asszonyok munkáit. Este Anna-bálban szórakoztak a megjelentek.

Vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődött az ünnepi szentmise, amely egyben ft. Hajdu Sándor esperes búcsúmiséje volt Magyarcsernyén. Az esperes tizenöt évig szolgált a faluban, és most áthelyezték Bókára. Az esperes úrtól méltó és megható búcsút vettek a ministránsok, a fiatalok, a hívők és az egyházközség.

A falunapi rendezvény főzőversennyel kezdődött a sportpályán. Tizenöt csapat rottyogtatta a pörköltet, és végül a zsűri döntése értelmében a Kézimunka szakkör csapata főzte a legfinomabb pörköltet. Egész nap szórakoztató műsor, ügyességi játékok, zene, étel és ital várta a falunapi rendezvény résztvevőit. Este szabadtéri discóval zárult a nap.

Nagy Erzsébet

Látogatás Iisalmiban

Módszeres útibeszámoló helyett szubjektív csevelő

Pécelről egy kis kulturális küldöttség jutott el finnországi testvérvárosunkba, Iisalmiba. Testvérvárosi kapcsolatunk már túljutott a hivatalos ceremóniákon, a polgármesterek találkozáján. Hivatalos küldöttség helyett ez alkalommal tehetséges fiatal zenészeink utaztak oda, és mutatták be tudásukat Iisalmiban és környékén. Minden fellépésük nagy siker volt. Igazán méltó helyre került az a 150 ezer forintos támogatás, amit a város adott útjukhoz. Tíz fiatal között elosztva persze nem sok, de több a semminél. Néhányan olyan szerencsések voltunk, hogy elkísérhettük őket, együtt örülhettünk velük sikereiknek.

A Miheztartás végett zenekar a színpadon

Az utat egyébként a mindkét országban működő magyar-finn baráti társaságok áldozatkész emberei szervezték.

Először is Jelenikné Fülöp Lenke. Ő finnül remekül beszél, tehát nélkülözhetetlen egy finnországi út megszervezésénél, és tolmásként is. Szerény visszafogottsággal tolmácsol, sohasem magamutogató. Ő gondolt arra, hogy a két péceli zenész társaság, a Gyöngyharmat elnevezésű népzenei együttes és a Miheztartás végett nevű alternatív popzenét játszó együttes mutakozzon be Finnországban. Az már a fiatalok dicséretes ötlete, hogy közösen is játszottak. Magamban ezt a formációt „Gyöngytartás végett” zenekarnak neveztem el. Zenei anyanyelvünk igazgyöngyeit öltöztették modern köntösbe bámulatos tehetséggel, nagyon jó érzékkel. Hogy a két társaság ennyire természetes összhangban tudott zenélni, az nem véletlen, többen Váradyné Egri Anna tanárnő tanítványai.

A Gyöngyharmat együttesről itt tájékozódhatunk: http://www.kalota.hu/sites/gyongyharmat_egyuttes/bemutakozas.htm

Miheztartás végett. Furcsa név. Hogy miért ez? Megtudható innen: <http://www.miheztarto.hu/rolunk.php>

Siklósi Rozália és Varga Veronika a Gyöngyharmat tagjai, Bálint Ádám, Dévai Balázs, Dévai Gábor, Erdős Márton, Erdős Péter, Tasnádi Gergő a Miheztartás tagjai. Fityus Viktória a közös produkciókban szerepelt. A fiatalok persze nem hivatásos zenészek. Dolgoznak, tanulnak, de láthatóan boldoggá teszi őket, ha zenélhetnek. Lelkesedésük a közönséget is magával ragadja. Egy ízben Varga Vera vezényletével még tánra is perdültünk, magyarok és finnek együtt.

Fellépéseikkor a műsor a Miheztartás végett saját szerzeményeivel indult, aztán filmzenék következtek, amiben már a lányok is játszottak, végül pedig a népzene zárta a sort. Nekem

éppen ezek a népzenei feldolgozások tetszettek a legjobban (világzene?). A stílusok eltérő voltát szerintem a hegedű (Erdős Péter) szinkronizálta, forrasztotta egységessé. Citera és gitár, nem is rossz párosítás, ha egy szépen zengő hegedű viszi a prímét. Vendéglátóink szívükön viselték a fiatal zenészek ügyét. Öt nap alatt négy fellépést biztosítottak számukra. A legjelentősebb ezek közül a Kiuruvesiben megrendezett négy napos fesztiválon való részvétel volt. Profi színpadon, profi hangosítással, nagyszámú közönség előtt játszhattak. Természetesen nagy sikerük volt. Kiuruvesi polgármestere ebédrel kedveskedett, és nagyon dicsérte műsorukat. Vizsonzásul előkerültek a citerák és elénekeltünk néhány népdalt az ebédloasztalnál.

Vendéglátóink vezéregyénisége, Jukka Virtanen fáradhatatlan, jó kedélyű ember, egy szervező zseni. Felesége Eija hat vendéget fogadott, látott el, mégis maga volt a megtestesült nyugalom. Maia Liisa Portanen és férje Pekka szintén hat emberről gondoskodott, de ők is örökké mosolyogtak. Nem görcsöltek semmin, mégis minden idejében elkészült. Megtanulhatnánk tőlük az oldott vendéglátást. Általában elmondható, hogy soha senki semmin nem aggódott, nem idegeskedett, és mégis (vagy pont ezért?) minden a lehető legnagyobb rendben volt. Soha senki nem tukmált ránk semmit, az állandó „Vegyél még!”, „Nagyon finom, de köszönöm nem kérek” párbeszédnek ismeretlenek arafelé. Mégis általában az volt az ember érzése, nem kellene ennyit ennem. Szóval jól tartottak bennünket. Reggelire egyebek mellett nyers pácolt lazac. Ebédre lazacleves és saláta tejfölös lazaccal meg rákkal, vacsorára füstölt lazac salátával, epres sütemény. Lazaclevesből többfélét is ettünk, átlátszót és kapros-tejfölösét. Nekem a sok hal tetszett. Meg a rénszarvasleves is, sőt a sárgarépa krémleves is. Ők először a salátát, utána a főételt eszik, és csak legvégül jön náluk a leves. Sokkal kalóri-

Próba a tóparton

aszegényebben, egészségesebben étkeznek, mint mi. Nagyon finomak a kenyerek is, halvány barnától a sötétbarnáig. Fehér nem igazán van. A sütemények könnyűek és finomak. Gyümölcs vagy lekvár van bennük. A sárgarépból készült lekvár kevés citrommal ízesítve nagyon finom. A sós süti sok sajttal készülnek. A sajtok finomak arafelé.

Jukka Virtanen se ideges ember. Egyik kirándulás alkalmával Jukka valami eszeveszett zajt hallott a kocsiból. Kiszállt, körbenézte, nem látott semmit, visszaszállt. A zaj meg csak egyre

erősebb lett. Hajtott nyugodtan, de egyszer megunt a lármát, és megint kiszállt. Addigra az egyik kereket már csak 2 csavar tartotta. Kis segítséggel kivett egy csavart a másik kerékből, áttette emide, és kétszer 3 csavarral nyugodtan folytatta az utat hazáig. Sopánkodás nélkül, mosolyogva.

Maija Liisa Garam kedves idős hölgy. Ő az ottani baráti kör alapítója. Nyolevanon felül van már, bottal jár, de autót vezet, és minden programban részt vesz. Beszél magyarul, férje Garam Lajos evangélikus lelkész volt. Maija Liisa előadásokat tart a magyar kultúráról, koronáról, konyháról... A többiek mesélték, milyen élvezetesekek, humorral fűszerezettek előadásai.

Ulla Nissi szintén tud magyarul, méghozzá nagyon jól. Magyarul vállalta Kuopioiban az idegenvezető szerepét, így legalább Lenke pihenhetett egy cseppet. Bájos kis történetet mesélt el arról, hogyan tanult meg a családja is egy kicsit magyarul. Ulla a jobb nyelvtudás érdekében beiratkozott egy debreceni nyelvtanító szabadegyetemre. Férje és két kisfia elkísérte. Míg ő az egyetemen senyvedt, a család a strandon pihent. Egész nap tolmács nélkül kellett boldogulniuk, és boldogultak. A strandon szereztek nyelvtudásukat.

Pannonhalmi Zsuzsa megismerkedett helyi művészekkel, így tehát mi is. Jenni Linnove keramikus, angyalszárnyú kancsóit minden boltban kaphatók. Raija Weisenberg faszobrász, és egy kis művészeti kávéházat vezet. Lelkesedett a gyerekek zenéjéért, sőt beállt a már említett táncba is.

Lestyánné Kati mindent tud a péceli Magyar-Finn Baráti Kör történetéről. Sebők Pista bácsi 1938-ban került ki a Lapinlahtiba az Evangélikus Népfőiskolára. Megtanult finnül, összebarátkozott a finnekkel, és hazavitte Pécelre a finn kultúra szeretetét. J. Fülöp Lenke is Pista bácsinál kezdte a finn nyelv elsajátítását. Pista bácsi már évek óta nincs közöttünk, de a magyar-finn barátság megmaradt. Ott az égi mezőkön Pista bácsi ennek bizonyára örül.

Isalmi Helsinkitől majdnem 600 km-re van észak felé. 150 kilométeres sebességgel száguldó vonatunknak 5 órába telt az út. Éjfél után érkeztünk meg, és még világos volt. Egész éjjel olyanok a fényviszonyok, mint nálunk nyolc óra, fél kilenc körül. Lemegy ugyan a nap, meg fel is kel, de e kettő között olyan kevés idő telik el, hogy nem tud szegény napocska egészen lepihenni. Este 8-kor olyan, mint itt délután 5-kor. Tizenegykor mintha alkonyodna. Az ember elveszíti az időérzékét. Nem vagyunk álmosak, elaludni szörnyen nehéz, és emiatt fölkelni sem könnyű.

Szaunából többféle van. A legjobb a füstös szauna a tóparton. Van téli, van nyári, fatüzelésű és elektromos szauna. Még az emeletes házak fürdőszobáiban is van szauna. Nincs viszont rancos ember. Mindenkinek üde, sima a bőre. Vajon a szauna teszi?

Nyár van, nyár. De a jácint, a spírea, a lilium még csak most nyílik arrafelé, és a földieper is most érik. A finnek nekivetkeznek, 20-25 fokban melegük van. Lebben a szél, mi fázósan összehúzzuk magunkon a mellényt, ők nem fáznak.

Egyik nap sétahajóztunk. Finn barátaink büszkén mutattak egy fiatalemberre: ő a finn pénzügyminiszter. Családjával, kicsi gyerekével kirándult. Nem volt vele testőr, nem volt vele senki, aki vigyázzon rá. Úgy látszik, nem kell félnie. Szóba elegyedett velünk, és elmondta, Brüsszelben a néppárti frakciónak együtt tevékenykedik a magyarokkal, Orbán Viktort személyes jó barátjának nevezte. Nálunk vajon mikor jön el az az idő, amikor kiváltságoktól mentesen kirándulhatnak a vezetők, és mindenki büszke örömmel mutat rájuk?

Az emberek egymás iránti szolidaritása sokkal erősebb, mint itthon. Látogattunk sajtógyárat, sörgyárat, hangszórógyárat, és mindenütt központi kérdés volt, hogyan karolják fel a fiatalokat, és hogyan segítik az ötvenöt éven felülieket. Bemutattak nekünk egy Kehypaja nevű segítő szervezetet is, amelyik munkával és tanulási lehetőséggel (nyáron dolgoznak, télen tanulnak), valamint lélekgyógyító szakemberekkel segíti a problémás fiatalok

beilleszkedését. A kórházak, munkaügyi központok, iskolák jelzik, ha gondban levő fiatalot találnak. A fiatalok régi bicikliket, lábhajtású varrógépeket javítanak meg, és segélyként a felújított gépeket eljuttatják Afrikába. Ők maguk is segítségre szorulnak, és mégis segítenek másokon. Kell ennél jobb gyógy mód? Érdekes ennek a szervezetnek a finanszírozása is. A pénznyerő automaták működtetőit kötelezték arra, hogy a segítő szervezeteket jelentős összegekkel támogassák.

Bemutattak nekünk egy öregek otthonát is. Mindenki a saját kis lakásában él, de teljes orvosi felügyelet alatt, maximálisan ellátva, és van feladatuk is. A 83 éves hölgy, akinek valamilyen rokona Magyarországon él, büszkén mutogatta az általa gyártott kötött mamuszokat. Lakosztálya nem túl nagy, de van fürdőszobája, konyhája, erkélye.

A lakások egyébként egyszerűek, tetszetősek, tágasak. Minden finn vágya, hogy kertje végében legyen egy tó. Ez sokaknak meg is adatik, van vagy hatvanezer tó az országban. Hagyományos értelemben vett utcák csak a belvárosban vannak. Kissé kintebb már tágas terek veszik körül a többnyire fából épült házakat. Kerítések nincsenek, rácsok, riasztó, hetvanezer lakat sehol. Az elől felejtett fűnyírót nem kell félteni. Semmit sem kell féltetni. Bizonyára furcsállották finn barátaink, ahogy táskáinkat szorongattuk a hónunk alatt. Nekik ilyen mozdulatuk nincs.

Hallom, időről időre kiújul a vita a finnugor nyelvcsaládról. Újabban már a genetika is beleszól. Némelyek szerint genetikai rokonság is van, mások szerint még nyelvi sincs. Szerintem a vita értelmetlen. Ha egy ilyen becsületes, szavahihető népség, mint a finnek, rokonnak érzik magukat, azt nekünk is rokoni szeretettel kell viszonzoznunk. Kedves, szívélyes, nyugodt emberek, a finnes vendéglátás elbűvölő. Még búcsúajándékot is kaptunk. Én például egy konyharuhát, amin megtalálható a finn erdő állatvilága, meg egy icipici falovat, aminek az a feladata, hogy a felőt kitámassza a forró étel fölött.

Megkérdeztem, hogy nem nyomasztó-e télen a sok sötéttség. Finn barátaink tiltakoztak. Nézeteik szerint a tél, a sok hó gyönyörű. A tavakba vágott lékekben jól lehet fürdeni szaunázás közben. Nissi úr, a már említett magyarul is tudó férj, téli szaunaélményeket gyűjt. Már több mint 200 olyan különböző helyen szaunázott, ahol lékben lehetett fürödni. Talán érdemes volna kipróbálni, hátha nekünk is tetszene.

Tasnádi Katalin

Keligerné Nyerges Erika

ŐSZ

Elaludt a nyár... Most minden újra csendes...
Bágyadtan küldi fényét már a nap,
Az árnyékok soványak, hosszúra nőnek,
A szél is álmos, ahogy a hajamba kap...

Elszóródott mind a sok tarkaság
apró gyöngyökként gurulva.
És a vágyak..., olyanok, mint tépett szirmaikkal
a kócos, kerti őszirozsaszálak.

Esténként az édes didergés ölel meg a parkban,
a jól ismert padon.
A fűzfalomból ha rám hull egy-egy levél,
még sokáig nézem. És szótlanul otthagynom...

A felhők csak jönnek... Esők szitálnak...
Ilyen most szeptember könnyáztatta képe.
A szívben szegényben már csak ennyi moccan:
A nyárnak vége... Most igazán vége...? vége...

Hurrá, nyaralunk!

Az ESE Alemany Erzsébet Segítő Ház Lakóotthona az idén is megtartotta immár hagyományosnak tekinthető szarvasi nyaralását, melyre az idén június 21. és 29. között került sor. A 13 fogyatékos fiatal ilyen kikapcsolódására évente egyszer van lehetőség, érthető hát, hogy az utazást most is nagy várakozás előzte meg. A készülődést és a Szarvason eltöltött napokat a fiatalokkal együtt utazó 3 segítő igyekezett zökkenőmentessé tenni.

A programok az idén is változatosak voltak, és Isaszeg Város Önkormányzata Szociális Bizottságának nyolcvanezer forintos

A termálfürdőt majdnem minden nap meglátogatták a fiatalok

Sok szép emlékekkel jött mindenki haza, de a legemlékezetesebb mégis csak az utazás volt, ami köszönhetően Palinak és motoros kocsijának, soha nem egyszerű eset.

Már lefele Palit kétszer rakták fel a buszra, mert a Volán menet közben jött rá, hogy indítanak még egy buszt, és nekik azon kell rajta lenniük. Úgyhogy egyik buszról le, másik buszra fel. Visszafelé a bajok azzal kezdődtek, hogy nem lehetett elővételben jegyet rendelni, csak helyben a buszon megvenni. A buszpályaudvaron azzal vigasztalták őket, hogy a 6.40-es buszra talán felférnek. Mikor a sofőr meglátta a csoportot a megállóban Palival és a motoros kocsival megspékelve, majd kiesett az ülésből. Nagyon rendes volt, segített, a társaság egy része még ülő helyet is kapott. A zsúfoltság akkor érte el tetőfokát, mikor a szokásos 20-30 fős szálló mellé még egy 40 fős gyerekes csoport is felprézelte magát a buszra.

Mikor Pesttől nem messze egy baleset miatt egy órát álltak a dugóban, a már eddig is zilált lelkivilágú utasokat immár az

A kettészakadt fa, ami kis híján rádőlt Guszti sátrára

pénzbeli támogatásának köszönhetően mindenhova el tudott menni a társaság. Hálás köszönetet mondunk ezúttal is a bizottság valamennyi tagjának, hisz a fiatalok hónapok óta gyűjtögetett zsebpénze csak jóval szerényebb programokra futotta volna. Nagy sikere volt a szarvasi arborétumnak, a tanösvénynek és a botanikus kertnek. A Szlovák Tájház megtekintése ugyan alternatív program volt, de a sétahajózást a Körösön senki nem hagyta ki. El tudtak jutni moziba, a termálfürdőt majd minden nap felkeresték a fiatalok, illetve a tábor területén több sportolási lehetőséget vehettek igénybe a támogatásnak köszönhetően.

Gyönyörű idő volt egész héten egyetlen délutánt kivéve, akkor viszont szakadt az eső, tombolt a szél. Az egyik fába belevágott egy villám, ami kettészakadt és az egyik fele kis híján rádőlt Guszti sátrára.

A sok program közt jól esett megpihenni

Minden nap elmentünk valahová

ájulás környékezte. Nem jár a motor, nincs léghűtő. Ablakok természetesen nem nyithatók. Hosszas könyörgésre szerencsére kinyitotta sofőrünk az ajtót, így némi oxigén mégis csak jutott a kocsiba. Zavaros egy utazás volt, de legalább mindenki feljutott Szarvasról Pestre, majd Isaszegre.

Vasicza Zoltán

A „Három Basszus” a Ráday-kastélyban

Cserhalmi Ferenc, Szécsi Máté, Király Miklós operaénekesek elhatározták, hogy népszerűsítik az opera műfaját hazánkban és világszerte. Sokan nem szívesen

járnak opera előadásokra, mert nem értik a szöveget. Bevallom Önöknek, egy-egy szoprán ária után kora ifjúságom idején gondoltam arra én is, hogy talán nem kellett volna ide jönnöm.

Fontos olyan műveket hallgatnunk az elején, amelyek egyszerűek, így könnyen érthetők. Mint mindenben, az opera hallgatásában is fontos szerepe van a fokozatosságnak.

A „Három Basszus” felvállalta azt, hogy fokozatosan megszerettetik a széles közönséggel az ő csodálatos műfajukat, így járják az országot és világot városról városra, és énekelnek szebbnél szebb dalokat nekünk. Talán egyre többen tapasztalják majd magukon, hogy beljebb merészkedhetnek az operairodalom műfajába, ami szebbnél szebb csodákkal ajándékoz meg mindenkit, aki nyitott.

Mit is tesz a „Három Basszus”? Elegáns, színvonalas egy órás előadásra hív nagyon kedvező áron (a belépőjegyek árán

az tapasztalható, hogy ez nem üzleti vállalkozás).

Nagyon élveztem az előadásukat, vidám, vicces és komoly is volt, de a legfőbb, hogy érthetőek voltak a dalok.

A műsorra két szülő három-öt éves korú gyermekkel érkezett. Azt gondoltam, amikor megláttam őket, Istenem, ezek a gyerekek pár perc múlva az összes székalját bemásszák. De megtörtént a csoda, a gyermekeket elvarázsolta a „Három Basszus”.

Kérem Önöket, ha valahol hallanak a „Három basszus” előadásáról, ne habozzanak, menjenek el a meghirdetett koncertre, és hagyják magukat elvarázsolni.

A társaság negyedik tagja Neumark Zoltán zongoraművész, aki zongorán közreműködik, és nem csupán „kísérő”.

A Ráday-kastély díszterme megtelt, sokan voltunk. Hiszem, hogy a világ is szebb ilyen szép előadás után.

Gulyásné Mikes Zsuzsa

A Csökmei Kör konferenciája

Immár huszadszor került megrendezésre a Csökmei Kör nyári konferenciája Pécelen.

Nemcsak Magyarország minden zugából, hanem Erdélyből – főleg Nagyszalontáról – is jöttek résztvevők, átlagosan százan voltunk naponta.

Jobbnál jobb előadókat hallgathattunk három napon keresztül, hogy aztán feltöltődve kezdhesük az új tanévet. Körünk elnöke, Heltai Miklós fáradhatatlanul szervezi az előadásokat, korreférátumokat, és nem utolsó sorban Karácsony Sándor műveinek újbóli kiadását. Az előadások is mindig a frissen kiadott könyvről épülnek. Idei témáinkat a Magyar észjárás című kötet ihlette.

Már hagyománnyá vált, hogy első előadónk Dr. Kövendi Dénes ny. tudományos főmunkatárs ismerteti a könyvet. Ő még közvetlen tanítványa volt Karácsony Sándornak, a nagyhírű professzornak. 21-én, pénteken Dr. Pusztai Ferenc Köznyelv és gondolkodás címen tartott előadást, majd Szabados Györgytől és Fábiánné Kovács Edittől tankönyveink súlyos nyelvi bajairól hallottunk. Szombaton a pszichológiai vonatkozásokat jártuk körül. Előadóink Dr. Buda Béla pszichiáter, Dr. Szarka Miklós református lelkész, családterapeuta és Dr. Mérő László egyetemi tanár voltak. Mindegyik előadás nagyon érdekes volt, de rám talán Szarka Miklósé volt a legnagyobb hatással. Megdöbbentő, hogy a család intézménye napjainkban mennyire nem fontos. A válások száma nő, míg a házasságkötéseké félelmetesen csökken. A megoldást Karácsony Sándor után Szarka Miklós is a családon belüli kommunikáció minőségében látja. Itt is látjuk, hogy Karácsony Sándor a családterápiában is 30 évvel megelőzte korát.

Vasárnap nagyot derültünk Sándor György humoralista

rögtönzött műsorán, majd komolyabbra fordítva a szót Mezey Katalin költő, Dr. Nagy Erzsébet nyelvész az irodalmi, illetve népi nyelvhasználatról tartott előadást. Sebő Ferenctől a magyar népzenei nyelvről hallottunk. A konferenciát most is közös énekléssel zártuk.

Karácsony Sándor alap gondolata az, hogy minden ember autonóm személyiség, legyen az tanár vagy diák. Ez a társaslélektan alapja is. Ha ez az autonómítás sérül, az a normális emberi kapcsolatok rovására megy.

A magyar nyelv, a magyar észjárás – a magyar ember – mellérendelő. Egymás mellé, egymás segítésére vagyunk tevére.

Ladjánszki Veronika

Hegyalja fesztivál, ahogy én láttam

Ha készítenénk egy nagyobb szabású statisztikát Tokaj és annak asszociációival kapcsolatban, akkor már szinte most leszögezném a két első helyen álló fogalmat. Bor és fesztivál. Ezen felül van egy olyan réteg, akiknek ez a kettő testvér fogalomként szolgál a szótárában.

Gyorsan megteltek a sátorhelyek

A borairól évszázadok óta ismert Tokaj várostól nem messze, konkrétan egy Tisza hídnál távolságra rendezték meg idén is, immár tizedik alkalommal a Tokaj-hegyalja fesztivált. 2000-ben volt az első, a ciánszennyezés kapcsán, azóta is minden évben a fesztivál szerves része a környezettudatos magatartásra nevelés. Idén sem volt másképp. Több sátorban hallhattunk előadást, láthattunk transzparenszeket a természet problémáit és megoldásait illetően. Előtérbe kerültek a lebombolt söröspoharak is, melyek ugyancsak környezetünk javát szolgálják, szóval a rendezvény résztvevői nemcsak az önfelelt szórakozásnak adhatták át magukat, hanem folyamatosan okultak is.

Július 15., reggel. Sátrakkal és nagy túrazsákokkal teleaggatott fiataloktól, illetve örök fiataloktól volt zajos a Keleti pályaudvar. Kivétel nélkül mindenkinek az útiránya Tokaj. Ez csupán egy töredéke a leendő fesztivállakóknak, vannak, akik már napokkal

előtte lent voltak, biztosítva maguknak a legjobb sátrazó helyet. Pár órás izgatott zötykölődés után, megérkezik az egyik adag. Nem az első, de nem is az utolsó.

Szép látvány Tokaj, de mindenki igyekszik már a fesztivál területére. „Na végre itthon!” – hangzik el egy-két fanatikusabb szájából. Körforgalom. Ha egyenesen megyünk tovább, a festőien szép borvárosba érkezünk, ahol már utcafesztivál uralkodik, jobbra indulva híd vezet keresztül a Tiszán, melyen átérve szemünk elé tárul egy sátorerdő. Aki először van itt, az ámul, aki már visszalátogat, célirányosan siet az ellenőrzésre. Tüzetesen átnézik minden egyes részét a csomagnak. Senki se szereti, de ugyanakkor helyes. A bejutást követően folyamatosan szaporodnak a sátrak, már a pótkempingben is nemsokára kitehetik a megtelt táblát. Egy kis borospincézés, mielőtt megnyílnak a kapuk... Megnyíltak.

Csődülnek be az emberek, izalmukban hirtelen nem is tudják, merre. Sorban fedeződnek fel a változások, az idei újdonságok. Mindenki megtalálja a magának való helyet. Lázasan lapozódnak a programfüzetek, van, aki látványosan vívódik magában, hova is menjen. Minden napra jutott jó pár külföldi nagyobb előadó, a sok hazai mellett, mint például Basemant Jaxx, Machine Head, Faithless, N.O.H.A., Adam Freeland, Roni Size stb. Nem telik el este egy kiadós koncert, egy ütős buli nélkül. A könnyűzenétől elkezdve, az elektronikuson keresztül a metálig, minden megtalálható. Folyamatosan szövődnek az új barátságok, és talán szerelmek is, a sörcsap nem pihen, ahogy a grillrácok sem, amiken sorban készülnek az ízletes fogások. A látvány csodálatos, a hangulat leírhatatlan. Aki ott volt, érti, aki nem, csak képzelem. Az ország különböző pontjairól jönnek emberek, de határon túlról is. Pécel is képviselve volt néhány fiatal által.

Vasárnap reggel. A fáradtság és a búcsúzás hangulata járja át a levegőt. Hazafelé már senki sem olyan izgatott. Fogadalmak születnek a jövő évet illetően, visszajövünk.

Mindenki, aki ott volt, gazdagabb egy Hegyalja-élménnyel. Nyugodtan ki lehet jelenteni, hogy aki meg nem, az sajnálhatja, hogy mit hagyott ki. Akinek előítélete van a fesztivált illetően, annak ajánlott a legjobban. Köszönet a szervezőknek, a fellépőknek! Találkozunk jövőre! Ja, és bírjátok? Bírjátok!

Parajdi Szabolcs

Álomséta

Ki tudja megmondani – az Univerzum energiaáramlásának ismerete nélkül –, miként vajúdnak fel az álmok a megtörténtek öröklétéből. Álmodható lenne akárki számára az egyszervolt? Ki tudja? Végül is, amíg a gének és a mémek ismeretlenségébe, a „véletlenek” kiválasztódásával jön világra az embergyermek, ki tudja, mit hoz magával génjeiben és mémjeiben az Univerzumból?

Ki lehetünk szolgáltatók hát az álmainkban. Az Univerzumnak. De miért éppen most, és így, és ez? – döbbenek eszméltre szombat reggel. Eszméletemben idéződik az álmom: egy megsárgult napilap, 1939-es utolsó számának furcsa ízű betűi róják a bevéselt szavak sorát. Olvasom az álomképképből:

„A fasisztákra fogok szavazni, döntöttem el, mire a Körútra

kiértem. A fasisztákra leszek muszáj szavazni. Nem tehetek majd mást. Rájuk kell szavaznia minden tisztességes, demokratikus magyar polgárnak. Másképp nem lesz soha tisztességes, demokratikus, polgári Magyarország.

Túl kell esni rajtuk. Emberek fognak meghalni, aminthogy már eddig is haltak meg emberek. Valószínűleg még sokan fognak meghalni, egészen pontosan: sokan lesznek megölve.”

Ki írhatta és kiknek? Hetven év előtt papírra vetette valaki, és mégis?

Bekövetkezett. Sokan lettek megölve. Az írásnak hetven év előtt sem volt visszatartó ereje. Már csak az álmok kísértének. Újra.

Némethy Mária

Természetfotók és zsoltárok

Tariska Zoltán fotókiállítása a Pécel Galériában

Tariska Zoltán üdvözlí a vendégeket

A kiállítás megnyitója 2009. július 11-én 15 órakor volt. Dr. Benkovics Gyula polgármester úr tartotta az ünnepi beszédet, a református kamarakórus énekelt. Szép nyári délután volt, azt hittem keve-

sen leszünk, de a jó dolgok, hála Istennek, összeterelnek bennünket.

Tariska Zoltán 1994 óta szolgál Pécelen. Istentől kapott feladata a lelkeszi hivatás, de mint mindannyian tapasztaljuk, Isten többféle tehetséggel ajándékoz meg bennünket.

Zoltánt a fotózás tehetségével és a szépség meglátásával ajándékozta meg. A szépség nem célszerű, és mégis képes boldoggá tenni. Istentől nemcsak végtelen szeretetet kapjuk meg, hanem az általa teremtett világ szépségeit is, ezt segíti nekünk Zoltán meglátni.

A képeket Tariska Zoltán készítette, az ígéket Tariska Zoltán válogatta, mégis azt mondom, hogy úgy nézzék meg a képeket, mint Isten ajándékát, és úgy olvassák az ígéket, mint Isten üzenetét, személyes üzenetét, ami csak Önöknek szól.

A kiállítás augusztus 18-ig volt megtekinthető. Köszönöm az ötletgazdának, Ivánkovics Zoltánnak ezt a szép szombat délutánt.

Szeretem Pécelt, itt a város vezetésének fontos a járdák, utak és csatornák építése mellett a kulturális élet is, ez ad nekünk újabb és újabb erőt a mindennapok terheit elviselni.

A fotók egy érdekes látásról tanúskodnak, az ígék fontos üzenetet hordoznak,

csak remélni merem, hogy még lesz lehetőségünk újból és újból találkozni Tariska Zoltán református lelkipásztor alkotásaival.

Köszönettel:

Gulyás Jánosné Mikes Zsuzsa

A református gyülekezet kamarakórusa

Szeretettel meghívjuk **Bagi Zoltán „Képzletek”** című fotókiállításának megnyitójára 2009. szeptember 12-én 16 órára a Szemere Pál Művelődési Házba (2119 Pécel, Maglódi u. 12.). Meghívott **vendég Gulyás Jánosné** gobelin képekkel „Fény és Remény”.

A kiállítást megnyitja: dr. Benkovics Gyula polgármester.

Közreműködik: Petőfi Sándor Férfikar Tóth Benedek vezetésével, Tariska Zoltán lelkipásztor, Baumann Martin versmondó.

„Az ember úgy változtathatja meg életét, hogy megváltoztatja a gondolkodását.” (William James)

Rákoshgyi Bartók Zeneház
1174 Budapest, Hunyadi u. 50.
honlap: <http://bartokzenehaz.hu>
e-mail: bartokzenehaz@bartokzenehaz.hu

2009. szeptember 19-én szombaton 19 órakor

„Együtt” koncert

Németh Tamás és Berta Edina zongora, Kántor Balázs cselló

Rendező a Fabini Alapítvány

Belépőjegy: 1300 Ft, gyermekjegy: 800 Ft.

Jegyrendelés üzenetrögzítőn: 06-1/257-1828,
 telefonon: 06-20/212-6137

1 százalék – köszönet

Az Egymást Segítő Egyesület (ESE) számlájára 2008. évben 1.483.000 forint érkezett az adózók személyi jövedelemadójuk 1 százalékának rendelkezése alapján. Az összeget péceli és isaszegi intézményeinkben élő idős emberek el-látásának fejlesztésére fordítottuk.

Köszönjük a felajánlásokat!

ESE vezetősége

Bemutatkozik az ESE Bernd Kleespies Rehabilitációs Központja Pécelen

Ebben a hosszúnak látszó címben minden szó régen közismert. Pécel településről az első oklevelet az 1338. évben datálták. Az ESE is régi, elmúlt már húsz éves. Névadónk, Bernd Kleespies, a jossgrundi máltai szeretetszolgálat vezetője húsz éve segíti az ESE-t, húsz éves a barátság.

Egyedüli újdonság a címben, hogy végre Pécelen is sikerült építeni Rehabilitációs Központot. Merthogy az isaszegi ESE-házban már évek óta működik mozgásszervi rehabilitáció az ott lakók és a környékbeli lakosok nagy megelégedésére.

A péceli otthonunkban lakók közül olykor-olykor a szerencsések hozzájutottak az isaszegi hidroterápiás kezelésekhöz, de a távolságot, a szállítási nehézségeket nem egyszerű legyőzni.

Erőn felüli vállalkozás volt a Bernd Kleespies Rehabilitációs Központ létesítése, hiszen liftet is kellett építeni, de hittünk abban, hogy minden áldozatot megér bentlakóink mozgásszervi állapotának fejlesztése, óvása, testi-lelki jó közérzetük elősegítése. Bentlakóink számára minden kezelés ingyenes, illetve a térítési díj tartalmazza az igény szerinti terápiás kezeléseket.

Úgy építettük fel az új központot, hogy az itt dolgozó rehabilitációs szakemberek nemcsak a péceli intézményünk lakóit lássuk el, hanem a környékről, Pécelről érkező pácienseket – igény szerint – is kezelni tudjuk.

A központban korszerűen berendezett gyógytorna, gyógymasszázs, fizioterápiás és hidroterápiás kezelőhelyiségek vannak. Szakorvosi javaslattal vagy egyéni elhatározásból hozzánk forduló pácienseknek tudunk nyújtani minőségi ellátást az egészség megtartásához, a betegségek megelőzéséhez. A kezeléseket az egészségi állapothoz, a felmerülő igényekhez igazodva tartjuk hétköznaponként munkaidőben, de tervezzük – külső igény esetén – a kezelési idő hosszabbítását.

A központban szakképzett gyógytornászok, fizioterapeuta, gyógymasszőr és fizioterápiás asszisztens munkatársaink végzik a gyógyító munkát.

A rehabilitációs gyógyító-megelőző ellátás a mozgásszervi betegek fizikális vizsgálatára, a fizioterápia együttes módszereivel történő állapotjobbítására terjed ki. Betegeinket problémájuk megoldásában részletes egyéni tanácsadással segítjük.

Az ESE Bernd Kleespies Rehabilitációs Központban 2009. október 1-től tervezett mozgásszervi terápiák:

Gyógytorna

Egyéni gyógytorna:

A hatékony kezelés alapja az egyéni gyógytorna, melynek nagy előnye, hogy csak egy emberre koncentráva, az ő problémájával specifikusan foglalkozunk szakorvosi javaslatot figyelembe véve.

Egyéni gyógytorna esetében a beteg állapotától függően 30 és 60 perces kezelés keretében történik a foglalkozás. Első alkalommal a beteg részletes kikérdezése és vizsgálata után felállítjuk a diagnózist, amely alapján rövid és hosszú távú kezelési tervet állítunk fel. A későbbiekben a beteg állapotát állandóan figyelemmel kísérve, ezt a tervet követve (ha szükséges, a terven módosítva) végezzük a gyógytornát.

Egyéni kezelés szükséges az alábbi esetekben:

- sérülések utáni rehabilitáció: törés, zúzódás, szalagszakadás, ficam, polytrauma stb.;
- műtétek utáni rehabilitáció: csípő-, térd-, vállprotézis, gerincműtétek, szalagplasztika, osteosintézisek stb.;
- gerincbetegségek, ortopédiai elváltozások: spondylolisthesis és egyéb fejlődési rendellenességek, porckorong-rendellenességek, pl. sérv, kitüremkedés, SPA vagy Bechterew-kór, lúdtalp, veszélyes és szerzett csontrendszeri betegségek stb.;
- ízületet érintő degeneratív elváltozások, meszesedések, kopások;
- ízületi gyulladások;
- neurológiai kórképek esetén: sclerosis multiplex, Parkinson-kór, agyi történések után, neuropathiák, hemiplegia, paraplegia stb.;

- nyak-, hát-, derék-, és végtagfájdalmak;
- fejfájás, szédülés esetén.

Kijáró gyógytorna:

Olyan esetekben vállaljuk, amikor a beteg mozgásában korlátozott, és otthonát nem tudja elhagyni. Ilyen esetekben telefonos egyeztetés alapján a gyógytornász a beteg otthonába megy.

Háznál végzett gyógytornát Pécelen és Isaszegen tudunk vállalni.

Csoportos torna:

A gyógyító hatású testmozgás fontos a gyógyuláshoz, és minden rehabilitációs program nélkülözhetetlen része. Ezt a kezelést gyógytornász vezeti, általában hasonló izomállapotú vendégek csoportja részére. A csoportos torna célja a túlterhelt izmok ellazítása, a gyenge izomcsoportok megerősítése, az ízületek és a medence mozgékonyságának fokozása és a helyes testtartáshoz szükséges statikus és dinamikus testfunkciók javítása. A tornából nem maradhatnak ki a légzőgyakorlatok, relaxáló gyakorlatok valamint a mozgékonyság, állóképesség, egyensúlyérzék, erő és általános edzettségi állapot javítását célzó gyakorlatok.

A csoportos gyógytorna ajánlott:

- ha a fájdalmat tartós egyirányú terhelés okozza, amely bármilyen mozgástól megszűnik, például ülőmunkát végzőknél;
- azoknak, akiknek enyhe fokú mozgásszervi problémája van, amely nem okoz kisugárzó fájdalmat, és nincs neurológiai tünete.
- akik valamilyen gerincbetegségben szenvedtek, de aktuálisan nincs mozgással kiváltható tünet, itt a cél az újabb kialakulás megelőzése;
- akiknek nem volt még komolyabb mozgásszervi betegsége, de szeretné megelőzni azt;

– valamint a helytelen tartás következtében kialakuló izomfájdalmak enyhítésére.

Az ESE Pitti Katalin Idősek Klubjában kialakított teremben csoportos gyógytorna foglalkozásokat tervezünk hétköznapi délutánokként. Tervezett csoportlétszám: minimum 5 fő

Gyógymasszázs

A masszázis nyugtatja az idegeket, kellemes érzést nyújt, s megteremti a test és lélek egyensúlyát. A gyógymasszázs a test felületén, meghatározott fogásokkal, kezelési céllal alkalmazott mechanikus és bioelektromos inger, melyre kialakuló válaszként a fizikai gyógyulás. Az ember testét erő behatások részben közvetlenül, részben közvetve befolyásolják a sejtek és szövetek működését, elsősorban helyileg (nedvkeringés, izomtónus), de a távoli szervekben is (zsigerek, központi idegrendszer).

A gyógymasszázs javallatai:

– Orvosi javaslatra is az ortopédia, reumatológia, belgyógyászat, ideggyógyászat, pszichiátria területén alkalmazható.

– Regenerációs céllal műtétek utáni rehabilitáció, idegi és keringési panaszok, anyagcsere-zavarok kezelésére alkalmas.

– A gyógymasszázs végezhető frissítő céllal krónikus fáradtság csökkentésére, jobb közérzet elérésére, a teljesítőképesség emelésére.

– Javallott sportteljesítmény fokozására, regeneráció gyorsítására, sportsérülések után, az izom rugalmasságának javítására.

A masszázis pozitív hatással van a vérkeringésre, javul a nyirok- és véráramlás, felélénkülnek az anyagcsere-folyamatok, megnő az izmok teljesítőképessége. Légzés, pulzusszám, vérnyomás megváltozik, vércukorszint csökken. Ingerlő gyógymasszázs-fogások hatására fokozódik, míg a nyugtató gyógymasszázs-fogások hatására ellazul, megnyugszik a szervezet aktivitása. A gyógymasszázs-terápia nemcsak az izmokat, a bőrt és a vérkeringést frissíti fel, hanem csodálatos hatást fejt ki az idegrendszerre is, egyszerű stresszoldó hatású.

Hidroterápiás kezelés

A vízben rejlő közérzetjavító és egészségmegőrző ill. méregtelenítő vagy immunerősítő lehetőségek iránt egyre nagyobb az érdeklődés a betegek és a gyógyításban közreműködők körében egyaránt. A fürdőkúrák nagyon előnyösen befolyásolják a légzést, az anyagcserét, a vérkeringést és a szervezet hőháztartását. A víz felhajtóereje tehermentesíti a gerincet, a végtagok ízületeit, így a páciens fájdalom nélkül vagy könnyebben tudja mozgatni az izmait. A hidromasszázs-kezelés meleg hőmérsékletű vízben történik, ahol a masszázst az áramló víz biztosítja, amitől javul a vérkeringés, és oldódik az ízületek és izmok merevsége. Az élmény még kellemesebbé tehető, ha a vízbe illóolajokat vagy növényi kivonatokat teszünk.

A kezelése során használhatunk vízszugármasszázs (tangencort), aminek során erős vízszugarat irányítunk egy-egy testrésze, fájdalomcsökkentés és masszírozás céljából.

Javallatai:

– kopásos megbetegedések tüneteinek kezelésére,

– izomgörcsök oldására,

– baleseti utókezelések során,

– egészséges izmok kondicionálására.

Elektroterápiás kezelések

Ultrahangkezelés:

A kezelés során olyan magas frekvenciás, nagy intenzitású hanghullámokat alkalmazunk, amelyek a testben mechanikai és hőenergiává alakulnak. Ez egyfajta mikro-masszázs jelent az érintett szövetek számára, és felmelegíti őket. A kezeléshez a készülék fejét gyógyszeres vagy natúr vezetőgéllal bekent bőrfelülethez érintjük. A behatás mélysége 2 és 6 cm között van. A kezelés stimulálja a kémiai folyamatokat, javítja a vér-

keringést és a szövetek tápanyagellátását, valamint fájdalom- és görcsoldó hatással bír.

TENS kezelés:

A TENS módszer elve, hogy a testben jelentkező fájdalmakat az idegrendszer elektromos ingerlésével meg lehet szüntetni. Az elektromos áramot rövid, intenzív szakaszokban, hullámokban vagy folyamatosan alkalmazzák. Elektródákat helyeznek a problémás testtájra, és az áram a bőrön áthatolva eléri az ideget. Ez a kezelés különösen hatékony olyan betegségek esetén, ahol a nyak hátsó oldalán fellépő fájdalmat kell enyhíteni, mint például gerincbetegségek esetén, valamint fejfájás és baleseti sérülést követő fájdalmak csillapítására.

Iontoforézis kezelés:

Ez a kezelés gyenge elektromos áram segítségével éri el a hatóanyagok bőrbe történő felszívódását. Alkalmazását általában ízületi gyulladások és a gerinc krónikus gyulladással járó betegségei esetén ajánlják.

Szelektív ingeráramkezelés:

A kezelendő izom két végére egy-egy elektródát helyeznek, melyek között áramot vezetnek át, aminek hatására az izom váltakozva érezhetően összehúzódik és elernyed. A kezelés célja az izmok sérülést vagy műtétet követő edzése, ezért fontos része a rehabilitációs programoknak.

Az összes elektroterápiás kezelés alkalmazásának testhelyét, idejét a kezelő orvos írja föl.

Reméljük, hogy Bernd Kleespies Rehabilitációs Központ kezeléseinek az eredményeképp a nálunk jelentkező páciensek mind mozgásszervi, mind pszichés javulást tapasztalnak, az állóképesség és az izomerő növekedni fog, a mozgásrendszer rugalmasabbá válik, fogyás következhet be, a cellulitis mértéke csökkenhet, a pszichés érzet javulni fog.

Valljuk, hogy minden mozgásszervi beteg állapota, munkaképessége és életminősége szakmai hozzáértéssel és lelkiismeretes gyógyító munkával jelentősen javítható.

Terápiás szolgáltatásaink árai:

Egyéni gyógytorna: 3000 Ft/óra

Csoportos gyógytorna: 800 Ft/óra/fő (minimum 5 fős csoport)

Kijáró gyógytorna (lakáson): 4200 Ft/óra

Gyógymasszázs: 3000 Ft/óra

Hidroterápiás kezelés: 4800 Ft/óra

Elektroterápiás kezelések: 3600 Ft/óra.

A kezelések időtartama, gyakorisága személyre szóló, az igény szerinti megállapodástól és a szakmai szempontoktól függ.

Amennyiben a kezelőorvosa javasolja valamelyik kezelést, jelentkezni lehet az alábbi telefonokon időpont-egyeztetésre és a részletek megbeszélésére. Hétfőtől péntekig a 06-28/454-076 vagy 06-28/454-077 telefonszámokon, vagy személyesen: Pécel, Pihenő u. 2. alatt.

Szeretettel várjuk érdeklődését!

Tóth Éva

Fizioterápia

A fizioterápia elnevezés a görög *fűzosz*, azaz természet szóból ered, és ennek megfelelően azt jelenti, hogy a természeti energiákat, a természet erőit használják fel gyógykezelés céljára. Ezen belül említhető a fizikoterápia, mely a fizikai erőkkel (hő, fény, víz stb.) való gyógyítást foglalja magában.

Forrás: www.patikamagazin.hu

Rehabilitáció

Egy adott sérülés, betegség előtti testi, szellemi, foglalkozásbeli, szociális stb. állapot lehetőség szerinti visszaállítása.

Forrás: Epidemiológiai szótár

Hámori János, Pécel Díszpolgára

Dr. Benkovics Gyula polgármester beszéde, mely elhangzott
2009. augusztus 20-án, a díj átadásakor

Hámori János 1932-ben született Pestszentlőrincen a Hámori család hatodik gyermekeként. Szülei tíz gyermeket neveltek fel. Elemi és középiskolai tanulmányait Pestszentlőrincen, Pécelen, Gödöllőn és Budapesten végezte.

Hámori János átveszi a kitüntetést dr. Benkovics Gyula polgármestertől

A testnevelés mellett a „sporttal” a középiskolában találkozott igazán. Kitűnő testnevelő tanárai meghatározták egész életútját, valamint édesapja is, aki atletizált és úszott. Közép és hosszú távú, majd maraton futóként többször szerepelt jó eredménnyel a magyar bajnokságokon.

A középiskolában előbb szertornával, majd műugrással foglalkozott. Műugrásban 17 éves korában első osztályú sportoló lett.

Érettségi után eredményesen felvételizett a Testnevelési Főiskolára. A főiskolai évek alatt több sportágat is űzött sikeresen (torna, futás, úszás, sí, kézilabda, labdarúgás).

Az iskola elvégzése után több sportágban szerzett edzői oklevelet. A legmagasabb képesítése ezen a téren a nemzetközi síoktatói oklevél, amelyet rendszeresen, évente megújít.

A Testnevelési Főiskola elvégzése után a versenyzéssel felhagyott. A tanári pályáját a péceli Szemere Pál Általános Iskolában kezdte. Az eredményes munkához felszerelés, eszközök kelletek, s ennek akkor híján volt az iskola. Sikertelenül beszerezni a legfontosabb szereket (szekrény, szőnyeg, dobantó, nyújtó, korlát stb.). Megindulhatott a munka, múlt nélkül. Néhány évi kemény munka után az első eredmények a torna sportágban jelentkeztek. A 60-as évek elején már voltak megyei bajnokai az iskolának – Zalatnay Katalin, Blazsevác Pál, fiú-lány tornacsapat. Ezt látva a Központi Sportiskola kihelyezett csapataként, csupa péceli gyerekekkel dolgozott 1965-ig.

Szinte külső támogatás nélkül, kizárólag a gyerekekkel (sokan ma is emlegetik) közösen építettek egy ma is meglévő pályát. Így lehetővé vált, hogy a torna mellett labdajátékokkal is foglalkozhatott. Ennek is nemsokára megérett a gyümölcse. Az akkori

járásban nemigen volt legyőzőjük. A legszebb sikert az 1962-63-as tanévben érték el, ötr próbában megnyerték a járási majd a megyei versenyt, az országos döntőben 16 ponttal lemaradva második helyezést értek el.

1964-ben az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Általános Iskola és Gimnáziumban vezető tanári állást kapott. Itt elsősorban a kosárlabda eredményessé tételén munkálkodott. Néhány év elteltével a csapattal már rendszeresen kétfordulós bajnokságban és középiskolai kupában szerepeltek, s a hetvenes évek elejétől csapata budapesti döntős volt. 1978-ban az országos döntőbe is feljutottak.

Mindezek az eredmények szakmai körökben ismertté tették a nevét, s felkérték az 1978-ban megszervezett Budapesti Tanárképző Főiskola Testnevelési Tanszékén a módszertani adjunktusi állás betöltésére.

Ettől kezdve tanárjelölteket tanított testnevelés módszertanra. E mellett úszásra, síelésre, természetjárásra, vízitúrázásra, tábor és kirándulás szervezésére is oktatta a hallgatókat. A főiskolás bajnokságokon úszásban sok szép sikert értek el tanítványai, húsz fölött van az aranyérmek száma.

1992-ben nyugdíjba került. 1994-ben azonban a Ráday Pál Gimnázium felkérésére újból vállalt tanítást. Sajnos az iskola testnevelés-oktatási feltételrendszere nem kielégítő. Ezen szerény lehetőségek mellett mégis évről évre felkészít diákokat megyei versenyre atlétikában és labdarúgásban. A tanulók lelkesedésében nincs hiány.

Az iskolai munka mellett más tevékenysége is van. Kilenc társával 1992-ben létrehozták az Iskolai Síoktatók Egyesületét. Tagja a Magyar Síoktatók Szövetségének. 1986 óta szervez sítúrákat, melyen oktatással egybekötött sízés folyik. Már több százra tehető az általa megtanított kulturált, jó technikájú sízők száma. Pécelről évente 40-50 fő vesz részt ezeken a túrákon.

1994 óta nyaranta teniszoktatást végez. Kéthetes táborokban 30-40 gyerek ismerkedik meg a tenisszel, és sajátítja el ennek az egyre népszerűbb, kulturált sportágnak az alapjait. Néhányan közülük ma már elérték a versenyzési szintet.

A 2006. évben a pedagógusnapon a diploma megszerzésének 50. évfordulója alkalmából „Aranykatedra-díj” miniszteri kitüntetésben részesült.

Tanítani a mozgás örömet

Beszélgetés Hámori Jánossal, Pécel város díszpolgárával

Hámori tanár urat majd' minden péceli ismeri. A környezetben végzett nem hivatalos közvélemény-kutatásom eredményeként megállapítottam, hogy nemcsak ismerik, de szeretik is őt, és örömmel hallották, hogy Pécel város képviselő-testülete díszpolgári címet adományozott neki. A sok-sok dicsérő szó még kíváncsibbá tett, és szerettem volna többet megtudni róla. Kérdéseimre házában kertjében válaszolt.

– A tanár úr fiatalon kipróbált (eredményesen) több sportágat. A Testnevelési Főiskolára miért jelentkezett? Élvonalbéli sportoló szeretett volna lenni, vagy már akkor a tanári pálya vonzotta?

– Tanár szerettem volna lenni. A képességeimet ismertem, tudtam, annyira elég a sokoldalúság, hogy később át tudjam adni. Nem voltam annyira kiemelkedő a sportban, és 15-16 évesen

már nem tudtam volna olyan szintre fejleszteni magam, hogy élsportoló legyek.

– *Mi terelte a tanári pályára?*

– Harmadikos középiskolás voltam, amikor szakszervezeti tornabajnokságokat szerveztek. Én akkor már jártam tornászni, és műugróként is szerepeltem. Az iskolánkban akkor sok sportoló tanult a Ferencváros sportolói közül (köztük Kárpáti Juli, Szőke Kati). Sporttevékenységről tudtak az iskolatársaim. Megkért a lányok egy csoportja, tornáztassam őket, és sok selejtezőn túljutva az országos versenyen harmadik helyezést értek el ifi csapatként. Persze könnyű dolog volt, hisz ezek a lányok sportolók voltak, eredményt akartak elérni. Ennek hasznát is élvezték, mert az egyesületük így támogatást kapott. A '48 utáni években azért is jelentős figyelmet kapott a sport, mert kiváló lehetőséget adott az akkori pártpropagandának arra, hogy bizonyítsák egy „magasabb társadalmi rend” létét, jogsultságát.

– *Azért ahhoz kellett valami plusz legyen önben, hogy a társai engedelmesen kövessék utasításait?*

– Azt, hogy a gyerekekkel tudtam bánni, annak is köszönhettem, hogy elfogadtak edzőjüknek. Talán ebben segített az is, hogy volt egy testnevelő tanárom, aki többször megkért bennünket (két osztálytársamat és engem), hogy tartsuk meg az órákat. Később ők is bekerültek a Testnevelési Főiskolára.

– *A sokféle sportot mikor tanulta meg?*

– A középiskolában négy testnevelő tanárom volt, mind más sportágban jeleskedett, és megfelelő tornaszereink is voltak. Ezért sikerült már ott sokféle sportágat kipróbálnom, megtanulnom (súlylökés, gerelyhajítás, labdajátékok...). Érdekeséggé jellemezem meg, hogy az elsők közt volt alkalmam a röplabdával is megismerkedni. Akkoriban ez még kevésbé volt ismert az országban.

Aztán szerencsém volt, bejutottam a Testnevelési Főiskolára. (Négyszázhatvan jelentkező közül negyvenet vettek fel.) Ott a tanterv szerint ismerkedtünk meg az alap sportágakkal. Persze nem csak sportoltunk, keményen oktatták nekünk az elméleti tárgyakat, az egyes sportágak szabályain túl a biológiát, az anatómiát is. A testnevelő tanárnak bizony nagy szüksége van az elméleti tudásra is (persze az anatómiát nem tanultuk meg olyan részletesen, mint az orvosok), hogy fel tudja mérni a gyerekek testi adottságait.

– *Rögtön a TF után a péceli általános iskolába került?*

– Óh, nem! Abban az időben a végzős nem oda ment, ahová szeretett volna, hanem oda, ahová helyezték. Kazincbarcikára kerültem egy építőipari szakmunkásképző iskolába kollégiumi nevelő és testnevelő tanár voltam. Semmi eszközünk nem volt, csupán 2-3 focilabda és pár bokszesztyű. Hamarosan – kapcsolataim révén – megtudtam, hogy a péceli iskolában nincs testnevelő tanár. Megpályáztam, és az igazgató úr, Lehoczky Bandi bácsi örömmel fogadott. Azért is ment könnyen a váltás, mert ezzel egy időben a BVSC-nél a mű- és toronyugrók edzője lettem. Egy évig edzősködtem ott, ez idő alatt a budapesti Vasutas Európa Bajnokságra készítettem fel a gyerekeket.

– *A péceli iskolában sok-sok kiváló kollégája volt akkor. Miként emlékszik azokra az évekre?*

– Nagyon-nagyon nívós képzés volt akkor Pécelen. Munkatársaimmal igazi társak voltunk a munkában. Például az igazgató úr minden versenyünkre elkísért bennünket. Ez a gyerekeknek hatalmas motivációt jelentett!

– *Az iskolában akkor nagy létszám mellett kellett megtartani az órákat. Miközben az ügytelenebbekkel meg kellett szerezni a mozgás örömeit, a tehetségeket fel kellett készíteni a versenyekre. Nem lehetett könnyű feladat!*

– Érdeklődők voltak akkor a gyerekek. Sokszor inkább az volt a gondom, kit válogassak be egy-egy csapatba. Nagyon hajtottak valamennyien, talán akkoriban jobban élt meg közöttük a

vetélkedés... Akkoriban végezte a kolléganőm az egyetemet, ezért sokat helyettesítettem. Hónapokig az egész iskolában én tartottam a testnevelés órákat, és még akkor sem maradt abba a versenyzés.

Nekem a nagy létszám sem okozott soha gondot. A párhuzamos osztályokban a lányoknak és a fiúknak külön volt tornaóra. Amíg a lányok tornáztak, a fiúknak énekórájuk volt. Lehet, hogy ennek az énektanár nem örült annyira, ám nekem ez így jobb volt, hisz az azonos korú fiúk és lányok fizikumja, terhelhetősége meglehetősen különböző. Ezzel a beosztással könnyebben és eredményesebben tudtam egyik órán a lányokkal, másikon a fiúkkal foglalkozni.

– *Néhány év után aztán iskolát váltott. Ennek mi volt az oka, hogyan történt?*

– Az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumban volt egy tanár, aki a Testnevelési Főiskolára csak úgy tudott átmenni, ha maga helyett az igényeknek megfelelő képzettséggel és gyakorlattal rendelkező kollégát talál. Olyan embert kerestek, aki jártas volt általános iskolások és gimnazisták oktatásában is. Itt Pécelen akkor már elindult a gimnáziumi oktatás, így aztán a feltételeknek megfelelttem.

Nem volt könnyű munka, mert gyakorló iskola lévén, a leendő tanítókkal, tanárokkal – félévente 4-6 hallgatóval – is foglalkoznom kellett vezető tanárként. A feladatot kiadni, megbeszélni, a megtartott órát értékelni... Egy-egy hallgató óráját sokszor majd két órán át elemeztük. Aztán átkerültem a Tanárképző Főiskolára (később az ELTE-hez tartozott).

– *Mennyiben más a gyerekeknek tanítani egy-egy sportágat, mint a leendő tanároknak a tanítást oktatni?*

– Magasabb szintű, sokrétűbb, más. Testnevelő tanárként az volt a feladatom, hogy megtaláljam, milyen módszerrel tudom elfogadtatni azt a mozgássort, hogyan tudom a gyerekek technikáját javítani. A főiskolán nem feltétlenül kellett a hallgatókat motiválni, lehetett arra hivatkozni, hogy „maga azért jött ide, hogy tanuljon”. Talán azért is könnyebb volt a hallgatókkal dolgozni, mert a táborokban, ahol együtt laktunk, egy csónakban eveztünk, ugyanabból a kondérból ettünk, kialakult egy másféle kapcsolat. Ilyen tábor általában 4 volt egy évben.

– *Hogyan került a Ráday Pál Gimnáziumba?*

– Nyugdíjasként még másfél évet tanítottam a főiskolán. Épp amikor letelt az idő, gyermeket várt a péceli gimnázium testnevelő tanára. Ekkor kerültem vissza Pécelre, aminek tizenöt éve. Szerencsére hamar elfogadtak a gyerekek.

Hámori János hitvallása

Alapvetően az egészség, a betegségekkel szembeni ellenállás, valamint az állóképesség és az ügyesség kifejlesztése célom. Szakmai-pedagógiai tevékenységem lényege: alapvetően megadni mindazt a motivációt, ami – és ez a testmozgás lényege – az egészség megőrzéséhez, fenntartásához szükséges, és amit az adott lehetőségek és eszközök lehetővé tesznek. Mellette a tehetségek kimazsolázása a legfontosabb számomra, őket megkeresni, megtalálni és irányítani, hogy képességeiket maximálisan kifejleszthessék.

– *Sikerült is velük eredményesen részt venni versenyeken? Egy tanár hogyan csinálja, felméri a gyerekek adottságát, ahhoz keres versenylehetőséget, vagy egy-egy meghirdetett versenyre készíti fel a diákokat?*

– Évente kiírták a diákversenyeket. Megyei selejtezőket rendeztek minden sportágban (mi atlétikában, mezei futásban és 2-3-szor fociban indultunk).

Általában Vácon elbuktunk, mert az ottani sportiskolával nem nagyon tudtunk versenybe szállni. Annak dacára, hogy nem volt

Folytatás a 22. oldalon...

Folytatás a 21. oldalról...

megfelelő pályánk, elég szép eredményt értünk el. Pálya és felszerelés nélkül nehéz eredményesen felkészíteni a gyerekeket. Időt rabló tevékenység a versenyre járás. Hétköznap a felkészülés, szombatnapként serdülő, vasárnaponként ifi meccs. Nagy sport-szeretetet szükséges hozzá.

– *A tanár úr a nyári szünetben is meglelte a módját, hogy a gyerekeket megmozgassa. Úgy tudom, teniszt oktat Fábrián Tibiék Klub Kertjében.*

– Az úgy alakult, hogy Tibi megkeresett még az előző évben, mint amikor nyugdíjba mentem, és arról érdeklődött, hogyan kell teniszpályát építeni. Utánanéztam, elmondtam neki. Egy év múlva jelentkezett, hogy megvan a pálya, és megkérdezte, van-e kedvem segíteni nekik. Azóta tanítom azon a pályán a gyerekeket teniszezni. Az ügyesebbek közül néhányan már szép sikert értek el. Minden évben néhány alkalommal családi kupát rendeznek. Egy-egy versenysorozat több hétig is eltart.

– *És a sítúrák szervezését miként kezdte?*

– Az ELTE Tanárképző Főiskola testnevelési tanszékének tagjai hozták létre Magyarországon a Magyar Síoktatók Szövetségét, később az Iskolai Síoktatók Egyesületét, melyeknek létrejöttében jómagam is részt vettem. Ennek kapcsán kerestek meg bennünket az utazási irodák, és felkértek a szervezett utak csoportjainak síoktatására. Elkezdtem, és természetesen péceli csoportokat is vittem ezekre az utakra. Legutóbb áprilisban voltam kinn egy csoporttal. Mostanában a feleségem is jár velem, bár ő nem tanult meg síelni.

– *Sokan mondják, hogy ma nem kap elegendő hangsúlyt a tömegsport. Az iskolákban is sokadik a fontossági listán a testnevelés óra. Pedig már a fejlesztő pedagógusok is jól tudják, hogy egy gyermek képességei mozgással kiválóan fejleszthetők, javíthatók. Valóban kevés a tesióra?*

– Azokban az iskolákban, ahol a feltételrendszer adott, ott ez kevésbé látszik problémának. Ha nincs lehetőség arra, hogy normális körülmények közt mozogjon a gyerek, utána kulturált körülmények közt tudjon tisztálkodni – ez minimális igény –, ott már probléma van. Az is előfordul persze, hogy egy jól felszerelt iskolában a tanár a gyerekek nyomására azt mondja: itt egy labda, csináljatok, amit akartok. Aztán magukra hagyja őket, nem vezeti a játékot. Ha én nem tanítom meg a játékot (a lab-

dát dobni, fogni, a szabályokat), nem tud a gyerek normálisan játszani, értelmét veszti a testnevelés óra. Alapvetően nem az óraszámot tartom kevésnek, hanem a meglévő óraszámot látom kihasználatlannak.

– *Divatos manapság konditermekbe, fitness centrumokba járni. Ezekkel kapcsolatban mi a tapasztalata?*

– Hajdanán, amikor főiskolás voltam, jött divatba a body-building, amit sokan csak azért csináltak, hogy a képeken jól mutassanak. Ennek nem látom értelmét. De az izmok fejlesztésének lehet értelmes célja.

A kondigépeket én is használtam, még a gyógytestneveléshez is, például gerincferdülésnél, vagy a tyúkmell-deformációk javítására. Fontos lenne, hogy a gépek használói megkapják a megfelelő szakmai irányítást. Ha túlterhelünk egy szervezetet, káros következményei lesznek. Sok olyan gyerekekkel találkoztam, akik eljártak konditerembe, és később a karját nem tudta rendesen felemelni. Az izmokat és az ízületeket hamar tönkre teheti a nem megfelelő terhelés.

– *Pedagógusoktól számtalanszor hallottam már, hogy mások a mai gyerekek. Tanár úrnak is ez a véleménye?*

– A gyerekek magatartása hihetetlen módon változott, hajdanán nem volt visszabeszélés. A gyerekek motiválhatósága is más lett. Én a gimnazista lányokat alakformáló tornával tudtam rávenni a mozgásra. Manapság jól kell kinézni. Az értelmesebb lányokat meg tudtam győzni, hogy koplalással leesik a vércukorszintjük, nem tudnak figyelni, koordinálatlan lesz a mozgásuk. Rendesen kell enni, és a testnevelés órákon adtam annyi ötletet, amivel az alakjukat szebbé tehetik. A mostani végzősök nagyon csinosak voltak valamennyien. A hiúság nagy hajtóerő. Már persze ha a lustaság nem győzi le.

– *A tanár úr irigylésre méltóan aktívan tölti nyugdíjas éveit. A következő hónapokra, évekre mik a tervei?*

– Tanítani már nem fogok, ezt bejelentettem az igazgató úrnak még májusban. Szeretném rendbe rakni a környezetemet, kicsinosítani a házat, a kertet. Igyekszem a memóriámat kereszt-rejtvényekkel karban tartani. Meg aztán van még jó néhány könyv a polcokon, amit szeretnék elolvasni.

– *Ehhez szép napokat és jó egészséget kívánok, és még egyszer gratulálok a díszpolgári címhez!*

Apróné Orosz Margit

AZ I. Péceli Filmszemle pályázati felhívása

A pályázat kiírója: Pécel Város Cigány Kisebbségi Önkormányzata

Pályázat leadási határideje: 2009. október 31.

Együttműködő partnerek: Eötvös József Cigány-Magyar Pedagógiai Társaság, www.VIDEO-TAR.hu, Netvezér Kft.

Pályázat célja:

A mai civilizált világban, ahol a technika fejlődése szinte követhetetlen, szükségszerű, hogy közérthetően megmutassuk magunkat egymásnak – az ember is képes fejlődni!

Célunk rámutatni, hogy a mai társadalom mennyire fogadja be a cigány kisebbség tagjait, hogy vannak családok, ahol nem lehet egyértelműen eldönteni, hogy „ki cigány, és ki nem”! Vannak családok, barátságok, emberi kapcsolatok, amelyek segítségért kiáltanak: Ne zaklassátok a férjem/gyermekem/tanárom/barátom, mert Ő más.

”Vegyes filmek közös hazánkban” címmel kisjátékfilm, vagy dokumentumfilm (továbbiakban kisfilm) készítésre buzdítunk minden lelkes és alkotni vágyó embert, hogy készítsen egy maximum 5 perces kisfilmet a következő témakörök valamelyikéről:

Pályázó kisfilmek témakörei:

– **Vegyes házasságban élők** (olyan család bemutatása, ahol csak az egyik házastárs cigány származású)

– **Tiszteletem az Öné** (olyan cigány származású személy bemutatása, aki pl.: orvos, tanár, író, rendező stb.)

– **Lehetsz a barátom** (olyan barátság bemutatása, amelyben csak az egyik fél cigány származású)

A teljes pályázati kiírás a www.video-tar.hu honlapon található, ugyaninnen letölthető a jelentkezési lap.

Az elkészült pályamunkákat postai úton 2009. október 31-ig (postabélyegző dátuma) lehet elküldeni a Pécel Város Cigány Kisebbségi Önkormányzata részére.

2009. november 6-tól 13-ig az előzsűrizett filmekre interneten is (www.video-tar.hu) szavazhattok, amely külön elbírálás alá fog esni.

Kívánunk eredményes és kitartó munkát!

További információ:

pecelcko@vipmail.hu, www.video-tar.hu vagy Szajkó Gyula (06-70-540-1907),

Fésűs Károly, a Pécelért díj kitüntetéttje

Dr. Benkovics Gyula beszéde, mely elhangzott
2009. augusztus 20-án, a kitüntetés átadásán

Fésűs Károly 1942-ben született Budapesten. 1945 márciusában költöztek ki Pécelre a romos Budapestről. Kisebbségi megismerésükkel azóta péceli lakos.

A serdülő korból sokan őriznek emléket, egy-egy rajzot, vázlatot, portrét, amelyet Karcsi – mert mindenki így hívja – készített.

Fésűs Károly szobrászként és restaurátorként is elismert művész. A restaurátori pályára úgy került, hogy a Képzőművészeti Főiskola szobrász tanszakára jelentkezett, de mivel szülei feketelistán voltak, az elegendő pontszáma és a tehetsége ellenére, helyhiány miatt elutasították. Ezután jelentkezett restaurátornak. Sikerült megelőznie a hivatalos apparátust, mire átérték a papírok, már felvételt nyert. A Művelődési Minisztérium külön engedélyével a Szépművészeti Múzeumban képezte magát nyolcad magával. Farestaurátorként végzett Németh Kálmán tanítványaként. Ezután az Országos Műemléki Felügyelőség megbízta országos szintű restaurátori csoport felállításával. Emellett Somogyi József szobrászművész a főiskolán szárnyai alá veszi, bejár a főiskolára tanulni, dolgozni, a szobrászat legmélyebb rejtjelmeit elsajátítani.

Fésűs Károlyt 1975-ben választotta tagjává a Művészeti Alap, munkásságáért Nívó-díjat kapott. Nevét restaurátori munkái mellett szobrai tették ismertté, amelyek nemcsak hazánkban, hanem többek között az Egyesült Államokban és Németországban is megtalálhatóak. Pécel testvérvárosi kapcsolatai révén munkái eljutottak Ausztriába, Místelbachba és Finnországba, Íslandra is. Pécelen a Szent Erzsébet-szobor, az Egymást Segítő Egyesületben a Teréz-anya dombormű és emléklapok, a Millenniumi Emlékparkban a trianoni emlékhely és kopjafacsoport, a katolikus templomban és a Kálvin téren restaurátori munkái láthatóak. Szomszéd településeken, Isaszegen a Szent István-szobor, Budapesten a Ferenciek terén nagy méretű kőkereszt őrzi keze nyomát.

Visszakanyarodva a kezdetekhez: Igazi mesterségbeli tudást a Szépművészeti Múzeum adott számára. „Azok a tökéletes műtárgyak, amelyeknek nem kell magyarázni a jelentésüket” – mondja Károly. Sok egyházi művel dolgozott. Az egyház által meghatározott témák örökérvényűek, ebben érzi otthon magát, sok ilyen jellegű tárgyat készített és restaurált. Művészi hitvallása az emberi érzések, a szeretet, a meggyőződés kifejezése.

Mindszenty Józsefről készített szobra kapcsán az alábbiakat nyilatkozta:

– A fa magában hordozza évszázadok égvűrűit. Elmúlt korokról szóló tartalma, üzenete csak a figyelmesen szemlélődő vagy a szakember számára jelenthet valamit. Amíg az égvűrűk száma kevés, a szél könnyen meghajlítja a fát, amint az égvűrűk sokasodnak, a fa erőteljesebb lesz, ellenállóbb a viharoknak. Amikor a művész keze alá kerül a fa, új formát, új jelentést kap, üzenet hordozójává válik. Múltunkba támaszkodva jelent jövőt.

Fésűs Károly igyekszik tudását a fiataloknak is átadni. Részt vesz Pécel kulturális életében, kiállításain, ismeretterjesztő rendezvényein.

Súlyos betegséget küzdött le, és nagy örömmel szolgál, hogy ma is töretlen alkotókedvvel bír, és hogy itt köszönhetjük.

Fésűs Károly átveszi a kitüntetést dr. Benkovics Gyula polgármestertől

Pécel város szerény anyagi lehetőségei mellett igyekszik művészeit megbecsülni, alkotásaikat megismertetni a város polgáraival. Ezt a törekvést fejezi ki a most átadandó Pécelért díj is.

Gratulálok.

(Fésűs Károly szobrászművészről bővebben olvashatnak lapunk 2003 novemberében megjelent számában.)

Szeretettel Vár Pest megye

Megjelent a „Szeretettel vár Pest megye” című kiadvány, amely művészien elkészített fotókon keresztül mutatja be Pest megyét. Nem véletlen, hogy a könyv éppen ebben az évben és ezekben a napokban látott napvilágot. Ezer évvel ezelőtt alakultak meg a magyar megyék, amelyek Szent István államépítő művének egyik legfontosabb, máig élő örökségévé váltak.

A könyvben a fotók sora Budapest egyik legszebb klasszicista épületével, a Megyeháza bemutatásával kezdődik. A különböző korok építészeti emlékei mellett a festői szépségű

Dunakanyar, Magyarország földrajzi középpontját jelző Pusztavacsi Emlékhely, különleges múzeumok, így például az Európa-szerte ismert szentendrei Kovács Margit gyűjtemény, valamint a határainkon túl is népszerű rendezvények, mint a Visegrádi Palotajátékok, a százhalombattai, tököli, ráckevei Summerfest Nemzetközi Néptánc-fesztivál és a Mogyoródi Forma-1 is szerepel a könyvben.

A kiadvány szövegét tíz nyelvre fordították le, így külföldön, a testvérmegyékben is megismerhetik Pest megye szépségeit és értékeit

Pest Megye Önkormányzatának sajtóközleménye

„Emlékszel még?”

Placido Domingo újra Pécsen énekelt

Majdnem napra pontosan egy évvel ezelőtt meséltem el itt az újság hasábjain addigi életem legszebb öt napjának történetét, az első élő, egész estés előadást, melyben Domingo énekelt a főszerepet, és az azt követő élő-koncertet...

Örömmel teszem ezt ismét az idén is, hiszen ezen a nyáron is sikerült „találkozni” a számomra legszebb hang tulajdonosával, méghozzá egy olyan esemény alkalmából, mely megismételhetetlen élmény. Igyekszem elmesélni azokat a percek, amik meghatározták ezeknek a napoknak a hangulatát, és ígérem megpróbálok visszafogottan áradozni Placido Domingóról... bár ez nem könnyű egy már-már fanatikusként mondható rajongótól! A magam élményeit írom le, de olvasásakor tudni kell, hogy ezen a nyáron is – a már megszokott – internetes Domingo-rajongó társaságunk tagjaival utaztam Pécsre.

Tavaly nyáron Placido Domingo a pécsi koncert után azt nyilatkozta, szívesen hozná az általa alapított, ma már a világ egyik legnagyobb versenyének eseményeit Magyarországra, Pécs városába. A lecke adott volt, kezdődhetett a szurkolás, hogy sikerüljön valóra is váltani, hiszen a 2009-es verseny lebonyolításáért olyan városok voltak Pécs „ellenfelei”, mint London, Monaco, Szentpétervár.

Pillanatkép Pécs utcáján

Mind a mai napig emlékszem arra a pillanatra, amikor a MEZZO tévécsatorna közvetítésében a 2008-as Operalia döntőjét néztem. Rettenetesen jó érzés volt hallani a díjak átadása után a verseny lezárását követő hivatalos bejelentést az Operalia elnökétől, Placido Domingótól. Természetesen az egészből nem sokat értettem, hiszen franciául jelentette be, hogy a 2009-es évben az „OPERALIA Nemzetközi Énekversenyt” színhelye – ezt értettem, ezt vártam! – „La Hongrie, Pécs et Budapest!”

Mindannyiunkat örömmel töltött el a hír, hiszen ismertük a versenynek az opera világában elismert rangját, más részt ezzel egyértelművé vált, 2009-ben ismét találkozhatunk közös kedvencünkkel, sőt ez a verseny több napos program, tehát nemcsak egy röpké koncertre, hanem hosszabb ideig lesz lehetőségünk látni, hallani Őt.

Az Operalia nevet viselő nemzetközi énekversenyt 1993-ban alapította Placido Domingo a fiatal operaénekes tehetségek felfedezése és pályájuk elindításának segítése céljából. Nagy a jelentősége, hogy Közép-Európába először hozzánk, Magyarországra hozta el az alapító ezt a rangos énekversenyt.

A versenyre a világ minden részéből lehet jelentkezni a párizsi központot keresztül. Az idei évben 904 jelentkező közül választották ki azt a 48 versenyzőt (20 országból), akik részt vehettek a magyarországi versenyen. Az Operalia győztesei, a 3 legjobb női és férfi opera-, valamint a legjobb zarzuela-énekes kategóriában pénzjutalomban részesülnek, és további pályájukat Domingo menedzsmenete segíti és kíséri figyelemmel. Zsúritagnak a világ legnagyobb operaházainak igazgatói, menedzserei, világhírű énekesek kapnak meghívást. Idén a vendéglátó országot Kincses Veronika Kossuth-díjas operaénekesnő képviselte. A zsűri mindenkori elnöke Placido Domingo, végig jelen van a versenyen, de Ő a döntéseknél nem szavaz!

Az idei verseny elő- és középdöntőjének július 25-26-27-én a Pécsi Nemzeti Színház impozáns épülete adott otthont, a döntőt augusztus 1-jén Budapesten, a Magyar Állami Operaházban tartották.

Hónapokon áttartó tervezés, spórolás után július 25-én ott ültünk a vonaton, hogy a verseny pécsi napjait a helyszínen nézhessük végig. Különleges érzés volt az általunk eddig csak énekesként, szimpatikus emberi vonásairól ismert világhírű művészt látni munka közben, megtapasztalni, hogy mennyi segítő jó szándék, biztatás van a hangjában. Minden versenyzővel beszél pár szót, minden egyes elénekelt áriát a versenyző anyanyelvén köszön meg. És kifejezetten az elfogult rajongó büszkeségével csodáltuk meg hihetetlen türelmét, munkabírását, az egyetlen percre sem lankadó maximális odafigyelését, hiszen az első estén 18 órakor kezdődött és éjjel 1 órakor ért véget a versenyzők meghallgatása.

Amit még érdemes megjegyezni: az Operalia történetében idén először, itt Magyarországon lehetett jelen közönség az elő- és középdöntőkön, valamint nálunk rendezték először az Operalia gála-koncertjét ingyenes, szabadterei előadás keretében.

Eddig a hivatalos sorok, a rövid ismertető arról, miért is van ekkora jelentősége ennek az eseménynek egy elkötelezett magyar Placido Domingo-rajongó számára.

Érdekes, tán sokak számára kicsit furcsa dolog ez a feltétel nélküli rajongás. Elmesélem a magam történetét!

Placido Domingo és Simon Brigitta a próbán

Amikor az ember először felkapja a fejét egy szép hang hallatán, csak gyönyörködik hang és dallam harmóniájában. Többször hallgatva, már megjegyzi a nevet, elkezd figyelni, mikor hallhatja legközelebb, aztán már keresi, kutatja, hogy mindig meghallgathassa. Ekkor még arctalan a hang, nem tartozik hozzá kép! Amikor pedig először meglátja a tévé képernyőjén át az énekest, és összekap-

csolódik hang és arc, sőt a szimpátia is kialakul, a dolog kezd mélyebbé válni. Innen már nyílegyenes az út, hogy egyszer legalább élőben hallhassa... s mikor sok év után ez is teljesül, akkor korát félretéve sirja végig a legszebb dallamot, amit eddig csak CD-ről ismert, de valami titokzatos módon kiirthatatlanul bevéődött agyába, szívébe, fülébe. A következő lépés, hogy a fantasztikus hangú operaénekest már egy egész előadásban szeretné látni, s ha ez is teljesül, a rajongás nem csitul, csak fokozódik ettől és innentől a lehetőségeihez mérten az hajtja az embert, hogy csak még egyszer élőben, még egyszer színpadon! Felejthetetlen emlék az első autogramkérés megtörténte, az első úgymond „személyes” találkozás a rajongott hang tulajdonosával.

A pécsi napok egyikén szintén Domingo-rajongó ismerőseimmel beszélgettünk az autogramok jelentőségéről, történetéről is. Elsörtük kinek, hány van, kölcsönösen meséltük, ki, mikor, hogyan kapta az elsőt... És a végén tökéletesen egyetértettünk abban, hogy ezeknek az apró aláírásoknak valójában a találkozás pillanata, hangulata, annak soha nem feledhető emléke adja az értékét.

Utazás előtt kaptam a lányomtól egy „csillagos könyvet”, amibe szép sorjában beleragasztotta eddigi Placido Domingo személyéhez kötődő „relikviáimat”. Kicsit furcsa volt elsőre, de aztán odalent Pécssett már határtalanul büszke voltam rá. Nemcsak a benne lévő miatt, hanem hogy az én gyereke, aki igazán nem mondható operarajongónak, mégis odafigyelt rá, elkészítette nekem annak biztos tudatában, hogy ez milyen sokat jelenthet majd a kedvenc énekessel várható újabb találkozáskor.

És valóban büszke voltam/vagyok és leszek erre a könyvecskére, melynek különböző változatait ott láttam a három napos verseny ideje alatt a szerény létszámú, de roppant kitartó közönség sok más tagjának a kezében.

A megértéséhez elmesélem az idej első Domingo-autogramom történetét: A 2. napon a kiválasztott tavalyi bécsi jegyeknél kinyitott könyvemmel vártam, hogy a szünet után elinduljanak a zsűritagok a nézőtérre. Mikor megjelent, akkor léptem elé, s mi tagadás, elfogultan böktém ki a magam keverék-nyelvén a szavakat:

Maestro! Plaese! – és Ó, mint mindig, most is azonnal fordult vissza. Kinyitott könyvem nyújtva mondtam: „Ez az én kedvencem... Meine Leiblings!” Domingo pedig belepillantott, s meglepett arccal kérdezte: Luisa Fernanda? Zavaromban tökéletesen keverve a szavakat, bólintottam: „Ja! Luisa Fernanda! Theater an der Wien! Wien!... Tavaly ott voltunk.” Még egyszer rápillantott, és nevetve aláírta a jegyeket. Közben belenézve a könyvbe, visszavette a kezemből, és rámutatott a másik oldalra ragasztott apró meghívóra, melyet szintén Bécsben kaptunk az akkori „csillag-avatására” – és ezt még fordítani sem kellett, mikor kérdő tekintettel és ujját a meghívón tartva rám nézett. Kicsit félszegen megint magyaráztam: „Wien, Wien! Café Europa, Kartnerstr... Tavaly ott voltunk!” Nézett rám, aztán már hangosan nevetve kezében a könyvvel, újból elvette a tollam és kérés nélkül írta alá ezt is... aztán mosolyogva lépett tovább...

A történetet olvasva, gondolom különösebben magyaráznom sem kell, hogy augusztus 8-án reggel az ország különböző pontjairól indultunk Pécsre, ahol Domingo ingyenes gála-koncertet adott az Operalia verseny nyerteseivel, a vendégként meghívott döntőbe jutott magyar Simon Brigittával és a Pannon Filharmonikusokkal. Domingo emberi és művészi hozzáállását is alátámasztja a fiatal tehetségek támogatásának újabb momentumai: a zenekar karmesterének Israel Gurskyt kérte fel, aki előzőleg egy karmesterversenyt nyert meg.

Ezt a gálát minden eddig felülmúló élményként, valóságos örömmékként őrzöm emlékeim között.

Este fél 9-kor kezdődött. Gyakorlott szabadtéri Domingo-koncertre járókként már tudtuk, hogy így már a próba is hallgatható a szemfülesebb rajongók számára. Tehát itthonról vitt összecukható székeinkkel már fél 5-től ott ültünk a Dóm téren, a korlát mögötti első sorban. Így valójában az egész gálát kétszer nézhettük végig.

Ez idő alatt láttuk, hallgathattuk magát Domingót és a fiatalokkal énekelt duettek próbáját, ahogy fáradhatatlanul, még a legapróbb mozdulatot is gyakorolta a megilletődött fiatalokkal; hogy a kottaallvány cipelését, a hangosítás beállításához szükséges jövésmenést is maga tette. Ott járkált a már apránként gyülekező nézők között, és a világ legtermészetesebb módján állt meg eközben is aláírni, fotózni.

A Maestro dedikál

A koncert kezdetekor pedig nagyon jó érzés volt látni, azt a boldog mosolyt Domingo arcán, mikor először kilépett a színpadra, s szemben találta magát a több ezres tömeggel, hogy megszólalnia sem kellett, és már fel is csattant a taps, zúgott az éljenzés!

Domingo mindig Domingo lesz és marad! Ezt az ünneplést, szeretetet ami felé sugárzott a közönség részéről, soha egyetlen koncerten nem énekelt ária, duett éneklésével, a Szicíliai vecsernye nyitányának vezényletével és a koncert végén számolatlan ráadászámával viszonzta.

Szavakkal leírhatatlan érzés volt akkor ott és most visszaemlékezve, amikor az elköszönésnek szánt Lehar: Víg özvegy c. operettjéből elénekelt duettet megköszönve, a szünni nem akaró vastapsot túlkialbálva, boldog mosollyal kiabálta a mikrofonba a kérdést: „Énekeljünk még Nektek?” És természetesen beleremegett az egész környék az „Igen! Yes!, Ja!” válaszokba. Aztán felcsendült a Besame Mucho, aminek énekléséhez Domingo „segítségét” kért a közönségtől, és kapott. Az interneten már hallgatható részleten is jól hallani, ahogy a téren állók sokasága együtt énekelt Vele. Nem sorolom a szebbnél szebb áriákat, a vastapsok számát.

Felejthetetlen este volt! Sírósan, borzongatóan gyönyörű emlékként őrzöm meg, amikor Domingo a magyar Simon Brigittával az oldalán papír nélkül magyarul elkezdte énekelni Kálmán Csárdáskirálynőjéből az „Emlékszel még?” c. részletet, és néhány perc múlva már kérés nélkül is visszhangzott a Dóm tér, lentről, a kivetítők tájkáról is felhallatszott, hogy sok ezer hang éneklő együtt Maestro Domingóval a szép magyar operett legismertebb duettjét. A koronát mégis azzal a dallal tette fel, mellyel tavaly is elköszönt magyar közönségétől. Az összes résztvevőt színpadra szólította, és a pécsi éjszakát megint betöltötte a dal, amit képletesen és – részemről – halálosan komolyan dúdoltunk sok ezren Velük, akik kicsi hazánk hírével ezzel a szép, nivós versennyel is öregbítik, vizsik és hirdetik kint a nagyvilágban.

Non ti scordar di me... – Nem felejtünk el!

Az elszabadult ünneplés végeérhetetlennek tűnő tapsorkánját sokszorosan és hosszú percekig köszönő, meghatott Maestro pedig csendet kérve – ahogy a gála során sokszor – megkérte Simon Brigittát a tolmácsolásra. Brigitta kezét fogva előrelépett a színpadon, és így búcsúzott: **Visszajövök!**

Csontos Tamásné

A klubban történt

Bálint József és neje, Gyöngyi

Az ESE Pitti Katalin Idősek Klubjába mindig nagy szeretettel várjuk Bálint József zenetanárt. Minden évben az ő közreműködésével szoktunk emlékezni a zene ünnepére. A tanár úr tavaly kezdődött súlyos és hosszas betegsége alatt gyógyulásáért klubtagjainkkal közösen imádkoztunk. Amint a keresztény ember tudja, „ima nem hull porba”, kérésünk meghallgattatott, a tanár úr felépült, és június végén neje, Gyöngyike kíséretében eljöttek klubunkba. Meséltek az elmúlt hónapok eseményeiről, és beszélgettünk a zenéről is, annak szerepéről a beteg ember életében. Mindannyian meghatottan hallgattuk,

Dorozsmai Mariann kiállításán

amint a tanár úr saját történetét mesélte, ami számára csupán megpróbáltatás volt. Nagy öröm volt újból köztünk látni Őket. Amint ígérték, nemsokára ismét találkozunk. Így legyen!

Július 1-jén Pestszentlőrincre utaztunk, a Városháza Galériájában Üvegvarázs címmel megrendezett tárlat megtekintésére. A fiatal alkotó, Dorozsmai Mariann Pestszentlőrincen él és dolgozik. Édesapja épületüveg-asztalos, akinek több ismerőse foglalkozott díszüvegtel. Mariann is ked-

vet kapott ehhez a különösen szép, érdekes szakmához, amit már kilenc éve művészi módon végez. Igazi, remekbe szabott darabokat láttunk, többek között egy paravánt is, amelyen ablak- és ajtóüveg minták voltak. Néhány fotón az alkotás folyamatát örökítette meg. Lakberendezési tárgyak mellett ékszereket is készít, amelyből szintén láthattunk néhányat. Alkotásainak szép-

KO Laci és csapata, Rábai Német Ferenc és Balatoni Blázi Marika

sege természetes, hiszen anyaga az üveg, és életre keltője a fény, a természet részei. Ezek a tárgyak varázslatos megjelenésükkel elegáns és egyedi hangulatot képesek kölcsönözni a körülöttük lévő térnek. Ezúttal is gratulálok különös tehetségéhez, további sok sikert kívánok a jövőben klubtagjaim nevében is!

Július 14-én Anna-báloztunk KO Lacival és csapatával. Laci kíséretében több dalt hallhattunk kedves énekes lányainktól, Terikétől és Ritától. Ismét fellépett Rábai Német Ferenc nótáénekes is, akit korábbi szereplése óta igen sokat emlegettek klubtagjaink, hiszen megjelenésével, nótáival mindannyiunkat elbűvölt. Meglepetés vendéget is hoztak, Balatoni Blázi Marikát. Magyar nótás műsorát 2001 januárjában indította el az egyik tévécsatornán, 2007 januárjáig „Nótakincs” címen

Készül a desszert az új konyhánkban

futott, ezt követően „Száll a dal” címen folytatódott. Marika minden hónap utolsó vasárnapján a 12 órakor kezdődő élő déli kívánságműsorban is közreműködik. Marika és Ferenc duettjeikkel fergeteges hangulatot varázsoltak. Köszönet a fellépőknek a felejthetetlen délelőttért!

Július 16-án az Örömhír címmel Tariska Zoltán református lelkipásztor természetfotóiból rendezett kiállítást néztük meg városunk új polgármesteri hivatalának tanácskozó termében. A fotókat a melléjük rendelt ígék keltették életre. Mint egy felhívás, figyelmeztetés a látogatónak, hogy ezekkel a képekkel mi is találkozunk, csupán a rohanásban nem szentelünk rájuk figyelmet, pedig érdemes lenne. Azt hiszem, aki a kiállítást látta, lelkében gazdagabban tért haza. Mi úgy éreztük.

Augusztus 3-án klubunk rövid nyári zárás után ismét szeretettel várta látogatóit. Az elmúlt hetekben egyre nagyobb volt a felfordulás az építkezések, átalakítások miatt, de türelmesen viseltük, mert tudtuk, majd megszépül környezetünk. Ami várt bennünket, felülmúlta várakozásunkat. Csodaszép új bútorok ékeskednek a helyiségben, hangulatos társalgó sarkok adnak lehetőséget a beszélgetéseknek. A szép, kellemes környezetért mindannyian hálásak vagyunk a vezetőségnek, mindazoknak, akik által mindez megvalósult.

Augusztus 4-én Árvay Marika szórakoztatott bennünket. Ezúttal nem zongorán játszott, hanem amint mondta: „puskából” énekelt. Aki ismerte az előadott dalokat, vele énekelt. Közben vicceket meséltünk, azokon jókat derültünk. A kellemes délelőttért köszönet Marikának!

Klubunk névadója, Pitti Katalin főszereplésével a Sybill című operettet néztük meg dvd-ről augusztus 6-án. A Sybill bohém operett, teljes felfordulással és zűrzavarral. A bonyolult, mégis habkönnyű cselekmény lényege, hogy mindenki féltékeny legyen mindenkire. Mindenkinek nagyon tetszett, öröm volt Ka-

Mindenkinek tetszett a megújult klubhelyiség

tikánkat látni, ha csak a képernyőn is. Bár az augusztus 11-re tervezett kerti partinkat az eső megzavarta, de nagyon jól éreztük magunkat bent a klubban. Falatozás közben beszélgettünk, zenét hallgattunk. A megújult klubban jól felszerelt, modern konyhánkat 13-án avattuk fel, palacsintát sütöttünk. S hogy a hangulatunk még jobb legyen, a Marica grófnő című cd-eket hallgattuk, melyen a főszerepet Pitti Katalin énekli.

Jutott időnk arra is, hogy megtervezzük a következő időszak műsorait, amit ezennel ajánlok szívesen minden kedves olvasó figyelmébe, és várjuk az érdeklődők jelentkezését klubunkba!

Parajdi Olga

István, a király Isaszegen

Az isaszegi Alemány Erzsébet Segítő Ház Lakóotthonának fiataljai az augusztus 20-i ünnepen fellelkesedve előadták az István, a király című rockoperát. Az előadást saját rendezésben mutatták be az Alemány Ház kerti színpadán.

A közönség, a Segítő Házban élő idősök, a fogyatékosok napali intézményének gondozottjai, a munkatársak nagy tapssal jutalmazták a produkciót.

Dicséret illeti az előadókat, név szerint: Bisztricsányi Emesét, Paróczai Sándort, Popa Csabát, Verseczki Zsoltot.

Veszelszki Éva

ESE Pitti Katalin Idősek Klubjának programjai

Pécel, Pihenő u. 2.

Tel./fax: 06-28/454-076, 06-28/454-077

Szeptember 10. (csütörtök): **Filmvetítés**

Szeptember 15. (kedd): Mária napi ünnepség, **zenélnek: Jónás Károly és Rátonyi Pál** művész urak

Szeptember 17. (csütörtök): **Barkácsdélelőtt**, délután élő **kívánságműsor a Fészek Művészklubban**

Szeptember 22. (kedd): Az Alzheimer-kór és a szív világnapjára emlékezünk, vendégünk **Wolfgang Köbel professzor**

Szeptember 24. (csütörtök): **Óvjuk környezetünket!**

Szeptember 29. (kedd): **Népmese napja**

Október 1. (csütörtök): **Idősek napja**

Október 6. (kedd): Az aradi vértanúkra emlékezünk, vendégünk **Heltai Miklós**, nyugalmazott gimnáziumi igazgató

Október 8. (kedd): Szüreti bál – zenél **K.O. Laci és csapata**

Október 13. (csütörtök): **Barabás Kata és Csaba útifilmje**

Klubunk munkanapokon 7.30-tól 16 óráig tart nyitva. A fenti programok, előadások 11 órakor kezdődnek. Mindenkit szeretettel várunk. Előzetes egyeztetés alapján fodrász, kozmetikus, pedikűrös szolgáltatás igényelhető kedvezményes térítési díj ellenében. Lehetőség van ingyenes vér-nyomás- és vércukorszint-mérésre.

Szamóca Gyermekház – megnyitó

Nagyon örültem, mikor kézhez kaptam a szórólapot, melyen a Szamóca Gyermekház megnyitóját reklámozták. Nagy szüksége volt már a városunkban élő kisgyermekes anyukáknak, magamat is beleértve, egy ilyen gyermekháza. Jön a rossz idő, az esős napok, és lesz hová kimozdulni a csemetékkel.

Augusztus elsején 16 órakor volt a megnyitó, melyen természetesen ott volt a helyünk, és ami a legfontosabb, nem bántuk meg. Volt gyerekműsor Pomázi Zoltánnal, aki a Bojtorján együttes dalait hozta el nekünk. Kézműveskedés, lufihajtogatás, buborékfújás és sok-sok játék.

A gyermekházat Benkovics Gyula polgármester úr nyitotta meg köszöntőjével, majd Széplaki Ágnes üdvözölte az érdeklődőket.

Az új gyermekháznak a Szemere Pál Általános Iskola ad otthont. Két tanterem áll rendelkezésre, az egyikben játszótér, a

másikban csoportos foglalkozásokra alkalmas tornaterem került kialakításra.

Ami a tevékenységüket illeti, az egész család számára kínálnak játszóházi programokat, melyek erősítik a szülő-gyermek kapcsolatot, ezenkívül pedig nagy hangsúlyt szeretnének fektetni a sérült gyermeket nevelő családok megsegítésére is.

A játszóház és gyermekmegőrző hétköznaponként 8 órától 16 óráig, szombatonként – előre egyeztetett időben – 10 órától 16 óráig várja a szülőket és gyermekeiket.

Gyermekfelügyeletet pár órára vagy akár egész napra is biztosítanak, igény szerint étkezéssel. A játszóház keretei között a gyermekek és szüleik együtt játszhatnak, koruknak megfelelő játékokkal és szakmai segítséggel.

A Készségfejlesztő és Szabadidő Centrum egyéni illetve kis-csoportos foglalkozásait 8.30-17 óráig órarendi beosztás szerint tartják.

Fontos, hogy a gyermekek a fejlesztő foglalkozásokra életkor és fejlettségi szint szerint vannak beosztva, melyet egy szakember által végzett állapot- és szintfelmérés előz meg.

A készségfejlesztő foglalkozások egy 50 m² területű, kifejezetten erre a célra kialakított tornateremben zajlanak majd.

A Készségfejlesztő és Szabadidő Centrum tevékenységi körét tekintve a következő szolgáltatások vehetők igénybe: korai fejlesztés, állapot- és szintfelmérések, komplex fejlesztés, logopédia, óvodai és iskolai előkészítő, játékos és zenés mozgásfejlesztés, angol nyelv kicsiknek és nagyoknak, alapozó terápia

Elérhetőség:

Cím: 2119 Pécel, Kossuth tér 7. (Megközelítés: a Szemere Pál Általános Iskola hátsó udvaráról külön bejáratral)

Tel.: 30/592-08-23

Web: <http://www.szamoca-gyermekcentrum.hu>

Cseri Katalin

Ha egy üzlet beindul...

Pályázati szempontból igen eredményesnek bizonyult a 2008/2009-es nevelési év a Szivárvány Óvoda számára. Am arra az igen kedvező lehetőségre, melyet a tavasz hozott el számunkra, senki sem számított.

Történt ugyanis, hogy a HEFOP – a Humánforrás Fejlesztési Operatív Program – pályázatot írt ki „A kompetencia alapú oktatási programok eszközi elemeinek, értékelési eszközeinek, valamint azok megjelenítésére alkalmas eszközök biztosítása a HEFOP 3.1. intézkedésben érintett intézmények számára” címmel.

A félelmetesen hosszú cím nagyon is reális célokat, régóta megvalósításra váró álmokat takart. Így óvodánk vezetésével rémüldözés helyett egy emberként láttunk neki a pályázat elkészítésének. A nevelőtestület segítségével rekordidő alatt állítottuk össze a pályázati célt megvalósító eszközök listáját, írtuk a pályázatot, gyűjtöttük a beadandó mellékleteket. Tevékenységünkhöz fenntartónk és a képviselő-testület minden támogatást megadott. A rendkívül szoros beadási határidő bizony még így is sok izgalmat okozott, de ekkor – mint a mesében a jó tündér – a Kereskedelmi és Hitelbank illetve a Magyar Posta egy-egy alkalmazottja segített legyőzni a nehézségeket. Végül kalandos úton célba ért pályázatunk eredményesnek találtatott.

A Szivárvány Óvoda a HEFOP3.1.3-B-09-03 projektben:

Európai Szociális Alap forrásból 1.689.000 Ft, hazai költségvetési forrásból 563.000 Ft, **összesen 2.252.000 Ft** támogatást nyert, ami valljuk be, hatalmas összeg egy kis óvoda életében.

Az elnyert összeget teljes egészében a kompetencia alapú óvodai nevelés eszközállományának fejlesztésére fordítottuk. Az újonnan beszerzett óvodai taneszközök irodalmi-anyanyelvi, környezeti és vizuális nevelésünket, mozgásfejlesztésünket gazdagítják. Művészeti alapprogramunk szellemében, esztétikai igényességgel választottuk ki a rajz, mintázás, kézimunka terület új, jó minőségű készleteit (festékek, kréták, ceruzák stb.), eszközeit. Bábművész tervezte, iparművész készítette a két komplett bábszínházat, melyet „Meseládikó” formájában birtokolunk immár. Környezeti nevelésünk számos kertészkedéshez, valamint megfigyeléshez szükséges eszközzel és gyümölcsaszaló géppel gazdagodott. A beszerzett mozgásfejlesztő eszközök szintjességé tették óvodánk ezirányú készleteit.

Lassan elmondhatjuk, hogy nekünk már tényleg csak egy új óvodaépület kellene...

Amíg megépül, addig is – immár megújult eszközkészlettel – a megszokott szakmai színvonalon, változatlan odaadással és nagy szeretettel várjuk régi és új óvodásainkat.

A nevelőtestület nevében:

Vida Ágnes projektkoordinátor

Katolikus óvoda Pécelen

Biztosan emlékeznek rá, hogy 1993-ban katolikus iskola indult Pécelen – Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola néven. Alapítója a Páli Szent Vincéről Nevezett Irgalmas Nővérek Társulata volt. Az Irgalmas Nővérek az államosítás előtt gyermekotthonot iskolát működtettek városunkban. A gyermekotthon épületének (a volt Korányi-kastélynak) egy részét kapták vissza a nővérek 1993-ban. Addig az államosított épületben a Szemere Pál Általános Iskola működött.

Az Irgalmas Nővérek a világi pedagógusokkal együtt azt a célt tűzték ki, hogy szeretet és békesség költözzék a visszakapott régi falak közé, valamint saját lelkükbe, hisz rájuk bízott a legdrágább emberi kincs: a gyermeki lélek és értelem formálása.

Az épület többi részét 2005-ben kapta vissza az egyház (miután megépült a Szemere Pál Általános Iskola új épülete).

2005. augusztus 24-én a Váci Egyházmegye Ordináriusa átvette az iskola fenntartását a Nővérektől. 2008. nyarán fenntartónk – Dr. Beer Miklós váci megyéspüspök – felújította és átépítette

Hála Istennek a munkálatok lassan befejeződnek. Az épület kész van. Teljesen be van bútorozva, megtörtént a tanszerek és a játékok beszerzése, elhelyezése. A csoportszobák otthonosan, teljes díszükben várják a kicsiket. Jelenleg az udvar és a játszótér rendezésének utolsó munkálatai folynak.

A megújult épület és a játszótér

Zenés foglalkozás
(középen János Irén óvodavezető)

az iskola épületét. Ezenkívül modern, korszerű sportpályát, majd tornatermet kapott a katolikus iskola.

A péceli katolikus szülők kérésére – megtámogatva plébános atyánk, Burger Ferenc által – püspök atyánk elhatározta egy katolikus óvoda alapítását is.

2009. március 12-én az iskolát többcélú, közös igazgatású közoktatási intézménnyé alakította. Az új intézmény neve: Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda.

A Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola óvodával történő bővítése nagyszerű esemény, mivel ezáltal ez a térség lehetőséget kap arra, hogy a gyermekek a legfogékonyabb korukban keresztény értékrend alapján nevelkedjenek. Előny a vallását gyakorló szülő számára biztonságban tudni gyermekét a mai felgyorsult világban, és előny a katolikus iskola számára olyan iskolaérett gyerekeket fogadni, akik a családból és az óvodából tiszta keresztény értékekkel érkeznek.

Az óvoda még az Irgalmas Nővérek által 1993-ban épített épületben (ebben is a Szemere Pál Általános Iskola egyes osztályai működtek) kapott elhelyezést.

Az épület felújítása, kibővítése tavasszal kezdődött. Egész nyáron zajlott az építkezés. Kialakítottak 3 csoportszobát és a hozzá szükséges öltözőket, mosdókat; melegítőkonyhát, mosó- és vasalóhelyiséget, vezetői irodát, nevelői szobát. Megépült a játszótér és a parkoló.

Az óvoda épülete az iskola felől

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevéssé ismerik – a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltáruul, kibontakozik. Szeretettel várjuk ezen „kincseket”, és reméljük, hogy együtt Önökkel minden célunkat és feladatunkat teljesíteni fogjuk. Isten áldását kérem közös munkánkra.

János Irén óvodavezető

Amerikából jöttem

Egy éve még csak álomnak tűnt, hogy Amerikában szerepelhetünk a Balassi Bálint Nyolcévfolymos Gimnázium énekkarával, de két hete, mikor a repülővel az Atlanti-óceán fölött repültünk, már egészen valóságosnak. A kilenc és fél órás repülőút gyorsan elrepült, mert a „lelátás” fantasztikus volt. Mikor feltűnt egy-egy amerikai sziget, az olyan volt, mint mikor a hajós hosszú hónapok után meglátja a szárazföldet. Mindenki felderült és fotózott az ablakokon át. Alig hittük el, hogy alattunk Amerika van.

Ottani idő szerint 6 óra körül már a JFK repülőtéren checkoltunk ki. Átszállás előtt kiderült, hogy a járatunkat törölték és a gépünk másnap egy másik repülőtérről indul. Mehettünk is azonnal Newarkba. Mikor végre 12 óraker (itt-hon hajnali 6-kor) letehetünk a fejünket, már az sem zavart minket, hogy mindez egy repülőtér várakozójában történik, a földön. A második napunkon 2 órás repülőút és 4 órás buszút után végre megérkeztünk Midlevillbe, ahol „csak” 12 órája vártak minket a fogadó családok. Kiosztották, hogy ki hol lakik, és elindultunk hazafelé.

Elképesztő programokat szerveztek nekünk, pl. elmentünk egy igazi amerikai piknikre, ahol egy motorcsónak hátuljára kötött úszógumiban száguldhattunk a tavon. Másnap egy második világháborús gépeket és eseményeket bemutató épületbe mentünk, ahol megtudhattuk, hogyan gondolkodnak erről az amerikaiak.

Harmadnap elvittek minket Chicagoba, ami nekem azonnal a kedvencem lett. Hatalmas épületek, gyönyörű tavak és igazi fesztivál hangulat. Az utcán szólt a zene, óriáskerék, kirakodóvásár. A Series tower tetejéről beláthattuk az egész várost.

A negyedik ott töltött napunkon következett a koncert. Kezdtünk megtelni a templom és kezdtünk izgulni. Két órás koncertet tartottunk, amiben szinte minden műfaj megmutatkozott. Voltak egy-

házi énekek, magyaros temperamentumú dalok, sőt még amerikai jazz dallamok is. Szerencsére nem csalódtak a koncert végére bennünk, hiszen állva tapsoltak.

Mikor tovább kellett mennünk New Era-ba, szomorúak voltunk, mert a négy nap alatt nagyon megszerettük a családokat. Viszont folytatni kellett utunkat, úgy-hogy elindultunk egy újabb 2 órás útra. Mielőtt a következő állomásunkra értünk, megálltunk a Blue Lakeben, ahol 1200 fiatal zenész táborozott. Tavaly nyáron közülük voltak nálunk Magyarországon negyvenen, és most ők szervezték meg nekünk az elszállásolást. Délután érkezünk meg a második családhoz. Ők is nagyon kedvesek voltak és rengeteg programot szerveztek nekünk. Elmentünk a Michigan tó partjára és megnéztük a homokdűnéket. Mikor a dűnejárával felmentünk, a hatás pontosan olyan volt, mintha a sivatagban lennénk. Másnap igazi amerikai farmokon lovagoltunk. Teljesen beavattak minket az ottani életbe. Szüleik hétvégi háza fantasztikus volt. A ház melletti tóban 2-3 méterre le lehetett látni, olyan tiszta volt. Kajakoztunk, úsztunk, tubingoltunk.

Itt két koncertet is adtunk. Egyet egy templomban és egyet egy iskola hatalmas színháztermében, Harton. A koncert előtt derült ki, hogy a közönségben van egy zenekritikus is. Először nagyon megrémültünk, de annál nagyobb erővel próbáltuk a legjobbat kihozni magunkból. Nagyon féltem, mert egy fuvolaszámmal is készültem, és a zongorakíséréssel csak kétszer tudtunk összepróbálni. Már majdnem úgy volt, hogy nem játszok, de végül megmondtam a tanár úrnak, hogy nem lesz semmi baj, megpróbálom. Mikor én következtem, remegett kezem lábam, de elkezdtem a darabot. Próbáltam mindent beletenni, amit Fábán Timi néni mondott itthon, és úgy tűnik sikerült is, mert a félelmetes zenekritikus a koncert végén odajött hozzám, megdicsért. Mikor tovább kellett mennünk Kanadába, itt is megeredtek a könnyek. Nehéz volt elválni tőlük, hiszen annyira jól éreztük magunkat.

Tíz órát utaztunk ismét. Busszal mentünk fel a Niagara vízeséshez. Fantasztikus látvány volt. Egyszerűen nem lehet leírni, hogy milyen gyönyörű. Nem gondoltuk, hogy lehet ennél is szebb, de mikor bementünk közvetlenül mellé a hajóval, megbizonyosodtunk róla, hogy lehet. Hiába adtak esőkabátot, mindenki csurom vizes lett, a felcsapó víztől. Sajnos ott kellett hagynunk a vízesést és továbbhaladni Torontóba. 4 óra múltán

meg is érkeztünk, fáradtan, de mégis újult erővel, hiszen itt magyarok fogadtak minket. A magyarok háza gyönyörű és hatalmas. A mennyezetet a csillár a szent koronát mintázta. Mikor kihozták a húsleveset, alig akartunk hinni a szemünknek. Magyar étel!! Addigra már nem akadt egy ember se közöttünk, aki szívesen evett volna meg egy hamburgert. Hatalmas boldogsággal ettük az igazi magyar ételeket.

Másnap megnéztük a CN Towert, magyarul a „tűtoronyt”. A kilátás itt is lélegzetelállító volt.

Másnap az Ontario tavon hajókáztunk, és láthattuk a hajóból a szigeteket és Torontót a távolból. A harmadik napon koncertet adtunk a magyarok házában. Rengetegen jöttek el, még Ottavából is. Nagyon jól sikerült az előadás és Bartal Lajos tanár urat, aki felkészített minket erre az útra, tiszteletbeli Magyarok Világszövetsége tagnak nevezték ki. Olyan jó volt látni, hogy ilyen messze Magyarországtól mennyire igaz magyarok élnek. Nagyon kedvesek és összetartóak.

Az utolsó másfél napot New Yorkban töltöttük. Egy régi énekkaros ott lakik, és vendégül látott minket. Mikor kiértünk a Times Square-re alig hittük el, hogy tényleg ott vagyunk. A rengeteg reklám, a Broadway színházai... hatalmas és hihetetlen. Tovább sétáltunk a Broadway-n, és kiértünk a Central Parkhoz. Kis séta után a parkban, elmentünk a Dakota házhoz, ahol megölték John Lennont. Tovább haladtunk és bementünk a Metropolitan operába majd az Empire State Buildingbe. Másnapra már csak a Szabadság szobor maradt, ahova hajóval mentünk ki.

Este indult haza a repülőnk, elhagytuk Amerikát.

Belemondoltam, hogy milyen nagyon megérte zenét tanulni. Mikor kint álltam a színpadon és fuvoláztam, akkor jöttem rá igazán.

Nagyon örülök, hogy ott lehettem és láthattam ezt a rengeteg szépséget. Remélem még visszamehetek.

Jankovics Franciska

Cserediákok Finnországban

Iisalmi és Pécel kapcsolatának rövid története

A Péceli Magyar-Finn Baráti Kör két éves levelezés és telefonálás után rátalált Iisalmi városára, amelynek vezetői készek mutatkoztak arra, hogy együttműködési megállapodást kössünk. Az együttműködést a két város elöljárói írták alá, finn részről Pirjo Rytkönen, magyar részről dr. Benkovich Gyula polgármester. Ez a jeles esemény 2005. július 1-jén volt.

A megállapodás magába foglalja az oktatás és a kultúra területén való kapcsolatot is. Iisalmiból a város minden iskolájának igazgatója járt Pécelen, hogy megtekintsék oktatási intézményeinket. 2007-ben a Fáy András Szakközépiskolából öt tanár utazott ki Iisalmiba, hogy megtekintsék az ottani szakképző iskolát, amely majd egy későbbi időpontban fogadhatja a mi szakiskolánk tanulóit.

Dr. Benkovich Gyula polgármester úr egyetértésével, tá-

mogatásával a Magyar-Finn Baráti Kör 2008 őszén megkereste az iisalmi gimnázium igazgatóját, Pasi Tolonent, hogy tudnának-e fogadni gimnáziumi tanulókat, akik rövid időt kint tanulnának.

A válasz biztató volt, így utazott ki Iisalmiba a Ráday Pál Gimnázium két diákja hat hétre, élete első önálló útjára. A két lány, Lantai Melinda és Balogh Virág saját költségén utazott ki, az ellátást két helyi család vállalta, a fogadó iskolában tandíjat nem kértek.

A kölcsönösség jegyében mi is várjuk vendéglátóinkat, hogy itt tanuljanak gimnáziumunkban, és megismerjék városunkat, országunkat.

Erről az élményekben gazdag finnországi tartózkodásról fogadják szeretettel a kedves olvasók a két tanuló írását.

Jelenikné Fülöp Lenke

Diákok voltunk Finnországban

Izgalommal készültünk életünk nagy kalandjára: április 17-én 6 hétre Finnországba, Iisalmiba utaztunk. (Iisalmi Helsinkitől 580 km-re van.) De nem üdülésről volt szó, hanem cserediákként képviseltük Pécelt, Magyarországot.

Az első repülőgépes utunk volt ez, amikor szüleink nélkül repültünk. Nem tudtuk, mi vár ránk, izgatottak voltunk, féltünk is. Nagyon nehezen búcsúztunk el szeretteinktől, és tudtuk, hogy ha ezt végigcsináljuk, büszkék lesznek ránk. A repülővel Helsinkibe érkeztünk. Az első feladat az volt, hogy sikeresen átérjünk a főpályaudvarra – Helsingforsra. Ezt ügyesen megoldottuk, és a vonat indulásáig a környéket és az embereket figyeltük.

Mikor megérkeztünk a hosszú, ötórás vonatút után, két mosolygós és kedves család várt ránk. Melindát a Tolonen család, Virágot a Juntunen család fogadta.

Jó érzés volt, ugyanakkor még nem tudtuk, hogy fogunk tudni beilleszkedni. Máris honvágyunk volt. Aznap éjjel (mert éjfélkor érkeztünk) még megkínáltak teával, szendviccsel, és megmutatták nekünk a szobáinkat. Amikor végre ágyba kerültünk, hiányoztunk egymásnak, mert nem egy családhoz kerültünk, és az egész napos utazás alatt nagyon jó barátok lettünk.

Reggel érdeklődők voltak vendéglátóink, mi meg kicsit zavarban voltunk, de az első hét eltelte után, amikor ugyanis rengeteget beszélgettünk, feloldódtunk, és a honvágyunk is csillapodott. Az iskolában jól teljesítettünk, persze csak néhány tantárgyunk volt: dráma, angol, francia, testnevelés és művészet. Nagyon szerettük a művészeti órákat, mert jól felszerelt tanteremben élhettük ki kreativitásunkat például agyagozással.

A finnek más rendszerben tanulnak, ott gyorsabban haladnak a tananyaggal, és benn lenni az órákon érdekes volt. Sok tapasztalatot szereztünk, jó dolog egy új kultúrát megismerni. A diákok visszahúzódoak voltak, messziről méregettük egymást, néhány lánnyal viszont igen jó barátságba kerültünk, együtt szórakoztunk, házibuliztunk, szánkóztunk, és mályvacukrot sütögettünk szabad tűzön. Az angol tudásuk hasonló volt a miénkhez, nagyon jól mulattunk, a végére mindenki sokat fejlődött, és bátrabbak lettünk.

Szabadidőnkben sokat kirándultunk a mesés természetben, és megmártóztunk a jeges tóban, rénszarvast simogattunk, kajakoztunk. A családtagok megpróbálták mindent megmutatni nekünk, és ők is érdeklődtek Magyarország és az itteni szokások iránt. A legtöbb érdeklődést a magyar konyha iránt mutatták, és mi sok

magyar ételt elkészítettünk. A krumplis tészta, a krumplipüré és az almás pite volt a kedvencük. Egy-két receptet el is kértek. A finn konyha is jó volt, még ma is eszünkbe jutnak a legjobb ételek, amiket ott ettünk. Egyik kedvencem (Virág) a batata leve volt.

Az utolsó két hétben a honvágyunk egyre nőtt, és már alig vártuk, hogy megmutassuk szüleinknek az ott készített fényképeket. Mikor elérkezett az utolsó előtti nap, lázasan pakoltunk mind a ketten, bár egyikünk (Melinda) sokat szenvedett, hogy minden beférjen a bőröndjébe. A finn anyuka, Minna-Maija nagyon segítőkész volt.

A nagy nap hajnalán izgatottan fejeztük be a pakolást, és ismét várt ránk az ötórás vonatút, amin aludtunk, mert éjjel alig bírtunk elaludni.

Mikor a repterre értünk, idegesek lettünk a hosszú sor láttán, amit ki kellett várnunk, de aztán örültünk, hogy hamarosan megérkeztünk, és majd mindenki nyakába ugorhatunk, bár ez a közös utunk végét jelentette. Megérkezésünkkor mi ketten érzékeny búcsút vettünk egymástól, és mentünk haza a családunkkal utólagosan megünnepelni születésnapunkat. Végre itthon! Boldogok voltunk, hogy épségben hazaértünk.

Várjuk, hogy mi is vendégül láthassuk a finn lányokat, Sirkkut és Ellát az ősz folyamán.

Balogh Virág és Lantai Melinda

Válság

Már a csapból is ez folyik. Először tagadták, aztán felkapták, némelyek rájátszottak.

Az interneten beütöttem a keresőbe a válság szót, melyre több mint két millió találatot lehet olvasni. A világhálón sokan próbálnak az eligazodásban segíteni, és reményt keltő címekkel felkelteni az érdeklődést, mint például: Új világ jön a válság után?

Sokan úgy érzik, ropogva inog körülöttük minden. Válságba kerül személyes életük, hitük, munkahelyük, családjuk, környezetük, a gazdaság, a politika és minden.

Egy laikus megfigyelése szerint tíz cégből kettő tönkrement, kettőnek jobban megy, mint előtte, a maradék hat pedig a túlélésre rendezkedett be.

Igaz minden területen az a mondás: Ha hibás irányba haladsz, mindig van lehetőség rá, hogy visszafordulj. Csak hát milyen áron!

Mi felnőttek görcsölünk, hogyan tovább, és próbáljuk az életet szélvédőn keresztül, és nem a visszapillantó tükörből nézni. A gyermekek nem görcsölnek. Rábízzák magukat szüleikre, de mit is tehetnének mást. Második unokám Laila Pálma hat hónaposan folyton mosolyog, legnagyobb feladata, hogy a két szoptatási idő között, ha ébren van, mozgáskoordinációját gyakorolja. És napról napra ügyesebb. Felfedezte, hogy a keze az övé, és el tudja érni, ami a keze ügyébe kerül. Sőt a nyelve is az övé lehet, mert ha akarja, kinyújtja. Nincsenek nagy igényei, ami van, azt jelzi, és meg is kapja. Pedig nem is ismeri még azt a mondást, miszerint a te növekedésed csak tetőled függ, nem számít az, hogy apád milyen magas volt.

A Bibliában Jézus bizonyára nem véletlenül beszél arról, hogy ha nem leszünk olyanok, mint a kisgyermekek, nem megyünk be a mennyeknek országába. Érdemes tehát tanulmányozni a kisgyermekeinket, még a válságban is.

Isten tud a válságról. Valaki szerint ha magunktól nem

csökkentjük a környezetkárosítást, világunk szervezett pusztítását, akkor jön a válság. Gyárak, iparágak állnak le, a válság miatt nem fogyasztanak, nem szennyeznek, és tényleg jöhet egy olyan új világ, amelyben nagyobb érték lehet az ember, Isten teremtett világa.

Ne azt nézd hová estél, hanem azt, hogy hol csúsztal meg – mondta valaki. Az okkeresés után tehát tovább kell lépni. Bátran. A bátorság nem a félelem hiánya, hanem az a képesség, ami szembeszáll a félelemmel.

Nem mindegy, hogy kommunikálunk. Van persze válságkommunikáció, amelynek minden változatát hallhatjuk a médiában. Ennek egyik irányzata szerint: Sohase magyarázkodj. A barátaidnak nincs szükségük erre, az ellenségeid pedig úgysem fogják elhinni.

A napokban a húgom karambolozott, főúton nem adtak neki elsőbbséget, és oldalról az autójába mentek. Kisfia, Ábel is az autóban volt. Szerencsére személyi sérülés nem történt, mert mindenki be volt kötve, de ijedség volt bőven. Ábelnek ez egy válsághelyzet volt, be is gubózott rendesen, nem lehetett szóra bírni. Aztán otthon édesanyámnak megnyílt. Elmondta, hogy nagyon megijedt, de a rendőr bácsi megnyugtatta, és adott neki csokit, sőt még a húgának is küldött, akinek csak az ülése volt az autóban. A balesetet már nem lehet visszacsinálni, de annak kezelésében a békési rendőr jelesre vizsgázott. Persze Ábel kismotorjával ezután otthon mindent és mindenkit elütött, de hát neki is fel kellett valahogy dolgoznia az őt ért lelki traumát.

Mi is örömmel adjunk abból, amink van, és ha rászorulunk, fogadjuk el a válságban a jelképes csokit. Nem feledve azt a mondást, miszerint: Tégy jót az embereknek az utadon, amikor fent vagy, mert szükséged lehet rájuk, ha lent leszel. És ha az emberek kételkednek abban, amit mondasz nekik, el fogják viszont hinni, amit teszel.

Durkó Sándor László

A keltezés

293. Az évszámot mindig arab számmal írjuk, s utána pontot teszünk; a hónap neve teljesen kiírható vagy rövidíthető, illetőleg jelölhető római számmal is, arab számmal is; a napot mindig arab számmal írjuk, s utána pontot teszünk.

1983. november 28. 1983. XI. 28.

1983. nov. 28. 1983. 11. 28.

Terjedőben van a kötőjelekkel tagolt forma is: 1983-11-28

294. Pontot akkor teszünk az évszám (évszámcsoport) után, ha az utána következő hónapnévvel vagy időt jelölő egyéb szóval nincs birtokviszonyban:

1848. március 9.

1848. márciusban; de: 1848 márciusában (vö. 295.)

1848. áprilisi

1983. évi

1983–1984. v. 1983/1984. v. 1983–84. v. 1983/84. évi

19–20. század v. XIX–XX. század

1944. őszi; de: 1944 őszen (vö. 295.)

1945. március–áprilisban

1919. tavaszi–nyári

1918. október havában

1918. október folyamán; de: 1918 folyamán (vö. 295.)

1918. október végén; de: 1918 októberének végén (vö. 295.)

295. Az évszámok után a következő esetekben nincs pont:

a) Ha az évszámot (évszámcsoportot) névutó vagy névutóból kép-

zett melléknév követi, vagy ha az évszám (évszámcsoport) birtokos jelzője egy másik szónak, nem teszünk utána pontot:

1848 előtt 1526 augusztusában 1918 késő őszen

1848 előtti 1848 hósei 1848 első felében

1849 után 1849 mártírjai 1849 tavaszi hónapjai

1867 és 1896 között stb. 1918–1919 forradalmi stb. 1944/45 ne-héz telén stb.

b) Nem teszünk pontot az évszám (évszámcsoport) után, ha a mondatban ez az alany: 1789 fordulópont az emberiség történelmében. 1941–1945 mérhetetlen károkat okozott népünknek.

Elhagyható a pont a zárójelbe tett évszámok mellől is: Az elmúlt év (1983) rendkívül aszályos volt.

296. Az évet és a napot jelölő számjegyekhez a toldalékok pont nélkül, kötőjellel kapcsolódnak:

az 1838-i árvíz; Magyarország 1514-ben; 1848. márc. 15-én; április 4-ig vagy 4-éig; 12-től vagy 12-étől; stb.

Az elseje, elsején, elsejéig stb. szóalakok számjegyes írása: 1-je, 1-jén, 1-jéig stb. Az elseji v. elsejei szóalakok számjeggyel írva: 1-ji v. 1-jei.

297. Ha a napok sorszáma után névutó következik, a számok után a pontot (vagy a birtokos személyragot) ki kell tenni:

1983. december 20. és 31. között; de:

1983. december 20-a és 31-e között; vagy:

1983. december 10. óta; de:

1983. december 10-e óta stb.

Forrás: MTA – A magyar helyesírás szabályai

Krízishelyzetbe került személyek támogatása

A kríziskezelő program célja, hogy egyszeri, kis összegű, vissza nem térítendő állami támogatást nyújtson a válság hatására krízishelyzetbe került családoknak. A legalább 20 ezer, legfeljebb 50 ezer, kivételes esetekben maximum 100 ezer forintos támogatásra a 136/2009. (VI. 24.) Kormányrendelet alapján az a nagykorú személy jogosult, aki

– nem részesül öregség, rokkantsági vagy baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban, özvegyi vagy szülői nyugdíjban, árvaellátásban, baleseti hozzátartozói nyugalatlásban, és

–akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 2009. évi minimálbér nettó összegét (57 815 Ft) és

a gazdasági válsághoz kapcsolódóan (2008. szeptember 30-át követően), előre nem látható esemény következtében, a családja súlyosan veszélyeztetett krízishelyzetbe került.

Súlyosan veszélyeztetett krízishelyzetnek minősül különösen, ha a kérelmező

- munkahelyét 2008. szeptember 30-át követően elvesztette,
- jövedelme a 2008. szeptember havi jövedelméhez képest 20%-ot elérő mértékben csökkent,
- lakáscélú kölcsön törlesztő részlete 2008. szeptember havi összeghez képest 20 %-ot elérő mértékben emelkedett,
- egészségi állapota indokolja.

Nem jogosult támogatásra az a személy:

- akinek 2009. év folyamán 15.000 Ft-ot meghaladó összegben átmeneti segélyt állapítottak meg,
- akinek a kérelem benyújtásakor átmeneti segély megállapítása iránti eljárás van folyamatban,

– aki a krízissegély iránti kérelem benyújtását megelőző 90 napon belül átmeneti segély iránti kérelmet még nem nyújtott be, kivéve ha, a helyi önkormányzat rendeletében előírt feltételek az átmeneti segélyre való jogosultságát kizárják.

A támogatás iránti kérelmet 2009. augusztus 1-től 2009. november 30-ig formanyomtatványon lehet benyújtani a Polgármesteri Hivatal Szociális, Gyám- és Egészségügyi Irodáján (Pécel, Kossuth tér 1.) ügyfélfogadási időben (hétfő: 14.00-18.00, szerda: 8.00-16.30, péntek: 8.00-12.00). A formanyomtatvány letölthető (és további tájékoztatás olvasható) a Szociális és Munkügyi Minisztérium honlapján (www.szmm.gov.hu), valamint beszerezhető a Polgármesteri Hivatal Szociális, Gyám- és Egészségügyi Irodáján.

A kérelemhez mellékelni kell

- az utolsó havi jövedelemigazolást,
- a lakáscélú kölcsön törlesztő-részletének emelkedéséről szóló igazolást, vagy
- a nyilatkozatot a 2008. szeptember 30-át követő, gazdasági válsághoz fűződő eseményről (pl. jövedelemcsökkenés, munkahely elvesztése, egészségi állapot romlása).

A kitöltött, aláírt és ellenőrzött kérelmeket a jegyző juttatja el az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF) illetékes Regionális Igazgatósága részére, amely a jegyzői javaslat alapján, gyors eljárásban dönt a támogatás megítéléséről, annak konkrét összegéről. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG) az ügyfél kérelmének megfelelően – legkésőbb a kérelem benyújtásától számított 22 munkanapon belül – gondoskodik a pénzügyi támogatás folyósításáról (postai út, bankszámla).

Péceli Polgármesteri Hivatal

Szeptember 8. – a fizioterápia világnapja

...annak emlékére, hogy 1951. szeptember 8-án alakult meg a Gyógytornászok Világszövetsége. A gyógytornászok világszervezete 1995-ben hirdette meg. Magyarországon 1998-ban tartották meg először.

Kistarcsai Kulturális Egyesület (KIKE)

2143 Kistarcsa, Bercsényi u. 18.

Tel./fax: 28/470-926

E-mail: kike@kike.hu

DEÁKTANYA

2009. szeptember 3. – **Halmos Monika – Gabula András: Európa déli csücskén**

Malaga, Picasso és a galambok. Mijasi szamarak, a lélegzetelállító Ronda és a bikaviadalok színterei. Tékozló Marbella. Egy csöpp Anglia a Földközi-tenger partján: gib-raltári furcsaságok. Egy kis maréknyi élmény Marokkóból is.

2009. szeptember 10. – **Csordás Ágnes: Önkéntesként Afrikában**

Egy kenyai árvaházban egy apáca és két civil nő végzi bámulatos teherbírással és derűvel az átlagos családanyai teendők mellett a gazdálkodást, a tanítást is. Elvük: ha sok kicsi ember, sok kicsi helyen, sok kicsi jót tesz, megváltozik a világ.

2009. szeptember 17. – **Király Katka: A magyarországi szlovákok kultúrája**

A hagyomány szerepe a kulturális örökségben. A hagyománynak napjaink élhető kultúrájává kell válnia. Amit örökségül kapunk, azonosulunk vele, életünk részévé tesszük és felelősséget vállalunk érte. A kulturális örökség lokális vetületei, a spontán hagyományozódás jelentősége.

2009. szeptember 24. – **Szertics Mária: Jade köves gyógyítás**

Mi az a jade, és milyen kedvező tulajdonságokkal rendelkezik? A depresszió, az asztma, az allergia, a migrénes fejfájás... ellenszere. A jade terápia szerepe a prevencióban és az utógondozásban. Reumatikus és mozgásszervi panaszok kezelése. A jade köves masszázis ágy.

A Deáktanya előadásait a civilház (Kistarcsa, Széchenyi út 33.) közösségi termében tartjuk.

A klubestek ideje: csütörtökön este 7-10 óráig. Az előadások csütörtökönként este 7 órakor kezdődnek, időtartamuk kb. 1 óra.

A Deáktanya ismeretterjesztő előadásai nyitottak, azokat bárki térítésmentesen látogathatja.

Az Egymást Segítő Egyesület 2008. évi közhasznúsági jelentése

A 2008. évi számviteli beszámoló főbb adatai (eFt-ban)

Mérleg fő összegei:

Befektetett eszközök	212 348
Forgóeszközök	71 803
Aktív időbeli elhatárolások	600
Eszközök (aktívák) összesen	284 751
Saját tőke	174 608
Kötelezettségek	25 853
Passzív időbeli elhatárolások	84 290
Források (passzívák) összesen	284 751

Eredménykimutatás fő összegei:

Összes közhasznú tevékenység bevétele	260 579
Vállalkozási tevékenység bevétele	212
Összes bevétel	260 791
Közhasznú tevékenység ráfordításai	252 575
Vállalkozási tevékenység ráfordításai	212
Összes ráfordítás	252 787
Tárgyévi közhasznú eredmény	8 004
Tájékoztató adatok	
Személyi jellegű ráfordítások	99 492
A szervezet által nyújtott támogatások	463

Az Egymást Segítő Egyesület tisztségviselői vezetői tag-ságukkal kapcsolatban a 2008. évben sem költségtérítést, sem tiszteletdíjat nem kaptak.

Közhasznú tevékenységről szóló beszámoló

Az 1989. június 5-én alapított egyesületünk mozgósította a helyi társadalomban a segítőkész embereket, és készítője lett a térségben több szervezet megalakulásának. A társadalmi összefogással, önkéntes munkával, nemzetközi és hazai pályázatokkal a péceli és az isaszegi önkormányzattól ingyen kapott telkeken létrehozott egy olyan társadalmi ellátó intézményrendszert, amelyben a legrászorultabb emberek esélyt kapnak a komplex gondoskodásra, foglalkoztatásra, képzésre.

Legfontosabb tevékenységeink:

1. *Szociális ellátások fejlesztése, új intézmények létrehozása, a meglévők fejlesztése:*

a) Pécelen:

– A 2004-ben alapított péceli ESE Pitti Katalin Idősek Klubja (40 fő idős nappali ellátása) programjainak bővítésével klubunk népszerűsége jelentősen megnőtt. Kinyitottuk a klub szolgáltatásait a Pécelen élő időskorúak számára az egészséges életmódban, az egészségmegőrzésben, a rehabilitációs gondozásban is.

– Az ESE Szociális Központ szépen parkosított kertjében felépült egy szaletli, új kerti bútorok készültek hozzá, és egy sütőhely. Lakóink és klubtagjaink szívesen vesznek részt az itt szervezett programokon.

b) Isaszegen:

– Az Alemany Erzsébet Segítő Ház Rehabilitációs és Ápoló Otthonát 43 férőhelyesről 71 férőhelyesre bővítettük. Így az egész ország területéről fogadni tudjuk az elhelyezésre váró időseket.

– A Fogyatékosok Intézményének komplex szakmai fejlesztése, kistérségi szintű szakmai kapcsolatának bővítése, együttműködési partnerkapcsolatok kialakítása (támogató szolgálatok, pedagógiai szakszolgálat) volt elsődleges feladatunk.

– Elkezdtük a 2010-re tervezett fejlesztő iskola szakmai programjának előkészítését.

2. Karitatív és országos társadalmi tevékenységeink

– Börtönmissziós tevékenységünket az elmúlt évben is végeztük. Az ország több településén (Miskolc, Tiszalök, Vác, Sopronkőhida, Szeged, Budapest) lévő büntetés-végrehajtó intézetben fogva tartott elítéltekkel állunk kapcsolatban. Segítséget nyújtottunk – levelezés, tanácsadás, csomagküldés, szabaduló csomagok küldése – a szabadságvesztésüket töltő elítélteknek és családjuknak (65 csomagot küldtünk).

– Országos csomagküldő szolgálatunkhoz minden évben sok kérés érkezik. Több mint száz csomagot juttattunk el, elsősorban nagycsaládosoknak, illetve idős, egyedülálló embereknek, tartós élelmiszerral és ruhaneművel enyhítve nehéz életkörülményeiket. – Egyesületünk a helyi hajléktalanoknak is nyújt segítséget meleg ebéddel, ruhaneműkkel és információval, krízis esetén befogadással. Egy önhibáján kívül krízishelyzetbe került úrnak helyzete rendeződéséig (több hét) szállást és teljes ellátást nyújtottunk.

A teljesség nélkül felsorolt segítő munkákkal jelzést szeretnénk adni, hogy a segítőkészség természetes emberi tulajdonság, és könnyen felébreszthető mindnyájunkban.

3. ESE honlap és az ESE Híradó megjelenítése

– A www.egymast-segito.hu folyamatosan frissülő tartalmú, naprakész weboldal népszerűsíti tevékenységünket, és információt nyújt minden érdeklődő számára.

– Az ESE Híradó című havonta megjelenő kulturális és közéleti folyóiratunk változatlan értékrendi elkötelezettséggel jelent meg az elmúlt évben Pécel, Isaszeg és Gödöllő településeken. Folyóiratunk honlapunkon is olvasható.

– Egyesületünk folyóiratának megjelenítését széleskörű alkotói kör teszi lehetővé. Sikerült összegyűjteni az esélyegyenlőség, a szolidaritás, a humanizmus értékeit valló és a támogató közönségért tenni akaró embereket környezetünkben.

4. Egyéb tevékenységeink

– Befejeztük a 2007-ben elkezdett nonprofit ismeretek képzést, amit az NCA támogatásával sikerült megvalósítani 15 fő részvételével. Ezzel is erősítettük az önkéntes mozgalom társadalmi presztízsét és elterjesztését.

– Lezárult a 2007 tavaszán indult HEFOP 2.2 Társadalmi elfogadás és befogadás cselekvéses kistérségi modellje c. pályázati projektünk, melyet a Fény-ESE Alapítvánnyal és a Regina Alapítvánnyal konzorciumban valósítottunk meg. A projekt alapvető célkitűzése volt, hogy magas szintű képzést nyújtson 21 fő szociális területen dolgozó szakembernek és önkéntesnek, hogy minél hatékonyabban segíthessék a hátrányos helyzetű emberek munkaerőpiaci reintegrációját.

– A hozzánk fordulóknak Pécelen és Isaszegen ügyfélszolgálatot működtetünk, és széleskörű szociális, foglalkozási és képzési adatszolgáltatást, információt, felvilágosítást tudunk nyújtani.

– 2008 novemberében 17, szakképzettséggel nem rendelkező munkatársunk részére elindítottuk a szociális ápoló és gondozó OKJ-s képzést, melyet a Munkaügyi Központ támogatásával sikerül megvalósítani.

– 2008-ban rendszeresen 28 fő önkéntes segítette munkánkat. Önkénteseinknek minden évben elismerő oklevelekkel, megbecsüléssel köszönjük meg áldozatos munkájukat.

Közhasznúsági jelentésünk megtekinthető:

székhelyünkön (Pécel, Pihenő u. 2.), valamint a www.egymast-segito.hu honlapon.

Nyolcvan millió fejlesztésre

Interjú Klász Lászlóval

Tavaly év elején nagy felháborodást keltett a vízdíj drasztikus emelése. Az ügyben még aláírásgyűjtés is indult. Az indokolatlanul tűnő drágulást májusban a Vízmű Kft. ügyvezetője, Klász László egy szakmai fórumon igyekezett – az önkormányzat kérésének eleget téve – érvekkel alátámasztani. A fórumon elhangzott előadásokból világossá vált, hogy a hálózat elavult, jelentős fejlesztésekre szorul. Minthogy a korábbi években a fejlesztések elmaradtak, a beavatkozás egyre sürgetőbbé vált. Klász László felvázolta a következő évekre tervezett beruházásokat, amelyek a vízdíj emeléséből fedezhetőek. A tervek elég konkrétak voltak ahhoz, hogy egy év elteltével megkérdezzem, mit sikerült teljesíteni.

– A tavalyi lakossági fórumon elhangzott: Az infrastruktúra jórészt 50 éves, az elkövetkező 10-15 évben több mint 1,5 milliárd forintot (mai áron) kellene költeni a rendszerre. A fejlesztési igények jelentős része „tűzoltásnak” minősül, amit két éven belül el kell végezni. A prezentáció konkrét fejlesztési terveket sorolt fel 2008-ra. Mit sikerült eddig megvalósítani a tervek közül?

– Az elmúlt évben mintegy 80 millió Ft-ot sikerült fejlesztésre fordítani a megemelt vízdíjból. A rekonstrukciós munkák mellett előre nem tervezett felújítások is voltak. Voltak olyan munkálatok, amiket csak részben sikerült teljesíteni (pl. Várhegyi tározó töltővezeték-csere), és előfordult, hogy többet sikerült teljesíteni (pl. szennyvízcsatorna fedlapcsere).

– Gondolom, a jelenlegi locsolási tilalom is összefüggésben van a hálózatfejlesztés igényeivel. Meddig várható a locsolási tilalom fenntartása?

– A locsolási tilalom fenntartásának ideje időjárásfüggő. Bevezetésének két oka van: egyrészt az igényekhez képest kevés víz, másrészt az emberi szolidaritás hiánya.

– A hálózat tulajdonosa az önkormányzat, üzemeltetője a Vízmű Kft. A fejlesztéshez milyen egyéb forrásokat lehet szerezni a szolgáltatási díj felett? Vannak-e pályázati lehetőségek?

– Pályázati lehetőség a hálózat felújítására nincs. Jelenleg az önkormányzattal közösen pályázunk a szennyvízkezelő bővítésére, amely pályázat első fordulóját meg is nyertük.

– Március-áprilisban mindenki megkaphatta az új szerződést. Miért is volt szükség a szerződés módosítására?

– Az új szerződés megkötésére a számlázási mód, tehát az általánydíj és az évi egyszeri elszámolás bevezetése miatt volt szükség.

– Még 2007 végén elkészült a Vízmű Kft. honlapja. A honlapról le lehet tölteni nyomtatványokat, vagy be lehet jelenteni a mérőóra állását. Ez utóbbi lehetőség – saját tapasztalat alapján mondom – még nem működik tökéletesen. Mennyire használják a péceliek a vízmű internetes felületét?

– Az internetes felület használata sajnos még nem igazán elterjedt.

Erdős Szabolcs
Átvéve:
www.peceli.hu

A 80 M Ft többletbevételből az alábbi létesítmények valósultak meg

Rekonstrukciós munkák:

• Várhegyi tározó töltővezeték-felújítás I. ütem	8.940.000 Ft
• 2-es kút nyomócsőcsere	1.610.000 Ft
• 3 ivóvízvezeték vasút alatti átvezetésének tervezése	5.120.000 Ft
• 150 db szennyvízcsatorna fedlapcsere anyagköltség	3.740.000 Ft
• Vízmérőcsere	6.640.000 Ft
• 10 db tűzcsaptelepítés anyagköltsége	2.970.000 Ft
• 3 db tűzcsap beépítése	2.110.000 Ft
• Szennyvíztisztító telep I-es átemelő kábel cseréje	7.440.000 Ft
• 7-9-10 vízműkút kábelcseréje	1.980.000 Ft
• 11-es kút kábelcseréje	2.660.000 Ft
• II-V zóna összekötő vezeték rekonstrukciója	4.670.000 Ft

Nem tervezett felújítás:

• GSM alapú riasztórendszer kiépítése	4.070.000 Ft
• Szennyvíztisztító telep internet alapú távfelügyelete	8.890.000 Ft
• Szennyvíztelep: rács, kompresszor és szalagszűrő felújítása	3.710.000 Ft
• A Hírközlési Felügyelet módosította a rádió frekvencia kiosztást, ezért az összes rádiót és kapcsolórendszert lecseréltük	6.890.000 Ft

Mindösszesen:

71.440.000 Ft

2009. évi tervezett rekonstrukciós munkák

Ivóvíz:

12-es kút, vízbekötés cseréje	4.000.000 Ft
Vízmérőcsere 1200 db	10.000.000 Ft
Várhegyi tározó töltővezeték II. ütem	10.000.000 Ft
10 db tűzcsap beépítése	6.000.000 Ft
1 db vízvezeték vasút alatti kiváltása	8.000.000 Ft
Tarcsai u. ivóvízvezeték cseréje	16.000.000 Ft
5-ös kút rekonstrukció	3.000.000 Ft
10 db tolózárcseréje	2.000.000 Ft
Víz összesen:	59.000.000 Ft

Szennyvíz:

Szennyvízcsatorna fedlapcsere	7.000.000 Ft
Árpád u. szennyvízelvezetés-rekonstrukció	11.000.000 Ft
Deák F – Árpád u. szennyvízcsatorna átkötése	15.000.000 Ft
Rákos-patak menti csatornarekonstrukció 2000 fm	18.000.000 Ft
Széplepke köz – Csúnya árok csatornarekonstrukció 500 fm	9.000.000 Ft
I-es szennyvízáttemelő rács rekonstrukciója	10.000.000 Ft
Szennyvíztelep szociális épületének felújítása	6.000.000 Ft
Baross u.-i csatornarekonstrukció 300 fm	8.000.000 Ft
Szennyvíz összesen:	84.000.000 Ft

Víz összesen:

59.000.000 Ft

Szennyvíz összesen:

84.000.000 Ft

Mindösszesen:

143.000.000 Ft

Hol van az ember lelkének alja?

Sokszor eszembe jut ez a kérdés. Kinek-kinek hol a határ, ki meddig képes elmenni a másik ember gyalázásában? A környezete pusztításában?

Van, akinek elég csak rossz hírt kelteni a másik emberről, apró kis szurkálódás kielégíti a gonoszság utáni vágyát. Van, aki ennél távolabbra helyezi a határt. Nemrég láttam a televízióban, hogy egy tüntető leköpött egy politikust. Istenem, látni is fájdalmas volt.

Az utóbbi hónapokban olyan sorozatgyilkosságok történnek, amit én az ötvenöt évem alatt nem tapasztalhattam meg hazánkban. Azt hittem, az „igazságszolgáltatásnak” ez a módja csak valahol máshol nagyon messze, idegen országokban létezik, vagy a filmrendezők rémálmaiban.

Éjszakai besurranók, gyáva, aljas cinikus gyilkos vagy gyilkosok, alvó tehetetlen emberek ölnek válogatás nélkül. Illetve válogatnak: az a lényeg, hogy a kiszemelt áldozat cigány legyen. Az nem számít, hogy tisztességes vagy tisztességtelen, hogy dolgos vagy dologtalan, hogy anya vagy gyermekét magához ölelő apa. Nem számít semmi, álmában vagy menekülés közben lövi hátba, vagy éppen a munkába menet kivégzi.

Van határa a gyűlölködésnek? Van, mégpedig mindannyian ott gondoljuk ennek a képzeletbeli határnak helyét, ahol azt életünk során megtanuljuk. Fontos szerepe van ebben a családnak, annak, mit hall nap mint nap a gyerek, a szülők, nagyszülők a mindennapi kudarcaikat hogyan élik meg, kiket tesznek felelőssé a sorsukért. A főnöküket szidják otthon? A kormányt? A politikát úgy teljes egészében? Etnikai kisebbséget? Valamelyik vallási felekezetet?

Vajon a gyermek egy folyamatosan gyűlölködő családban mikor hiszi azt, hogy itt most már minden olyan nagyon szörnyű, hogy fegyvert kell fognia, és „rendet kell teremtenie”. Nemrég egy olimpiai bajnok, akinek szélsőséges nézetű szülei is „ismertek”, gondolt egy nagyot, és robbanó szerkezeteket tett az autójába, hogy ha baj lesz, mármint ő úgy ítéli meg, hogy baj van, akkor bedobja a rendőrök közé, és gyilkol.

A szülők „csak” tüntetéseken ordítottak és szitkozódtak, a fiuk tovább ment, ő már „rendet akart teremteni”. Nem a szeretettől vezérelve, hanem a gyűlölettől, úgy ölt volna, hogy nem gondolkodott azon, hogy gyilkossá válhatott volna egy pillanat alatt.

Melyik szülő gondol arra, milyen jó lenne, ha a fiam egy tömeggyilkos lenne? Szerintem ép eszű ember nem akarná, hogy a gyermeke más embereknek ártson.

Nagyon fontos, hogy felelőtlenül ne beszéljünk összevissza, és ne tegyünk másokat felelőssé a saját életünk alakulásáért. Gyűlölködni könnyű, a saját elhibázott döntéseink miatt más felelőst megjelölni hazug és álságos dolog.

Egyik reggel utaztam a vonaton munkába menet, és egy hetven év körüli férfi szidta a tévé és a rádió híradóit, hogy milyen túlzásba esnek ezzel a gyilkossággal kapcsolatban, hogy megölték az anyát álmában, és életveszélyen megsebesítették a tizenhárom éves kislányt. Mit kell velük ennyit foglalkozni, úgy élnek, hogy ez a dolog természetes.

Nem voltam képes szó nélkül hagyni, és megkérdeztem, hogy tudja-e mit mondott. Hogy hány gyilkosságnak kell ahhoz megtörténnie, hogy azt gondolja: Elég! Ne tovább! A magát nagyon tisztességesnek és felsőbbrendű „úriember”-nek hívó idős férfinak szinte habzott a szája, úgy rám üvöltött, és ökölbe szorult kézzel takarodásra intett.

Nem tudom, ennek a férfinak hol van a határ a bosszúállásban. Nem tudom, fog-e majd robbanó szerkezetet beszerezni, hogy rendet teremtsen. Nem tudom, észreveszi-e valaha, hogy egy tizenhárom éves kislány nem lehet okozója az ő esetleges kudarcainak.

A lelkipásztorom azt mondta a legnagyobb elkeseredésemben, hogy „Zsuzsa imádkozni azért szabad”.

Kérem Önöket, tegyenek a maguk módján, a saját környezetükben kezdve, a gyűlöletkeltés ellen. Egy életünk van, éljük le szépen, egymást elfogadva.

Legyen békesség az életükben!

Gulyásné Mikes Zsuzsa

Figyelem! Változás a szelektív hulladékgyűjtésben!

Közel 5 éve vezette be Pécel város a szelektív hulladékgyűjtést. Akkor a szigetek használatáról sok-sok tájékoztatást adtunk. Az ASA-val, amikor szerződést megkötjük, a fizetendő összeg részét képezi ezekről a szigetekről való hulladék elszállítása is. Sajnos ma már rengeteg olyan hulladék is kerül ezekre a szigetekre, ami nem oda való. Ezek összeszedésére külön embereket kell fizetni, akik ezt a szemetet összeszedik, külön embereket kell fizetni, akik ezt elviszik, külön fizetünk konténerért, amiben elviszik. Hatalmas összeget költünk mindegyikre az adófizetők pénzéből.

Megoldásként az Önkormányzat 2009. október 1-jétől bevezeti a háztól történő szelektív hulladékgyűjtést. Havonta egyszer (erről időben tájékoztatjuk a lakosságot) a szelektíven gyűjtött egynemű hulladékot az ASA elviszi ugyanúgy, mint a háztartási hulladékot. Az új rendszer bevezetése nem okoz többletköltséget a lakosoknak. A részleteket jelenleg egyeztetjük a szolgáltatóval.

*Dr. Benkovics Gyula polgármester
tájékoztatását lejegyezte Apróné Orosz Margit*

Egy a nem megfelelően használt szigetkből

Szemétszedés

Pécel hivatalos honlapjának fórumán összekovacsolódott közösség ötlete alapján 2009. július 4-én, szombaton került sor egy kirándulással egybekötött szemétszedésre az Isten gödre elnevezésű hasadéknál. A programot hosszas szervezkedés, támogatók toborzása mellett egy kirándulás előzte meg június 20-án a Kilenc bokor völgyében.

Ez a helyszín évek óta családok kedvenc kiránduló- illetve sütögető helye volt. Az elmúlt években elhanyagolttá, benőtté vált, ezért pár lelkes fiatal 6-7 órás munkával kitakarította a környéket, majd tüzrakó helyet, asztalokat és padokat állított fel. Bízunk benne, hogy ez a hely ismét a kirándulók és a családok kedvenc pihenőhelye lesz.

Július 4-én 8 és fél 9 között volt a találkozó a Csunya-tónál, ahol 18 fiatal gyűlt össze. Rövid várakozás után indult el a csapat a rövid túrára az Isten gödréhez. Egy laza, háromnegyed órás séta után érkeztek a helyszínre, ahol már várta őket a szakadékba borított szemét és annak új lakhelyét képviselő konténer.

Az első látványtól való megrökönyödést követően előkerültek a munkálatokhoz szükséges kellékek, szemetes zsákok, kesztyűk. A munkálkodó fiatalok elsőnek egy gumikesztyűt és egy vászonkesztyűt húztak a kezükre, mert a lerakott szemét ezt tette szükségessé. Az árokban a háztartási szemét mellett megtalálható volt mindenféle lom, kacat, folyadék, építkezési törmelék, sőt még sok egyéb, környezetre káros szemét, hulladék.

A kellékek felöltése után megkezdődött, a szeméttel feltöltött, több méteres árokban a veszélytelennek korántsem mondható

munka. A folyamatot nehezítette a szemét nehéz megközelítése, súlya, állaga, szaga illetve a nyári kánikula is. Kisebb vágásoktól, karcólásoktól eltekintve balesetmentesen, zavartalanul, jó hangulatban folyt a munka.

A hulladék hamar betelítette a 8 köbméteres konténer. Maradt még szemét az árokban, ezért nem maradt annyiban a munka. A konténer elszállítása és egy rövid felüdítő pihenés, beszélgetés, mosakodás után érkezett a következő edény, ami már 10 köbméteres volt.

A munkálatok folytak tovább mindaddig, amíg ez is meg nem telt teljesen, így összesen 18 köbméter szemét került eltávolításra. A változás szemmel látható, sőt mondhatni: orral is érezhető.

Közben felállításra került egy tábla, mely felszólítja az embereket, hogy a hulladéknak nem itt a helye, illetve hogy 1 tonnáig a kijelölt helyeken ingyen átveszik.

A nagy munkát követő rövid pihenő után a társaság összepakolt, és továbbindult az előzőleg elkészített, a Kilenc bokor völgyében található sütögető helyre. Ott letáboroztak és kipihenték a munka fáradságait. Közben a tűzön készült a sertéssporkölt, ami felettébb ízletesre sikerült.

Az esemény fő célja a környezetre fokozottan veszélyes hulladékok eltávolítása volt, így megvédve az egyedi növény- és állatvilágot. A sít teljes egészét sajnos nem lehetett elszállítani és „kibányászni” a hasadékból, mivel ehhez már munkagépek kellettek volna. A másik cél az volt, hogy az újonnan kialakított tüzrakó és pihenő hellyel és a megtisztított területtel még vonzóbbá tegyék a területet a lakosok és a messziről érkező kirándulók körében. Ez utóbbi cél szerencsére hosszabb távon azt is eredményezheti, hogy ha az illegális szemétkerakó egyén épp szembe találkozik egy turistával, akkor előtte remélhetőleg nem lesz képe leöntenie a szemetet, és szépen lassan leszoknak a rossz szokásukról.

A szervezők teljes megelégedettségüket fejezték ki: 18 köbméter eltakarított szemét, kihelyezett tábla, elkészített tüzrakó hely. A sikerek és a visszajelzések alapján a szervezők véleménye szerint lesz ennek az eseménynek folytatása. Ehhez természetesen szükség van a jövőben is résztvevőkre illetve támogatókra.

A résztvevők köszönetüket kívánják kifejezni a támogatókért. Külön köszönet Pécel Város Önkormányzatának, a Csunya Erdőbirtokossági Társulatnak és a Péceli Zöld Körnek az anyagi támogatásokért! Ezen felül bátorítják a kirándulókat a kialakított tüzrakó hely meglátogatására és a környezettudatos magatartásra.

És természetesen dicsőség az önkéntes résztvevőknek.

Parajdi Szabolcs

Receptötletező

Ősszel igazán jólesnek a szilvával, barackkal készített ételek. A két gyümölcsöt párosíthatjuk húsfélékkel, szolgálhatnak köretként, szószként, ivóléként, és még számtalan elkészítési módját felsorolhatnánk, de a mostani alkalommal levest készítenk, kacsát sütünk és süteményt ötletezünk. Az édes és behűtött gyümölcslevesek közül a fahéjas szilvaleves az egyik kedvenc. Második fogásként savanyú káposzta ágyon sült kacsát kínálunk, sajtos-tejfölös burgonyával, és ezek után következhet az elmaradhatatlan desszert: barackos piskóta, vanília fagyalattal bolondítva.

Részeges fahéjas szilvaleves

Hozzávalók: 1 kg szilva, 8 dl víz, 15 dkg cukor, 1 db fahéjrúd (örölt fahéjjal is ízesíthető), 1 pohár joghurt, 1 dl szilvapálinka (szeszessital nélkül is készíthető, akkor natúr joghurt helyett szilvás joghurtot tegyünk bele).

Elkészítése: Előkészítjük a szilvákat: félbevágjuk, kimagozzuk. A cukrot karamellizáljuk, felöntjük 1 dl vízzel (vigyázat, felcsap a forró gőz!), majd megforgatjuk benne a szilvákat. Aztán jöhet a többi víz. Belerakjuk a fahéjrudat is. Beleöntjük a pálinkát, majd hagyjuk, hadd forrjon egész addig, amíg a szilva puha nem lesz. Amikor megpuhult, kivesszük a fahéjrudat. A joghurthoz hozzámerünk 1-2 kanál levest, elkeverjük, majd így öntjük hozzá a leveshez, folyamatos keverés mellett. Pár másodperc, és már kész is. Hidegen, néhány szem szilvával és tejszínhabbal kínálhatjuk.

Elzászi kacsavacsora

Hozzávalók: 1 kg savanyú káposzta, 20 dkg füstölt szalonna, fél fej hagyma, 2 gerezd fokhagyma, pár szem szegfűszeg, 1

csokor zöldpetrezselyem, víz, 10 dkg sajt, 1 pohár tejföl, ½ kg burgonya.

Elkészítése: A savanyú káposztát fazékba tesszük, 20 dkg füstölt szalonnát, fél hagymát, 2 gerezd fokhagymát és pár szem szegfűszeget hozzáadunk. A megtisztított és feldarabolt kacsát a káposztához tesszük. Annyi vizet öntünk rá, hogy ellepje. Ha a kacska félig megfőtt, külön tepsibe tesszük, és addig sütjük, míg megpuhul. Ha szükséges, utána még ízesítjük. Amikor megsült, tátra tesszük, körülrakjuk káposztával, tetejére tesszük a felszeletelt szalonnát, meghintjük apróra vágott zöldpetrezselyemmel.

A burgonyát megfőzzük héjában, megtisztítjuk, félbevágjuk, és egy olajjal kikent jénaiba állítjuk. A tejfölt összekeverjük a reszelt sajttal, egy pici sóval, borssal, és ezzel a szósszal nyakon öntjük a burgonyát. Közepes tűznél sütőben aranybarnára sütjük, és egy szépen díszített tálon a kacsavacsora mellé kínáljuk.

Hatos-barackos piskóta, vanília fagyalattal bolondítva

Hozzávalók: 6 egész tojás, 6 evőkanál cukor, 6 evőkanál liszt, 6 szem barack, 6 gombóc vaníliafagyalt.

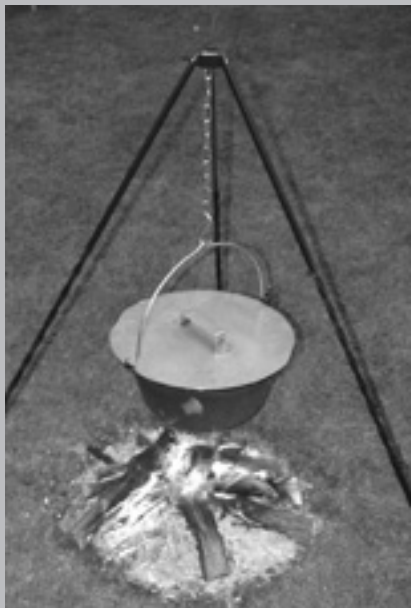
Elkészítése: A tojás sárgáját különválasztjuk a fehérjétől. A sárgáját habosra keverjük a cukorral, és a felvert fehérjébe lassan beleforgatjuk. A tésztához kanalanként hozzáadjuk a lisztet, és kivajazott, kilisztezett sütőbe öntjük, rászórjuk a feldarabolt barackot, és megsütjük. A kész piskótát nagyobb kockára vágjuk, 1-1 gombóc vaníliafagyit teszünk a tetejére, és így kínáljuk.

Jó étvágyat kívánok!

Laukóné Mukk Adrienn

Szeretettel meghívjuk a magyar ízek mestereit 2009. szeptember 25-én (pénteken) délután tartandó VI. főzőversenyünkre.

A verseny helye: Alemány Erzsébet Segítő Ház kertje, Isaszeg, Nap u. 2/b.

A tűzgyújtás időpontja: 2009. szeptember 25-én 15 óra
Fontos! A főzőhelyek sorsolása 14.45 órakor!

A kóstolás kezdete: aznap 18 óra

A verseny győztesének kihirdetése: 18.30 órakor

Részvételi tudnivalók

A versenyre csapatok és egyéni nevezők jelentkezését egyaránt várjuk.

Jelentkezni lehet: legkésőbb 2009. szeptember 23-án 12 óráig Kisné Erzsikénél személyesen az ESE Alemány Erzsébet Segítő házában Isaszeg, Nap u. 2/b. címen, telefonon a 06-28/582-425 vagy 06-28/582-426 számokon, vagy az aesh@invitel.hu e-mail címen.

A verseny jelentkezői biztosítják:

a bográcsot, az állványt, a receptet, a hozzávalót, a sok drukkert meg a jókedvet.

A szervezők biztosítják:

a helyszínt, a tűzrevalót, az asztalt, a székeket, a zenét (Várnai Attila segítségével) és az értékes nyereményeket.

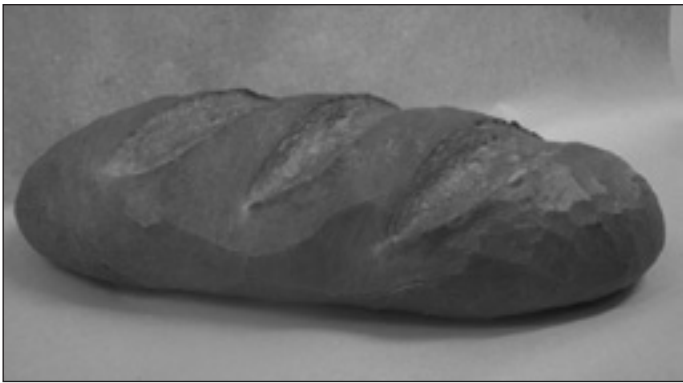
Minőségi, friss pékáruk és cukrászati termékek

az ESE épületében működő
Sütemények és pékáruk boltjában!

Minden napra az alábbi pékárukat ajánljuk:

– **Kenyerek** (félkilós): fehér (140 Ft/db), barna (160 Ft/db), molke (260 Ft/db), sajtos (180 Ft/db)

– **Finom pékáruk:** zsemle (20 Ft/db), molke zsemle (40 Ft/db), kiflik (kicsik): tejes (25 Ft/db), sajtos (40 Ft/db), szezámagos (40 Ft/db), pizzás (130 Ft/db)

– **Pogácsák:** sajtos-tejfölös (1800 Ft/kg), burgonyás (1600 Ft/kg)

Sütőüzemünk vezetőjének napi ajánlatai!

Ha hétfő, szerda vagy péntek, akkor:

– tökök kenyér (220 Ft/db), medvehagymás kenyér (160 Ft/db),

– nagy vajas pogácsa (100 Ft/db),

¼ fonott kalács (160 Ft/db), ½ fonott kalács (320 Ft/db), cukros briós (110 Ft/db), túrós batyu (160 Ft/db), ízes (120 Ft/db) és mákos (140 Ft/db) kelt kifli,

ha kedd, akkor mákos és diós búrkifli (160 Ft/db),

ha csütörtök, akkor almás, meggyes, mákos, túrós, káposztás rétes (180 Ft/db)

A fentiekén túl napi választékunkban továbbra is megtalálja házas süteményeinket, pitéket, linzereket, tortákat... sokféle ízben.

Nyitva tartás:

hétfőtől péntekig 7-18 óráig

szombaton 7-17 óráig

A sütőüzemet és a boltot működteti:

VÉDESE Nonprofit Kft.

Cím: 2119 Pécel, Pihenő u. 2.

Sütőüzem vezetője:

Kovács Ferenc (tel.: 06-70/314-4154)

Telefon/fax: 06-28/454-076 vagy 06-28/454-077

e-mail: ese@vnet.hu

ESE Bernd Kleespies Rehabilitációs Központ Pécelen

Örömmel értesítjük Pécel és vonzaskörzetének lakosságát, hogy 2009 októberben megnyitja kapuját az ESE Házban a Bernd Kleespies Rehabilitációs Központ. Korszerű, jól felszerelt helyiségeinkben gyógytorna, gyógymasszázs-, fizikoterápia-, hidroterápia-kezeléseket tudunk nyújtani a kedves gyógyulni vágyó vendégeinknek.

A Központ munkatársai:

Orosz Adrienn
pszichológus

Pogácsás Istvánné
okleveles fizioterápiás
szakember

**Pappné Homolya
Andrea**
gyógymasször terapeuta

Ruszkai Katalin
diplomás gyógytornász

Tóth Éva
diplomás gyógytornász

A következő kezelések igényelhetők:

- Gyógytorna (egyéni, csoportos),
  - Gyógymasszázs (frissítő-, svédmasszázs),
  - Fizikoterápiás kezelések (ultrahang, TENS, szelektív-ingeráram, iontoforézis kezelés),
  - Hidroterápia: vízsugármasszázs (tangenter), hidromasszázs, ill. lazító fürdő
- Igény esetén lehetőség van „kijáró gyógytorna” szolgáltatásra Pécel és Isaszeg területén.

A Központ létesítése nagyszerű lehetőséget teremt a lakosság mozgásszervi, egészségi állapotának javítására. Szinte házhoz viszi a szakszerű és komplex rehabilitáció lehetőségét.

Áraink:

Egyéni gyógytorna: 3000 Ft/óra

Csoportos gyógytorna: minimum 5 fős csoport: 800 Ft/óra/fő

Kijáró gyógytorna (lakáson): 4200 Ft/óra

Gyógymasszázs: 3000 Ft/óra

Hidroterápiás kezelés: 4800 Ft/óra

Elektroterápiás kezelések: 3600 Ft/óra.

Az első személyes találkozás alkalmával az esetleges meglévő orvosi papírok áttekintése és a szakmai tanácsadás ingyenes. A további kezelések időtartama és gyakorisága személyre szóló.

A Központ nyitva tartása:

Hétfőtől-péntekig: 8-16:30 között

Jelentkezés és időpont-egyeztetés a szakemberekkel:

Telefonon: 06-28/454-076 vagy 06-28/454-077-es számon a 16-os melléklet kérve, vagy személyesen a Pécel, Pihenő u. 2. szám alatt az ESE épületében a Bernd Kleespies Rehabilitációs Központban.

A Rehabilitációs Központot működteti:

VÉDESE Nonprofit Kft. – 2119 Pécel, Pihenő u. 2.

E-mail: ese@vnet.hu – Honlap: www.egymast-segito.hu